

บทที่ 5

สถานภาพและการจัดการธุรกิจชุมชนของผู้ประกอบการ ธุรกิจหัตถกรรมสาขางานเครื่องหนัง จังหวัดเชียงใหม่

จากการสำรวจลงพื้นที่ เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของหัตถกรรมสาขางานเครื่องหนัง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการรวบรวมข้อมูลผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขางานเครื่องหนัง จังหวัดเชียงใหม่ ที่เข้าร่วมในโครงการวิจัย เรื่องการประยุกต์พระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นงานเครื่องหนังของจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ ซึ่งผู้วิจัย ได้เรียบเรียงตามเนื้อหา ดังนี้

1. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมช่างหนังของคุณทศพร กุ่มก้นท์
2. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณอุดมศิลป์ ขันทะพัน
3. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณวิระชัย ปัญญาภากุล
4. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณชยธร ธรรมวารานุกุล
5. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณกัลยาณี อินทรสรณ์
6. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณกัญญาภัค ทองเชื้อ
7. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณอ้อย กุ่มพ่อง
8. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณเสรี รัตนตระกูล
9. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณวิฑูรย์ คำมูลเมือง
10. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณแสงทอง แสงจันทร์
11. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณนาริวัน แซ่ลี
12. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณดวงค์ ประสพธรรม
13. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณรุ่งโรจน์ แก้วนำ
14. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณจิรนนท์ ศรีทะแก้ว
15. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณลิขิตธิ์ อิศรา
16. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณเอกชัย จันทุน
17. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณศิริรัตน์ ประพันธ์वास
18. ขั้นตอนการผลิตหัตถกรรมงานเครื่องหนัง

1. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณทศพร กุมภักดิ์

1.1 สถานภาพของธุรกิจชุมชนของคุณทศพร กุมภักดิ์

ในส่วนข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและการจัดการหัตถกรรมสาขางานเครื่องหนังของคุณทศพรนั้น ทางผู้วิจัยจะกล่าวถึง ประวัติของผู้ประกอบการ สถานที่การผลิต และการบริหารจัดการ ซึ่งจะศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง การจัดโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการด้านการตลาด การจัดการด้านการผลิต การจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ ดังนี้

1.1.1 ประวัติของคุณทศพร กุมภักดิ์

ผู้ประกอบการ คือ คุณทศพร กุมภักดิ์ อยู่บ้านเลขที่ 140/1 ตำบลร้องวัวแดง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ เพศชาย อายุ 25 ปี จบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีสมาชิกภายในครอบครัว 3 คน รายได้หลักของครอบครัวคือ ทำเครื่องหนัง มีรายได้โดยเฉลี่ยประมาณ 10,000 บาทต่อเดือน ฐานะทางครอบครัว พออยู่พอกิน

ภาพที่ 5.1 คุณทศพร กุมภักดิ์

1.1.2 สถานที่ในการผลิตผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

สถานที่ในการผลิตผลิตภัณฑ์ของคุณทศพรนั้น เป็นร้านเล็ก ๆ ซึ่งตั้งอยู่บริเวณริมถนนในตำบลร้องวัวแดง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ สาเหตุที่ตั้งสถานที่ประกอบการที่ร้านคือ ค่าเช่าไม่แพงและติดถนน ทำให้ผู้ที่ผ่านไปผ่านมาพบเห็นร้านได้ง่าย ชื่อเสียงของสถานที่ประกอบการ คือ เรื่องของมลพิษซึ่งส่งผลต่อสุขภาพของผู้ประกอบการ ดังภาพที่ 5.2

ภาพที่ 5.2 สถานที่ในการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของคุณทศพร กุ่มกัญท์

1.1.3 การศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

กลุ่มของคุณทศพรมีชื่อว่า ต่อมเครื่องหนัง ซึ่งมีประสบการณ์ทำงาน 8 ปี ในการทำงานคุณทศพร จะบริหารงานแบบธุรกิจครอบครัว เหตุผลในการบริหารงานที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน คือ ทำเป็นอาชีพเพื่อเลี้ยงครอบครัว และในการผลิตสินค้า คุณทศพร ได้จัดหาวัตถุดิบในการผลิตเอง โดยซื้อจากร้านเจมส์ บริเวณประตูท่าแพ วัตถุดิบที่จัดซื้อ ได้แก่ หนังแผ่น กาว และหนังเศษจะซื้อจากรองาน โดยการจัดซื้อจะซื้อคราวละไม่มาก เนื่องจากต้นทุนยังไม่มากพอ ส่วนในเรื่องของการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้นจะออกแบบโดยได้ข้อเสนอแนะจากผู้ว่าจ้าง และจะปฏิบัติงานในระยะเวลาตั้งแต่ 08.00 – 17.00 น. ที่ร้านผลิตภัณฑ์ที่คุณทศพรได้ทำอยู่ในปัจจุบันนี้ คือ รองเท้าหนัง (ในการผลิต 1 ครั้ง ใช้เวลา 2 วัน ได้จำนวนสินค้า 1 คู่ ซึ่งจำหน่ายในราคา 1,500 บาทต่อชิ้น) ที่ผ่านมากคุณทศพรไม่เคยได้รับการช่วยเหลือในด้านการผลิตและการจำหน่ายเลย แหล่งจำหน่ายสินค้าจะมีผู้มาซื้อถึงสถานที่จำหน่าย ปัจจุบันคุณทศพรได้ประสบปัญหาวัตถุดิบในการผลิตสินค้านั้นมีราคาแพงขึ้นคือ หนังและกาว

1.2 การจัดโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

เมื่อก้าวถึงโครงสร้างองค์กรของคุณทศพร ทำให้ทราบถึงการแบ่งหน้าที่การทำงาน ของสมาชิกภายในครอบครัว ซึ่งทางผู้วิจัยสามารถกำหนดโครงสร้างองค์กรของคุณทศพรได้ดังนี้

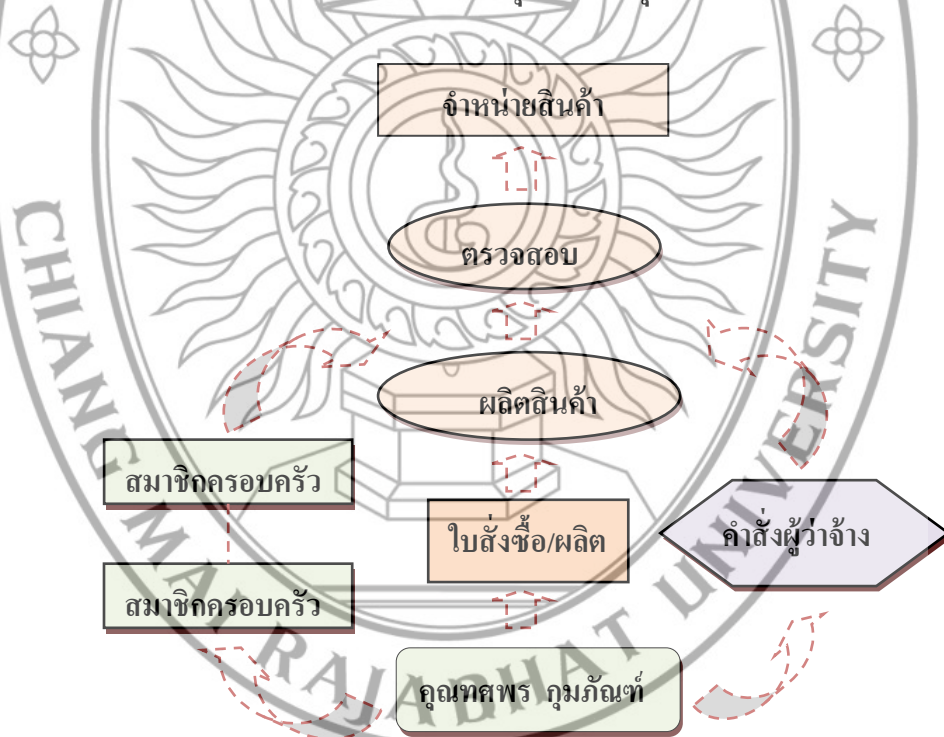
จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณทศพร กุ่มกัณฑ์

ประเภทสมาชิกภายในองค์กร	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ	1
สมาชิกภายในครอบครัวของผู้ประกอบการ	2
สมาชิกภายในชุมชน	-
รวม	3

ตารางที่ 5.1 จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณทศพร กุ่มกัณฑ์
ที่มา : ทศพร กุ่มกัณฑ์, 2553, กุมภาพันธ์ 5

เนื่องจากการผลิตเครื่องหนังของคุณทศพร กุ่มกัณฑ์เป็นการประกอบธุรกิจขนาดเล็ก
สามารถแจกแจงโครงสร้างขององค์กรได้ดังแผนภูมิที่ 5.1 ดังนี้

โครงสร้างองค์กรของคุณทศพร กุ่มกัณฑ์

แผนภูมิที่ 5.1 โครงสร้างองค์กรของคุณทศพร กุ่มกัณฑ์

จากแผนภูมิที่ 5.1 จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม จะเป็นแบบอุตสาหกรรมภายในครอบครัว ซึ่งผู้ประกอบการได้ร่วมผลิตสินค้ากับสมาชิกในครอบครัว ทำให้การทำงานร่วมกันไม่มีข้อกำหนดกฎเกณฑ์ที่เคร่งครัด

1.3 การจัดการด้านการตลาดหัตถกรรมเครื่องหนัง

ธุรกิจร้านเครื่องหนังของคุณทศพรเป็นธุรกิจแบบครอบครัว มีสมาชิกภายในกลุ่ม 3 คน ในการผลิตสินค้าคุณทศพรจะคำนึงถึงความต้องการของผู้บริโภค คุณทศพรได้ฝึกฝนการทำเครื่องหนังจากคนรู้จัก ในส่วนของตราสินค้าคุณทศพรยังไม่มีเป็นของตนเอง เพราะต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก แต่คุณทศพรได้บอกว่าหากมีตราสินค้าจะมีประโยชน์ต่อธุรกิจทำให้สินค้าเป็นที่จดจำของลูกค้า ปัจจุบันบรรจุกิจภัณฑ์ของคุณทศพรจะเป็นบรรจุกิจภัณฑ์แบบง่าย ขาดรายละเอียดที่ต้องระบุนามตราสินค้าส่วนใหญ่คือ บุคคลทั่วไปซื้อเพื่อไปสวมใส่ ในการผลิตสินค้านั้น บางครั้งลูกค้า ก็จะมีการแนะนำในเรื่องของแบบการตัด ซึ่งคุณทศพรเองก็รับคำแนะนำและนำมาปฏิบัติตาม

ในการกำหนดราคาสินค้า คุณทศพรจะกำหนดเอง คำนวณจากต้นทุน ค่าแรงและคุณภาพของสินค้า เงื่อนไขในการตกลงราคาของผู้ประกอบการกับลูกค้าคือ จะให้ลูกค้ามัดจำเงินไว้ 50 % ของราคาสินค้านั้น กลยุทธ์ทางด้านราคาที่เสนอต่อลูกค้า คือ ถ้าผู้ซื้อมีการสั่งทำ 200 คู่ขึ้นไป ถึงจะมีการลดราคาให้ สำหรับช่องทางจำหน่ายสินค้าของผู้ประกอบการมีร้านจำหน่ายเป็นของตนเอง 1 แห่ง ในด้านการส่งเสริมการตลาดทางคุณทศพรจะมีป้ายตรงข้างถนนบอกชื่อร้าน และ ด้านการส่งเสริมการขายนั้นคุณทศพรไม่มีการส่งเสริมการขาย เพราะต้องใช้ต้นทุนสูง จุดเด่นของธุรกิจที่สามารถแข่งขันกับคู่แข่งรายอื่น ๆ ได้คือ เป็นสินค้าทำด้วยมือ (handmade) และมีความละเอียด

1.4 การจัดการด้านการผลิตหัตถกรรมเครื่องหนัง

ในด้านการผลิตนั้นคุณทศพรได้ผลิตรองเท้าหนัง ซึ่งมีวัตถุดิบที่ใช้คือ พื้นรองเท้าหนัง กาว และด้าย มีขั้นตอนในการผลิตคือ ขึ้นแรกเอาพื้นรองเท้าเก่าออกก่อน แล้วก็วัดพื้นรองเท้าใหม่ให้มีขนาดเท่ากับของเดิม โดยก่อนที่จะทากาวติดกับพื้นรองเท้านั้นจะต้องทำสะอาดตรงที่จะทากาวก่อน หลังจากนั้นก็นำพื้นรองเท้าใหม่ที่เตรียมไว้ใส่กาว แล้วนำไปปะกบที่พื้นรองเท้าที่จะเปลี่ยน ซึ่งบางครั้งในการเปลี่ยนพื้นรองเท้าบางคู่ต้องมีการเย็บด้วยแล้วแต่คำสั่งของลูกค้า

ราคาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าของคุณทศพรคือ กาว (ราคากระป๋องละ 90 บาท ซื้อจากร้านค้าเจมส์ ประตู่ท่าแพ) หนึ่งแผ่น (ราคา 80 บาทต่อฟุต ซื้อจากร้านเจมส์ ประตู่ท่าแพ) หนึ่งเศษ (ราคา 300 บาทต่อกิโลกรัม ซื้อจากโรงงาน) ลักษณะการซื้อจะซื้อคราวละไม่มาก เกณฑ์ในการเลือกซื้อวัตถุดิบ จะเลือกซื้อวัตถุดิบให้เข้ากับชิ้นงานที่ลูกค้าสั่งทำ วิธีการเก็บรักษาวัตถุดิบจะเก็บวางไว้ในที่กล่องหีบจับได้สะดวก คุณทศพรมีมาตรฐานในการควบคุมการผลิตสินค้าคือ ตามการสั่งทำโดยสินค้าของคุณทศพรมีการจัดเก็บโดยเรียงตามรายการสั่งทำของลูกค้าเรียงลำดับก่อนหลังวางไว้เป็นคู่เพื่อรอลูกค้ามารับ

1.5 การจัดการด้านการประชาสัมพันธ์หัตถกรรมเครื่องหนัง

จากการสัมภาษณ์คุณทศพร เกี่ยวกับการส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์สินค้าเครื่องหนังของคุณทศพรทำให้ทราบว่า คุณทศพรนั้น ไม่มีกระบวนการในการส่งเสริมด้านการตลาด และด้านการประชาสัมพันธ์ของตนเอง เนื่องจากต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง และไม่มีงบประมาณในการทำส่วนนี้ แต่ทางคุณทศพรจะมีการติดป้ายชื่อร้านตั้งอยู่ที่บริเวณริมถนน โดยใช้ชื่อว่า “ด้อมเครื่องหนัง” เพื่อเป็นจุดสนใจให้แก่ผู้ที่สัญจรไปมาด้วย

2. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณอุดมศิลป์ ชันทะพันธ์

2.1 สถานภาพของธุรกิจชุมชนของคุณอุดมศิลป์ ชันทะพันธ์

กลุ่มธุรกิจเครื่องหนังของคุณอุดมศิลป์ เป็นหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ทางผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนัง โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ประวัติของคุณอุดมศิลป์ ชันทะพันธ์

ผู้ประกอบการ คือ คุณอุดมศิลป์ ชันทะพันธ์ อายุ 33 ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ 20/12 ซอย 5 ถนนสนามกีฬา ตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) มีสมาชิกภายในครอบครัว 5 คน รายได้หลักของครอบครัวคือทำเครื่องหนัง มีรายได้โดยเฉลี่ยประมาณ 10,000 บาทต่อเดือน

ภาพที่ 5.3 คุณอุดมศิลป์ ชันทะพันธ์

2.1.2 สถานที่ในการผลิตผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณอุดมศิลป์ใช้สถานที่บริเวณใกล้ ๆ บ้านของตนเองเป็นแหล่งผลิตจะจำหน่ายสินค้า ซึ่งตั้งอยู่ที่ถนนสนามกีฬา ตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

2.1.3 การศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณอุดมศิลป์ กล่าวว่า ตนเองเริ่มประกอบอาชีพเป็นช่างทำเครื่องหนังตั้งแต่อายุได้ 22 ปี จากความชอบส่วนตัวมาก่อนของตนเอง ทำให้คุณอุดมศิลป์ได้ศึกษาเกี่ยวกับการทำเครื่องหนังจากผู้มีความรู้ในชุมชนและศึกษาด้วยตนเองจากการอ่านหนังสือบางส่วน และได้ลองผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องหนังว่าผิดหรือถูก มาด้วยตนเองจนเกิดความชำนาญและพอมีประสบการณ์ในการทำเครื่องหนังพอสมควร โดยได้เปิดร้านทำเครื่องหนังขึ้นมา ซึ่งสินค้าที่ผลิตส่วนใหญ่จะเป็น กระเป๋าน้ำหนัง เสื้อกั๊ก รองเท้าหนัง ซองใส่แว่นตา เป็นต้น ส่วนในเรื่องของการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้นจะออกแบบเองทั้งหมด โดยการใช้นวัตกรรมความคิดของตัวเอง ซึ่งผลิตภัณฑ์จะออกมาเป็นในรูปของสไลด์ควายบอย (ในรูปลักษณะของชายชาตรีใส่หมวกปีกกว้างจี่ม้าพกปิ่น อันเป็นบุคลิกลักษณะที่สง่างามสุดเท่ของมนุษย์ทั้งหญิงและชาย) เน้นความสวยงามแบบตะวันตกผสมผสานกับการประยุกต์ลายของไทยเข้าไว้ด้วยกันเป็นรูปแบบที่สวยงาม ดึงดูดความสนใจและผู้ที่เก็บสะสมเครื่องหนังแบบใหม่ ๆ การปฏิบัติงานจะทำงานตั้งแต่เวลา 08.00 ถึง 23.00 น. อยู่ที่ร้านที่ผ่านมาผู้ประกอบการไม่เคยได้รับการช่วยเหลือ ในด้านการผลิตและการจำหน่ายจากใครเลย ปัจจุบันผู้ประกอบการได้ประสบปัญหาวัสดุและวัตถุดิบ ในการผลิตสินค้ามีราคาแพงขึ้น

2.2 การจัดโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

คุณอุดมศิลป์ เป็นผู้ประกอบการรายเดี่ยว ซึ่งทำการผลิตและจัดจำหน่ายแต่เพียงผู้เดียว โดยมีการจัดโครงสร้างขององค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับอุตสาหกรรมขนาดย่อม ดังนี้

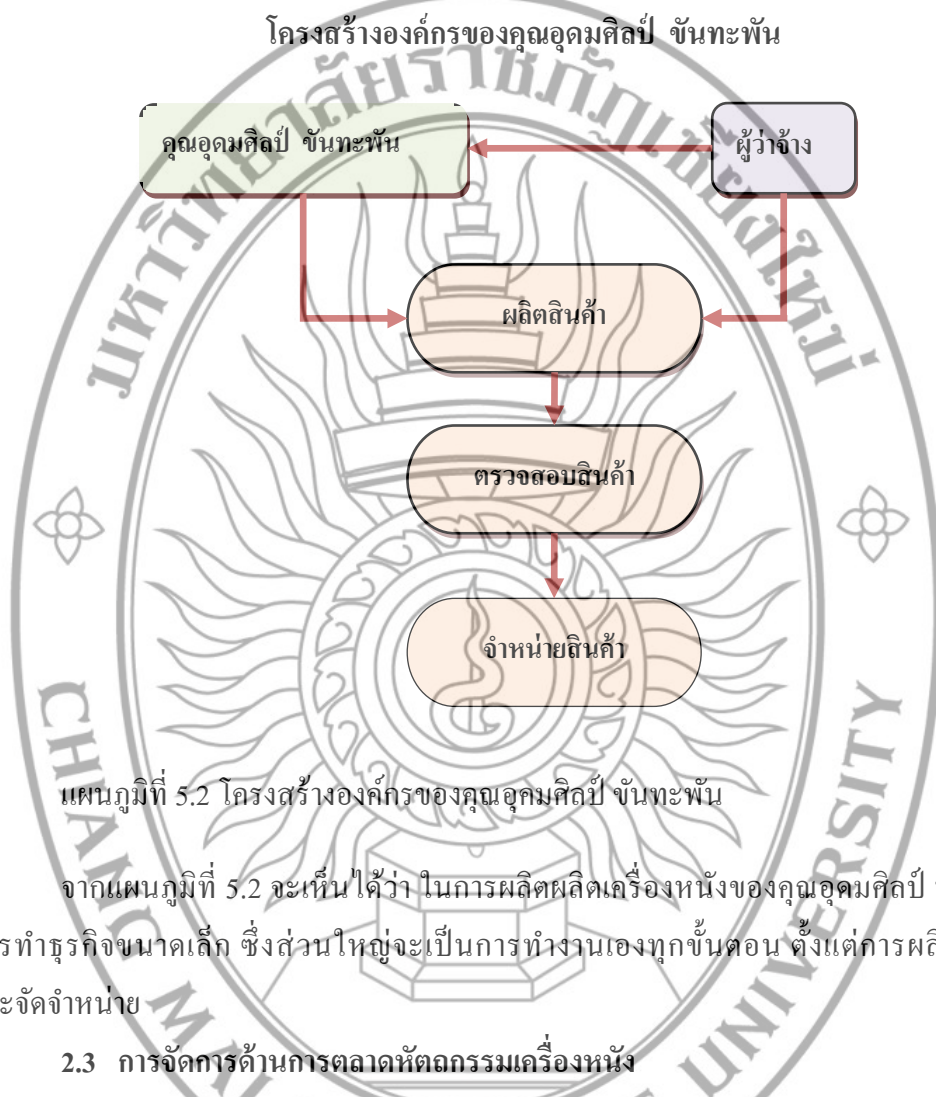
จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณอุดมศิลป์ ชันทะพัน

ประเภทสมาชิกภายในองค์กร	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ	1
สมาชิกภายในครอบครัวของผู้ประกอบการ	-
สมาชิกภายในชุมชน	-
รวม	1

ตารางที่ 5.2 จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณอุดมศิลป์ ชันทะพัน

ที่มา : อุดมศิลป์ ชันทะพัน, 2553, กุมภาพันธ์ 6

เนื่องจากการผลิตเครื่องหนังของคุณอุดมศิลป์นั้น เป็นการประกอบธุรกิจขนาดเล็กที่มีผู้ประกอบการเป็นผู้ผลิตแต่เพียงผู้เดียว จึงมีโครงสร้างขององค์กรที่ไม่ซับซ้อน ทางผู้วิจัยสามารถเขียนโครงสร้างองค์กรของคุณอุดมศิลป์ ได้ดังแผนภูมิที่ 5.2 ดังนี้

จากแผนภูมิที่ 5.2 จะเห็นได้ว่า ในการผลิตผลิตเครื่องหนังของคุณอุดมศิลป์ ทำให้เห็นถึงการทำธุรกิจขนาดเล็ก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการทำงานเองทุกขั้นตอน ตั้งแต่การผลิต ออกแบบ และจัดจำหน่าย

2.3 การจัดการด้านการตลาดหัตถกรรมเครื่องหนัง

ในการผลิตสินค้า คุณอุดมศิลป์จะคำนึงถึงความต้องการของผู้บริโภค รวมถึงเป็นการฝึกฝนฝีมือการทำเครื่องหนังของตนเองด้วย ในส่วนของตราสินค้าผู้ประกอบการยังไม่มีเป็นของตนเอง เพราะคุณอุดมศิลป์เชื่อว่าสินค้าเป็นที่จดจำของลูกค้าอยู่แล้ว ตลอดจนลูกค้าที่มาใช้บริการก็จะบอกปากต่อปาก คุณอุดมศิลป์มีการตรวจสอบสินค้า โดยจะตรวจดูความสวยงามและความเรียบร้อยของสินค้า ปัจจุบันยังไม่มีบรรจุภัณฑ์สำหรับสินค้า คุณอุดมศิลป์คิดว่าการมีตราสินค้าจะทำให้สินค้าของผู้ประกอบการมีเอกลักษณ์และเป็นที่รู้จักเพิ่มขึ้นด้วย ในการกำหนดราคาสินค้า ผู้ประกอบการจะกำหนดเอง โดยตั้งราคาไว้และปรับตามราคาของหนัง

ตามราคาท้องตลาด ต้นทุนรวมถึงแรงงานและรายละเอียดของชิ้นงานนั้น การได้กำไรจะได้ค่าเฉลี่ยของชิ้นงานประมาณ 60% ต่อชิ้นงานที่ทำขึ้น ลูกค้าส่วนมากจะเป็นคนที่มีความสนใจในชิ้นงานศิลป์ ชอบเครื่องหนัง และซื้อไปเพื่อใช้งาน ช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของผู้ประกอบการมีร้านจำหน่ายเป็นของตนเอง 1 แห่ง ในด้านการส่งเสริมการตลาดทางผู้ประกอบการไม่มีการส่งเสริมใด ๆ เลย ส่วนการส่งเสริมการขายถ้าลูกค้ามาทำคราวละมาก ๆ ก็จะลดราคาให้

2.4 การจัดการด้านการผลิตหัตถกรรมเครื่องหนัง

ในด้านการผลิตนั้น คุณอุดมศิลป์จะเป็นผู้ผลิตเองทุกขั้นตอน โดยแบ่งกระบวนการผลิตออกเป็น การจัดซื้อวัตถุดิบ หนัง สีย้อมหนัง เติม หนังเส้น ผ้าซับ น้ำยาขัดเงา และกาวหนัง ลักษณะการซื้อวัตถุดิบจะซื้อคราวละไม่มาก เน้นใช้ในการเลือกซื้อวัตถุดิบ จะเลือกซื้อวัตถุดิบให้เข้ากับชิ้นงานที่ลูกค้าสั่งทำ ในส่วนของมาตรฐานในการควบคุมการผลิตสินค้า คือ ต้องมีความสวยงามและทนทาน คุณอุดมศิลป์มีวิธีการเก็บรักษาวัตถุดิบ โดยการแยกหมวดหมู่อุปกรณ์ใช้งานและจะเก็บวางไว้ หยิบจับได้สะดวก คุณอุดมศิลป์มีมาตรฐานในการควบคุมการผลิตสินค้า คือ ทำให้ดีที่สุด

ภาพที่ 5.4 ผลิตภัณฑ์กระเป๋าหนังของคุณอุดมศิลป์

2.5 การจัดการด้านการประชาสัมพันธ์หัตถกรรมเครื่องหนัง

จากการสัมภาษณ์คุณอุดมศิลป์ ทำให้ทราบว่าผู้ประกอบการ ไม่มีกระบวนการในการส่งเสริมด้านการตลาดและด้านการประชาสัมพันธ์ของตนเอง เนื่องจากต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงและไม่มียงบประมาณในการจัดการด้านประชาสัมพันธ์

3. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณวีระชัย ปัญญาภากุล

3.1 สถานภาพของธุรกิจชุมชนของคุณวีระชัย ปัญญาภากุล

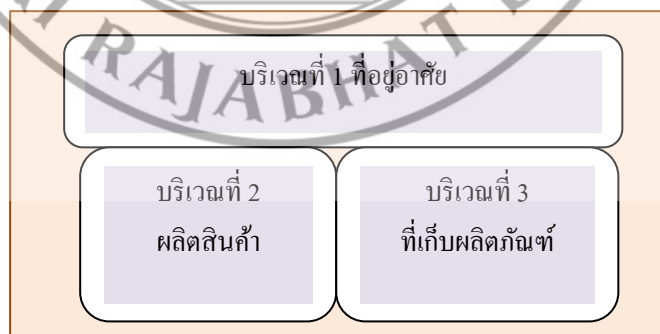
จากการสัมภาษณ์คุณวีระชัย เกี่ยวกับสถานภาพและการจัดการหัตถกรรมสาขางานเครื่องหนังนั้น ทางผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและจะได้กล่าวถึงประวัติของผู้ประกอบการ สถานที่ในการบริหารธุรกิจชุมชน ตลอดจนการจัดโครงสร้างองค์กรให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจพอเพียงดังนี้

3.1.1 ประวัติของคุณวีระชัย ปัญญาภากุล

คุณวีระชัย ปัญญาภากุล อายุ 31 ปี เป็นชาวดำบลแม่เหิยะ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2 คน คือ คุณวีระชัยและภรรยา จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ปัจจุบันประกอบอาชีพการผลิตและการจำหน่ายกระเป๋าหนัง ครอบครัวยุคของคุณวีระชัยมีสภาพความเป็นอยู่แบบพออยู่พอกินตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.2 สถานที่ในการผลิตผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

สถานที่ในการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องหนังของคุณวีระชัยนั้น ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 206/14 หมู่ที่ 3 ตำบลแม่เหิยะ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีลักษณะเป็นบ้านและแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง เนื่องจากลดภาระค่าใช้จ่ายในการเช่าสถานที่สำหรับแหล่งผลิต และอำนวยความสะดวกในการจัดการบริหารการผลิต และได้แบ่งสัดส่วนในการใช้พื้นที่ในการบริหารจัดการธุรกิจ ดังภาพที่ 5.5

ภาพที่ 5.5 แผนผังแสดงสัดส่วนการใช้พื้นที่ในการบริหารจัดการธุรกิจ

3.1.3 การศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณวีระชัย มีประสบการณ์ทำงานมาแล้ว 1 ปี โดยจะบริหารงานด้วยตนเองเพียงผู้เดียว ในการจัดหาวัตถุดิบในการผลิตนั้นคุณวีระชัยจะเป็นผู้จัดหาเอง โดยซื้อจากร้านค้า ในตัวเมืองเชียงใหม่และสั่งซื้อมาจากกรุงเทพ (หนังแท้ และอุปกรณ์ต่างๆ ในการทำผลิตภัณฑ์) ซึ่งในเรื่องการออกแบบผลิตภัณฑ์คุณวีระชัยจะเป็นผู้ออกแบบเองทั้งหมด สถานที่ปฏิบัติงาน คือที่บ้าน ช่วงระยะเวลาในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 08.00 – 17.00 น. ผลิตภัณฑ์ที่คุณวีระชัยได้ทำอยู่ในปัจจุบันนี้ คือ 1) กระเป๋าสะพายหนังแท้ (ในการผลิตแต่ละครั้งใช้เวลาในการผลิต 1 - 2 วัน ได้จำนวนสินค้า 1 ชิ้น จำหน่ายในราคา 1,000 - 1,800 บาท) 2) กระเป๋าตังคังหนังแท้ (ในการผลิตแต่ละครั้งใช้เวลาในการผลิต 1 วัน ได้จำนวนสินค้า 5 - 6 ชิ้น จำหน่ายในราคา 390 บาทต่อชิ้น) คุณวีระชัยนำสินค้าไปวางจำหน่ายที่ถนนคนเดินจวลาและถนนคนเดินประตูท่าแพ ในทุก ๆ วันเสาร์และวันอาทิตย์ ซึ่งที่ผ่านมาคุณวีระชัยไม่เคยได้รับการช่วยเหลือจากใครเลย ในด้านการผลิตและการจำหน่าย

3.2 การจัดโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

เมื่อกกล่าวถึงโครงสร้างองค์กร คุณวีระชัยได้บอกว่าการแบ่งหน้าที่การทำงานของตนเองกับภรรยา นั้น จะช่วยกันในการผลิต ส่วนด้านงานบัญชีจะให้ภรรยาเป็นคนจัดการจากโครงสร้างขององค์กร ซึ่งทางคุณวีระชัยเอง ได้มีการจัดโครงสร้างองค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงดังนี้

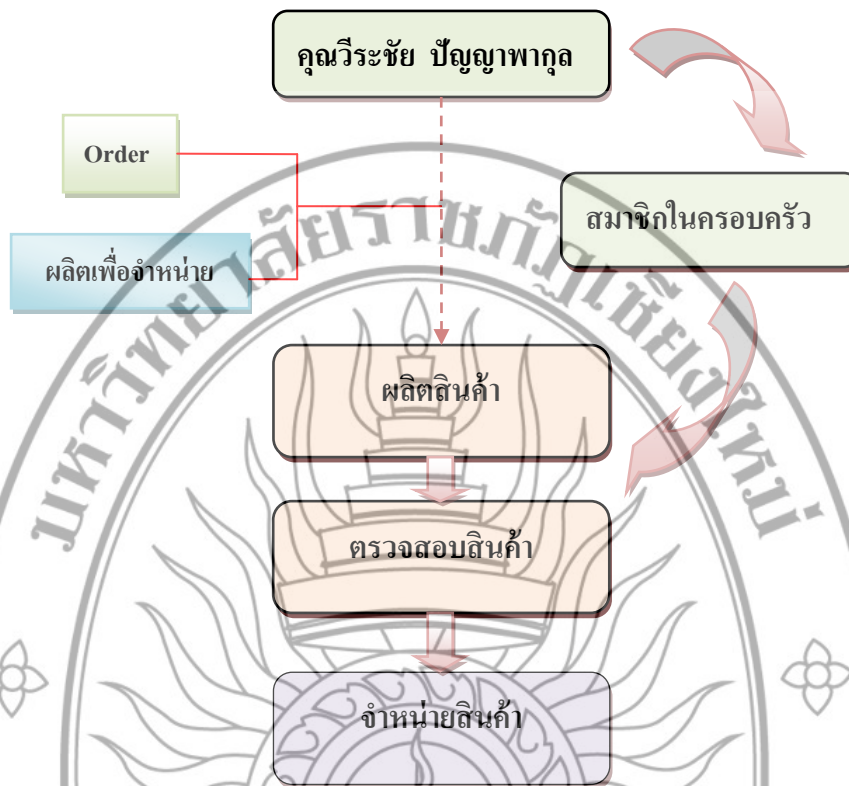
จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณวีระชัย ปีพฤษภาคม

ประเภทสมาชิกภายในองค์กร	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ	1
สมาชิกภายในครอบครัวของผู้ประกอบการ	1
สมาชิกในชุมชน	-
รวม	2

ตารางที่ 5.3 จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณวีระชัย ปีพฤษภาคม
ที่มา : วีระชัย ปีพฤษภาคม 2553, กุมภาพันธ์ 5

เนื่องจากการผลิตเครื่องหนังของคุณวีระชัยเป็นการประกอบธุรกิจขนาดเล็กภายในครอบครัว โดยมีคุณวีระชัยและภรรยาเป็นผู้ผลิตร่วมกัน ทางผู้วิจัยสามารถจัดโครงสร้างองค์กรของคุณวีระชัยได้ดังแผนภูมิที่ 5.3

โครงสร้างองค์กรของคุณวิระชัย ปัญญาภากุล

แผนภูมิที่ 5.3 โครงสร้างองค์กรของคุณวิระชัย ปัญญาภากุล

จากแผนภูมิที่ 5.3 จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มจะเป็นแบบอุตสาหกรรมภายในครอบครัว ที่คุณวิระชัยประกอบอาชีพร่วมกับสมาชิกภายในครอบครัว ทำให้การทำงานร่วมกันไม่มีข้อกำหนดกฎเกณฑ์ที่เคร่งครัด

3.3 การจัดการด้านการตลาดหัตถกรรมเครื่องหนัง

ธุรกิจของคุณวิระชัย มีจำนวนสมาชิก 2 คน คือ คุณวิระชัยและภรรยา ในการผลิตสินค้าของคุณวิระชัยนั้นยังไม่มีตราสินค้าเป็นของตนเอง เนื่องจากไม่มีความรู้ในเรื่องของตราสินค้า อีกทั้งยังเห็นว่าไม่มีความจำเป็นเท่าใดนัก การตรวจสอบสินค้าก่อนการจำหน่ายคุณวิระชัยจะเป็นผู้ตรวจสอบด้วยตนเองทุกครั้ง โดยจะตรวจดูความเรียบร้อยของรอยเย็บและรอยดอกลูกวัว ลูกควาย ส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวต่างจังหวัดและชาวต่างชาติ ซื้อเพื่อใช้งานเองหรือไม่ก็นำไปเป็นของขวัญของชำร่วย ในส่วนของการกำหนดราคาสินค้านั้นคุณวิระชัยจะมีการกำหนดราคาเอง โดยพิจารณาจากต้นทุนราคาสินค้า ราคายาของคู่แข่ง และคุณภาพของสินค้า คุณวิระชัยมีร้านจำหน่ายเป็นของตนเอง 1 แห่ง และมีตัวแทนจำหน่ายด้วยซึ่งจะมีการแบ่งกำไรให้กับตัวแทนจำหน่ายจากราคาที่กำหนดไว้ ในการขนส่งสินค้าจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภคนั้นคุณวิระชัยจะขนส่ง

สินค้าโดยใช้ยานพาหนะของตนเองหรืออาจจะใช้ยานพาหนะของบริษัทขนส่งในบางครั้ง ส่วนการส่งเสริมการขายให้กับผู้บริโภคนั้นจะใช้วิธีการให้ส่วนลดเงินสดกับลูกค้าที่ซื้อสินค้าจำนวนมาก ๆ

3.4 การจัดการด้านการผลิตหัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณวีระชัยจะมีสถานที่ปฏิบัติงานอยู่ที่บ้านเพราะสะดวกในการจัดสรรวัตถุดิบที่ใช้ผลิตสินค้า ซึ่งไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ส่วนราคาของวัตถุดิบนั้นจะมีการจัดซื้อหนังแพะกิส (1 แผ่น ราคา 1,200 - 2,000 บาท) ในการซื้อวัตถุดิบนั้นคุณวีระชัยจะซื้อคราวละไม่มากเนื่องจากต้นทุนการผลิตยังไม่เพียงพอ และมีวิธีการเก็บรักษาวัตถุดิบ โดยการแยกหมวดหมู่อุปกรณ์ใช้งานแต่ละประเภท ส่วนมาตรฐานในการควบคุมการผลิตสินค้าคือ สินค้าทุกชิ้นของคุณวีระชัยจะมีความสวยงามและทนทาน ปัจจุบันคุณวีระชัยมีสินค้าคงคลัง (สินค้าที่ยังไม่ได้นำออกจำหน่าย) ประมาณ 30 - 40 ชิ้น มีมูลค่า 10,000 บาทซึ่งมีการเก็บสินค้าของคุณวีระชัยนั้นจะเก็บบรรจุไว้ในกล่องเพื่อป้องกัน การเสียหายของสินค้า

3.5 การจัดการด้านการประชาสัมพันธ์หัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณวีระชัยไม่มีกระบวนการในการส่งเสริมด้านการประชาสัมพันธ์ของตนเอง เนื่องจากต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงและไม่มียงบประมาณในการที่จะทำส่วนนี้

4. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมช่างหนังของคุณชยอร์ ธรรมวารานุกุลต์

4.1 สถานภาพของธุรกิจชุมชนของคุณชยอร์ ธรรมวารานุกุลต์

จากการศึกษาสถานภาพของธุรกิจเครื่องหนังของคุณชยอร์ ทำให้เข้าใจถึงบริบทในการทำงานและการประกอบธุรกิจชุมชนได้เป็นอย่างดี โดยทางผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในเนื้อหาดังต่อไปนี้

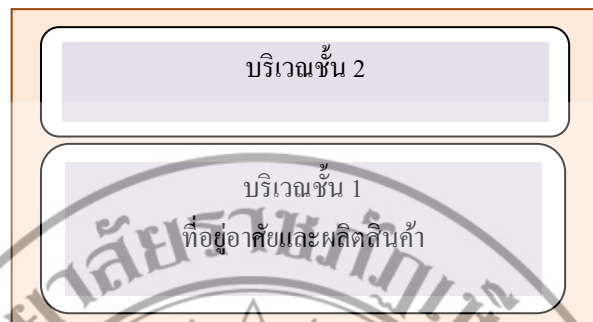
4.1.1 ประวัติของคุณชยอร์ ธรรมวารานุกุลต์

คุณชยอร์ ธรรมวารานุกุลต์ อายุ 38 ปี โดยอาศัยอยู่บ้านเลขที่ 299/86 หมู่ที่ 2 หมู่บ้านศิริพรวิลล่า ตำบลสันทรายน้อย อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จบการศึกษาในระดับระดับปริญญาตรี มีสมาชิกภายในครอบครัวจำนวน 5 คนซึ่งรายได้หลักของครอบครัวคือ ค่าขายมีรายได้ โดยเฉลี่ยประมาณ 30,000 – 40,000 บาทต่อเดือน

4.1.2 สถานที่ในการผลิตผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

สถานที่ในการผลิตงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณชยอร์ ตั้งอยู่ที่บ้านของคุณชยอร์เอง เนื่องจากสะดวกในการจัดสรรวัสดุและวัตถุดิบในการผลิตสินค้า สะดวกในการขนส่ง และเป็นแหล่งแรงงาน และได้แบ่งสัดส่วนในการใช้พื้นที่ในการบริหารจัดการธุรกิจของกลุ่ม

คุณชอรร ธรรมวารานุกุลป์ ดังภาพที่ 5.6

ภาพที่ 5.6 แผนผังแสดงบริเวณที่อยู่อาศัยและที่ผลิตสินค้าซึ่งอยู่ในบริเวณเดียวกัน

4.1.3 การศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณชอรรมีประสบการณ์ในการทำเครื่องหนังมาแล้วกว่า 3 ปี โดยใช้ชื่อธุรกิจว่า ซาบาเครื่องหนัง ในการบริหารงานจะบริหารงานด้วยตนเองทั้งหมด ในการผลิตจะมีญาติ มาช่วยในการผลิตด้วย ในการจัดซื้อวัตถุดิบจะซื้อมาจากเชียงใหม่หรือสั่งตรงมาจากกรุงเทพ ฯ การออกแบบก็จะออกแบบเองทั้งหมด มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานใช้ระยะเวลาตั้งแต่ 08.00 ถึง 17.00 น. ส่วนผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ผู้ประกอบการทำอยู่ปัจจุบันคือ 1) กระเป๋าสตางค์ (ในการผลิต 1 ครั้ง ใช้เวลาในการทำ 1 วัน ได้จำนวนสินค้า 15-20 ชิ้น ซึ่งจำหน่ายในราคา 70 บาท ต่อชิ้น) 2) กระเป๋าสะพาย (ในการผลิต 1 ครั้ง ใช้เวลาในการทำ 2-3 วัน ได้จำนวนสินค้า 1 ชิ้น ซึ่งจำหน่ายในราคา 1,500 - 2,000 บาทต่อชิ้น) แหล่งจำหน่ายสินค้าของคุณชอรรคือ จะมีผู้มาซื้อ ถึงที่บ้าน และจะมีฝากขายตามร้านค้าบ้าง คุณชอรรบอกว่าเคยได้รับการช่วยเหลือในด้านการผลิต และการจำหน่ายสินค้าจากหน่วยงานเทศบาลนครเชียงใหม่ ปัจจุบันได้ประสบกับปัญหาเกี่ยวกับต้นทุน ในการผลิตสูง

4.2 การจัดโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

จากการศึกษาข้อมูลของคุณชอรร สามารถจัดโครงสร้างองค์กรของคุณชอรรได้ดังนี้

จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณชอรร ธรรมวารานุกุลป์

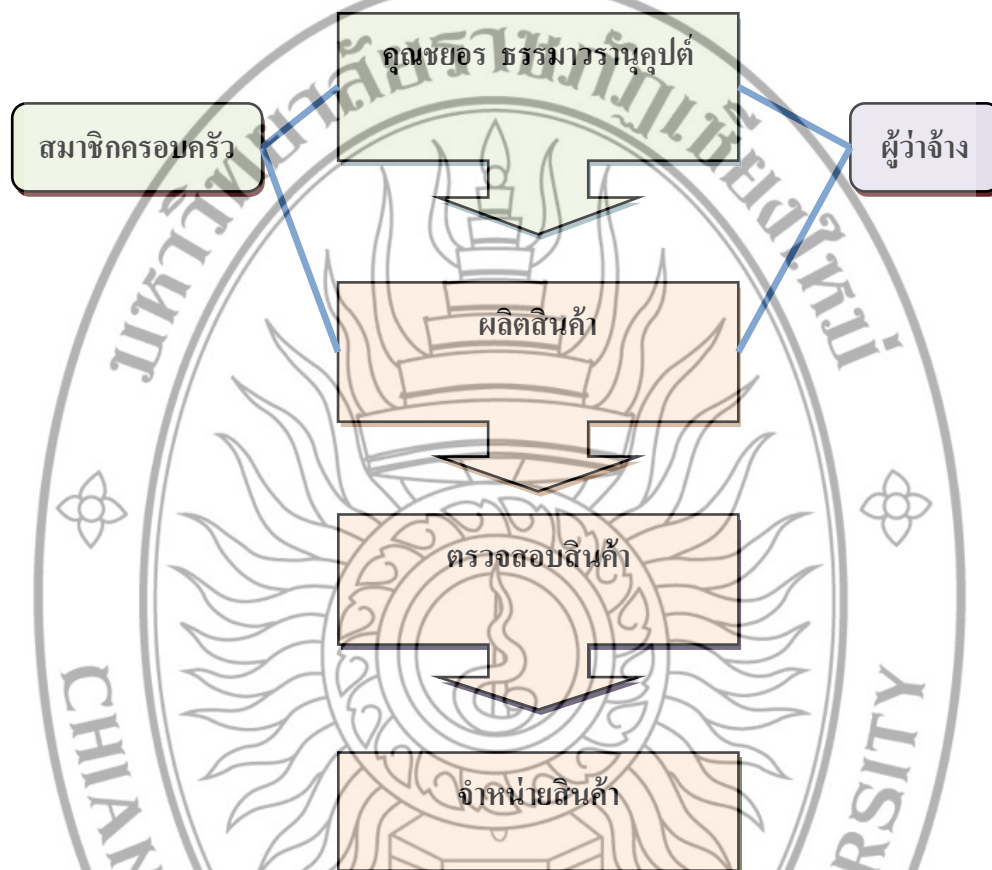
ประเภทสมาชิกภายในองค์กร	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ	1
สมาชิกภายในครอบครัวของผู้ประกอบการ	1
รวม	2

ตารางที่ 5.4 จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณชอรร ธรรมวารานุกุลป์

ที่มา : ชอรร ธรรมวารานุกุลป์, 2553, กุมภาพันธ์ 6

จากข้อมูลด้านจำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณชอร์ในตารางที่ 5.4 สามารถนำมาจัดโครงสร้างองค์กรได้ดังแผนภูมิที่ 5.4

โครงสร้างองค์กรของคุณชอร์ ธรรมวารานุคุปต์

แผนภูมิที่ 5.4 โครงสร้างองค์กรของคุณชอร์ ธรรมวารานุคุปต์

จากแผนภูมิที่ 5.4 จะเห็นได้ว่าโครงสร้างองค์กรของคุณชอร์ เป็นโครงสร้างแบบง่ายที่คุณชอร์บริหารธุรกิจเพียงคนเดียว ส่วนในการว่าจ้างนั้นคุณชอร์มีญาติมาช่วยในการผลิตสินค้า ทำให้การผลิตเร็วขึ้น

4.3 การจัดการด้านการตลาดหัตถกรรมเครื่องหนัง

ในการผลิตสินค้านี้คุณชอร์ได้คำนึงถึงเรื่องการผลิตเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภค คุณชอร์ได้มีตราสินค้าเป็นของตนเองโดยที่ตราสินค้านี้จะทำให้ลูกค้ามีความมั่นใจในผลิตภัณฑ์ อีกทั้งยังเป็นการบอกคุณค่าและคุณภาพของสินค้าด้วย การตั้งชื่อตราสินค้านี้ได้มีการตั้งชื่อตามเจ้าของสินค้า ก่อนนำสินค้าออกจำหน่ายนั้นคุณชอร์ทำการตรวจสอบสินค้า

ด้วยตัวเองทั้งหมด โดยจะตรวจสอบการเก็บรายละเอียดสินค้าก่อนออกจำหน่าย ลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นตลาดชั้นกลางขึ้นไปและจะซื้อไปเพื่อใช้เองหรือเป็นของขวัญของฝาก บางทีก็จะมีลูกค้านำมาให้ปรับแต่งรูปแบบผลิตภัณฑ์ เช่น แนะนำให้ผลิตซองโทรศัพท์มือถือที่มีรูปแบบใหม่ ๆ เป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง คุณชยอรเองก็ได้มีการทำตามคำแนะนำบางส่วน ในการกำหนดราคาสินค้า จะกำหนดจากรูปแบบและคุณภาพของสินค้าโดยคุณชยอรจะเป็นผู้กำหนดราคาเองแต่ไม่คิดรวมกับราคาลำขนส่ง นอกจากจำหน่ายที่ร้านแล้วยังมีตัวแทนจำหน่ายหรือพ่อค้าคนกลางรับสินค้าจากแหล่งผลิตเพื่อนำไปจำหน่ายต่อไปจำนวน 2 ราย โดยที่คุณชยอรจะมีการแบ่งรายได้ให้กับตัวแทนจำหน่าย โดยขายในราคาส่งและให้บวกกำไรเองหรือแบ่งกำไรให้ตัวแทนจำหน่ายจากราคาที่กำหนดไว้ ส่วนในเรื่องการขนส่งสินค้านั้นคุณชยอรจะใช้ยานพาหนะของตนเองในการขนส่ง

ในด้านการส่งเสริมการตลาดนั้น คุณชยอรจะมีการจัดทำโฆษณา โดยโฆษณาผ่านอินเทอร์เน็ตและมีการวางแผนการตลาดในอนาคตสำหรับธุรกิจโดยเน้นการขายส่งและขายปลีก ซึ่งจะขายผ่านทางอินเทอร์เน็ตร่วมด้วย ปัจจุบันสินค้าชนิดเดียวกันที่คุณชยอรผลิตและจำหน่ายนั้นมีการแข่งขันทางด้านการตลาดสูง จุดเด่นของกิจการเมื่อเทียบกับคู่แข่งรายอื่น ๆ จะมีการออกแบบที่แปลกใหม่ ซึ่งเป็นที่น่าสนใจกว่าสินค้าของคู่แข่ง แต่คู่แข่งจะมีการลอกเลียนแบบงานหรือตัดราคาสินค้าของผู้ประกอบการซึ่งก็จะหาวิธีป้องกันให้ดีที่สุด

4.4 การจัดการด้านการผลิตหัตถกรรมเครื่องหนัง

ในด้านการผลิตนั้น คุณชยอรมีลักษณะในจัดซื้อวัตถุดิบเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าคือจะจัดซื้อคราวละไม่มาก และเกณฑ์ในการเลือกซื้อวัตถุดิบคือ จะเลือกสินค้าที่มีคุณภาพดีราคาเหมาะสม และการเก็บรักษาวัตถุดิบนั้นจะเก็บตามความเหมาะสมกับของวัตถุดิบแต่ละชนิด ในการควบคุมการผลิตของคุณชยอรจะตรวจสอบสินค้าทุกครั้งทุกขั้นตอนในการผลิตด้วยตัวเองทั้งหมด ผลิตภัณฑ์เครื่องหนังของคุณชยอรได้รับการรับรองคุณภาพจากมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนและโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ในปัจจุบันคุณชยอรได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่คือ กระเป๋าตังค์สำหรับใส่บัตรต่าง ๆ เพราะบางครั้งคนเราก็ไม่ต้องการพกกระเป๋าใบใหญ่แต่ก็ยังต้องการพกบัตรบางอย่างติดตัวไว้

4.5 การจัดการด้านการประชาสัมพันธ์หัตถกรรมเครื่องหนัง

การประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของคุณชยอรคือ จะนำผลิตภัณฑ์ที่ผลิตเสร็จแล้วไปแสดงตามงานแสดงสินค้าต่าง ๆ เช่น งานแสดงสินค้า OTOP และการประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์ โดยมีเว็บไซต์ของกลุ่ม คือ www.nutthanicha.com ซึ่งเสียค่าใช้จ่ายในการใช้สื่อประชาสัมพันธ์คือประมาณ 3,000 บาทต่อปี

5. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณกัลยานี อินทรสรณ์

5.1 สถานภาพของธุรกิจชุมชนของคุณกัลยานี อินทรสรณ์

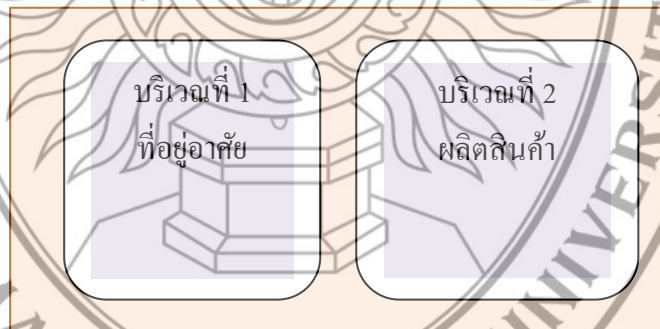
ท่ามกลางกลุ่มธุรกิจเครื่องหนังที่มีมากมาย เครื่องหนังของคุณกัลยานี ก็เป็นอีกหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ทางผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูล เกี่ยวกับสถานภาพของธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของชุมชน ดังนี้

5.1.1 ประวัติของคุณกัลยานี อินทรสรณ์

ผู้ประกอบการ คือ คุณกัลยานี อินทรสรณ์ เป็นคนในพื้นที่ตำบลสันกลางเหนือ ซอยบ้านมอญ ตำบลสันกลาง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งประธานกลุ่มเครื่องหนังบ้านสันกลาง รายได้หลักของครอบครัว คือ การผลิตเครื่องหนัง และรายได้รองคือ รับจ้างทั่วไป คุณกัลยานีใช้ชีวิตความเป็นอยู่แบบเรียบง่าย พออยู่พอกินตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยไม่ยึดติดกับวัฒนธรรมสมัยใหม่ที่มีอิทธิพลกับผู้คนมากมาย

5.1.2 สถานที่ในการผลิตผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณกัลยานี อินทรสรณ์ ใช้บ้านเป็นสถานที่ในการผลิต นับตั้งแต่กระบวนการจัดซื้อ การผลิต และการจัดจำหน่าย ซึ่งจะตั้งอยู่อาศัยอยู่บ้านเลขที่ 76/3 หมู่ 3 บ้านสันกลางเหนือ ซอยบ้านมอญ ตำบลบ้านสันกลาง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ และได้แบ่งสัดส่วนการใช้พื้นที่ในการบริหารจัดการธุรกิจ ดังภาพที่ 5.7

ภาพที่ 5.7 แสดงสัดส่วนการใช้พื้นที่ในการจัดการบริหารธุรกิจ

5.1.3 การศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

กลุ่มเครื่องหนังบ้านสันกลางก่อตั้งขึ้นโดยคุณกัลยานี ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2544 โดยการรวมกลุ่มของสมาชิกภายในชุมชน เพื่อเป็นการสร้างอาชีพให้กับสมาชิกภายในกลุ่ม การผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องหนังส่วนใหญ่จะผลิตตามใบสั่ง หรือทำตามแบบที่ลูกค้านำมาให้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิต คือ กระเป๋าหนัง วัสดุส่วนใหญ่เป็นหนังแท้ โดยมีการสั่งซื้อจากกรุงเทพฯ และในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ใช้ในการผลิตนั้น ซื้อจากร้านค้าทั่วไป ส่วนในการ

ผลิตนั้นคุณกัลยาณีจะผลิตร่วมกับสมาชิกภายในกลุ่ม ปัจจุบันปัญหาที่ประสบอยู่คือ ปัญหาขาดแคลนเครื่องมือที่ใช้ในการผลิต รองลงมาคือ ปัญหาด้านการตลาดในการจำหน่ายสินค้า ขาดคำแนะนำ ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ต้องการของตลาด และขาดความรู้ในเรื่องของการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

5.2 การจัดโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

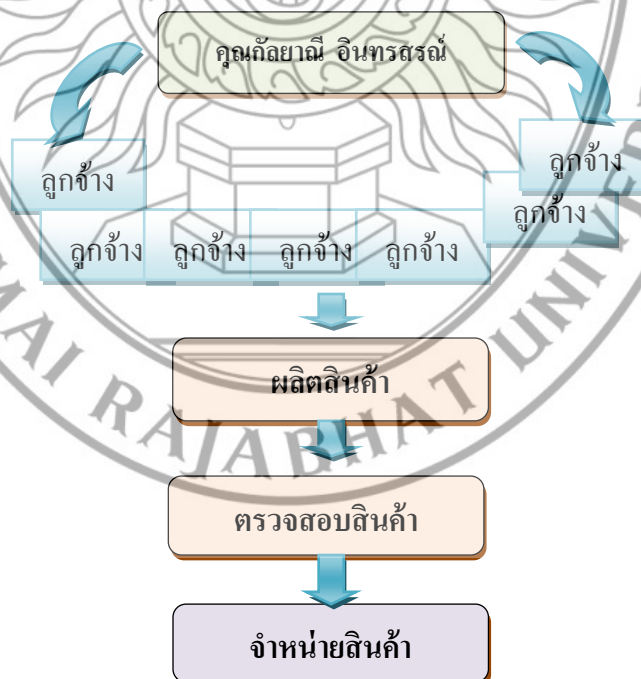
เมื่อก้าวถึงโครงสร้างองค์กร จากข้อมูลทำให้ทราบถึงการแบ่งหน้าที่ในการทำงาน ซึ่งทางกลุ่มเครื่องหนึ่งบ้านสันกลาง ได้มีการจัดโครงสร้างขององค์กร ดังนี้

จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของกลุ่มเครื่องหนึ่งบ้านสันกลาง

ประเภทสมาชิกภายในองค์กร	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ	1
สมาชิกภายในชุมชน	11
รวม	12

ตารางที่ 5.5 จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณกัลยาณี อินทรสรณ์
ที่มา : อุดมศิลป์ ขันทะพันธ์, 2553, กุมภาพันธ์ 6

โครงสร้างองค์กรของกลุ่มเครื่องหนึ่งบ้านสันกลาง

แผนภูมิที่ 5.5 โครงสร้างองค์กรของคุณกัลยาณี อินทรสรณ์

จากแผนภูมิที่ 5.5 จะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ของสมาชิกภายในกลุ่มจะมีความเท่าเทียมและเสมอภาคกันเพียงแต่ยกตำแหน่งประธานคือ คุณกัลยาณีเป็นผู้ดูแลและเป็นผู้มอบหมายงานให้กับสมาชิกภายในกลุ่ม และเป็นตัวแทนกลุ่มในด้านการติดต่อประสานงานระหว่างผู้ว่าจ้างกับสมาชิก

5.3 การจัดการด้านการตลาดหัตถกรรมเครื่องหนัง

ในการจัดการด้านการตลาดทางคุณกัลยาณี ได้นำสินค้าต่าง ๆ ของทางกลุ่มที่มีความหลากหลายมาแสดงเพื่อให้ลูกค้ามีทางเลือกในการเลือกซื้อ และได้นำผลิตภัณฑ์ของทางกลุ่มไปจัดแสดงตามงานแสดงสินค้าทั่วไปที่ทางอำเภอจัดขึ้น และภายในจังหวัดเชียงใหม่ ปัจจุบันทางกลุ่มมีร้านจำหน่ายสินค้าเป็นของตนเอง 1 ร้าน

5.4 การจัดการด้านการผลิตหัตถกรรมเครื่องหนัง

ในด้านการจัดการผลิตนั้น เมื่อคุณกัลยาณีได้รับคำสั่งจากผู้ว่าจ้าง ก็จะมีการแบ่งงานให้กับสมาชิกภายในกลุ่ม โดยจะแบ่งตามความถนัดของสมาชิก ส่วนการจัดหาวัตถุดิบนั้น คุณกัลยาณีจะเป็นผู้จัดหาเองทั้งหมด โดยสั่งซื้อจากกรุงเทพและร้านค้าในจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งขั้นตอนในการผลิตนั้น เริ่มจากการสร้างแบบ และวาดแบบที่ต้องการลงบนแผ่นหนัง จากนั้นก็นำแผ่นหนังที่วาดแล้วมาติดกันให้เป็นรูปทรงแล้วตัดขอบ เพื่อทำการขึ้นรูป แล้วก็เก็บรายละเอียดของชิ้นงานให้เรียบร้อย

ภาพที่ 5.8 ผลิตภัณฑ์กระเป๋าหนังของคุณกัลยาณี

5.5 การจัดการด้านการประชาสัมพันธ์หัตถกรรมเครื่องหนัง

ในส่วนของการประชาสัมพันธ์สินค้าของคุณกัญญากัญ ได้มีการประชาสัมพันธ์ตามงานแสดงสินค้าต่าง ๆ เช่น งานแสดงสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ที่เมืองทองธานีและแสดงในงานสินค้าถนนคนเดินวันเสาร์และอาทิตย์ รวมถึงการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์ไทยตำบลดอทคอม www.Thaitambon.com

6. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมช่างหนังของคุณกัญญากัญ ทองเชื้อ

6.1 สถานภาพของธุรกิจชุมชนของคุณกัญญากัญ ทองเชื้อ

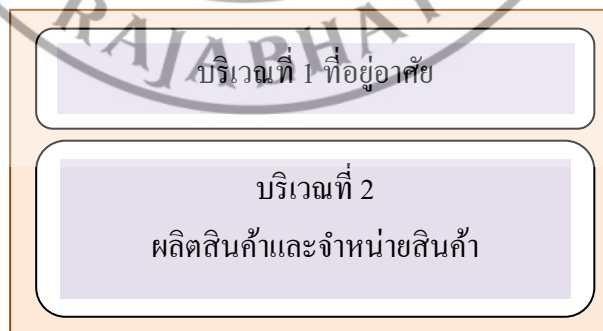
จากการสัมภาษณ์คุณกัญญากัญ เกี่ยวกับประวัติ สถานที่ในการผลิตของผู้ประกอบการในปัจจุบัน การศึกษาผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง และการจัดการโครงสร้างองค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

6.1.1 ประวัติของคุณกัญญากัญ ทองเชื้อ

คุณกัญญากัญ ทองเชื้อ อายุ 37 ปี อยู่บ้านเลขที่ 133/16 หมู่ที่ 7 ตำบลป่าแดด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีสมาชิกในครอบครัวทั้งหมด 5 คน รายได้หลักของครอบครัวมาจากการทำเครื่องหนัง มีรายได้โดยเฉลี่ยประมาณ 15,000 บาทต่อเดือนและมีรายได้จากการขายส่งเครื่องหนังอีกประมาณ 10,000 บาท ต่อเดือน มีประสบการณ์ในการทำงาน 2 ปี ปัจจุบันคุณกัญญากัญมีสภาพความเป็นอยู่ที่พออยู่พอกินตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง อีกทั้งยังเป็นการสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวเป็นอย่างดี

6.1.2 สถานที่ในการผลิตผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณกัญญากัญ มีสถานที่ในการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องหนังอยู่ที่บ้านของตนเอง ซึ่งตั้งอยู่ที่ตำบลป่าแดด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีลักษณะเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยร้านจำหน่ายสินค้าและแหล่งผลิตสินค้าอยู่ในสถานที่เดียวกัน และได้แบ่งสัดส่วนการใช้พื้นที่ ในการบริหารจัดการธุรกิจ ดังภาพที่ 5.9

ภาพที่ 5.9 แสดงการแบ่งสัดส่วนในการใช้พื้นที่ในการบริหารจัดการธุรกิจ

6.1.3 การศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณกัญญากัด ทองเชื้อ ได้ก่อตั้งกลุ่มขึ้นโดยใช้ชื่อว่า CHAYA HANDMADE ในการบริหารงานคุณกัญญากัดจะเป็นผู้บริหารงานเพียงผู้เดียวแต่จะมีญาติมาช่วยในการผลิตสินค้า การจัดซื้อวัตถุดิบคุณกัญญากัดจะเป็นผู้จัดหาเองโดยการสั่งซื้อมาจากกรุงเทพฯ และหาซื้อตามร้านค้าในตัวเมืองเชียงใหม่ วัตถุดิบที่ซื้อส่วนใหญ่ก็คือ หนังแท้ ในส่วนของการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้นคุณกัญญากัดได้ซื้อเส้นมาจากผู้ว่าจ้าง และจะมีคิดค้นแบบเองบ้าง ปัจจุบันคุณกัญญากัดได้ประสบปัญหาต้นทุนในการผลิตที่สูงขึ้น จากการประกอบธุรกิจทำเครื่องหนังนี้คุณกัญญากัดยังไม่เคยได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานในด้านการผลิตและจัดจำหน่ายใด ๆ เลย

ภาพที่ 5.10 ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม CHAYA HANDMADE

6.2 การจัดโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

คุณกัญญากัด ได้บริหารงานเพียงผู้เดียว แต่ก็มีสมาชิกภายในครอบครัวเข้ามาช่วยในการผลิตด้วย โดยสามารถแจกแจงโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงของคุณกัญญากัด ได้ดังนี้

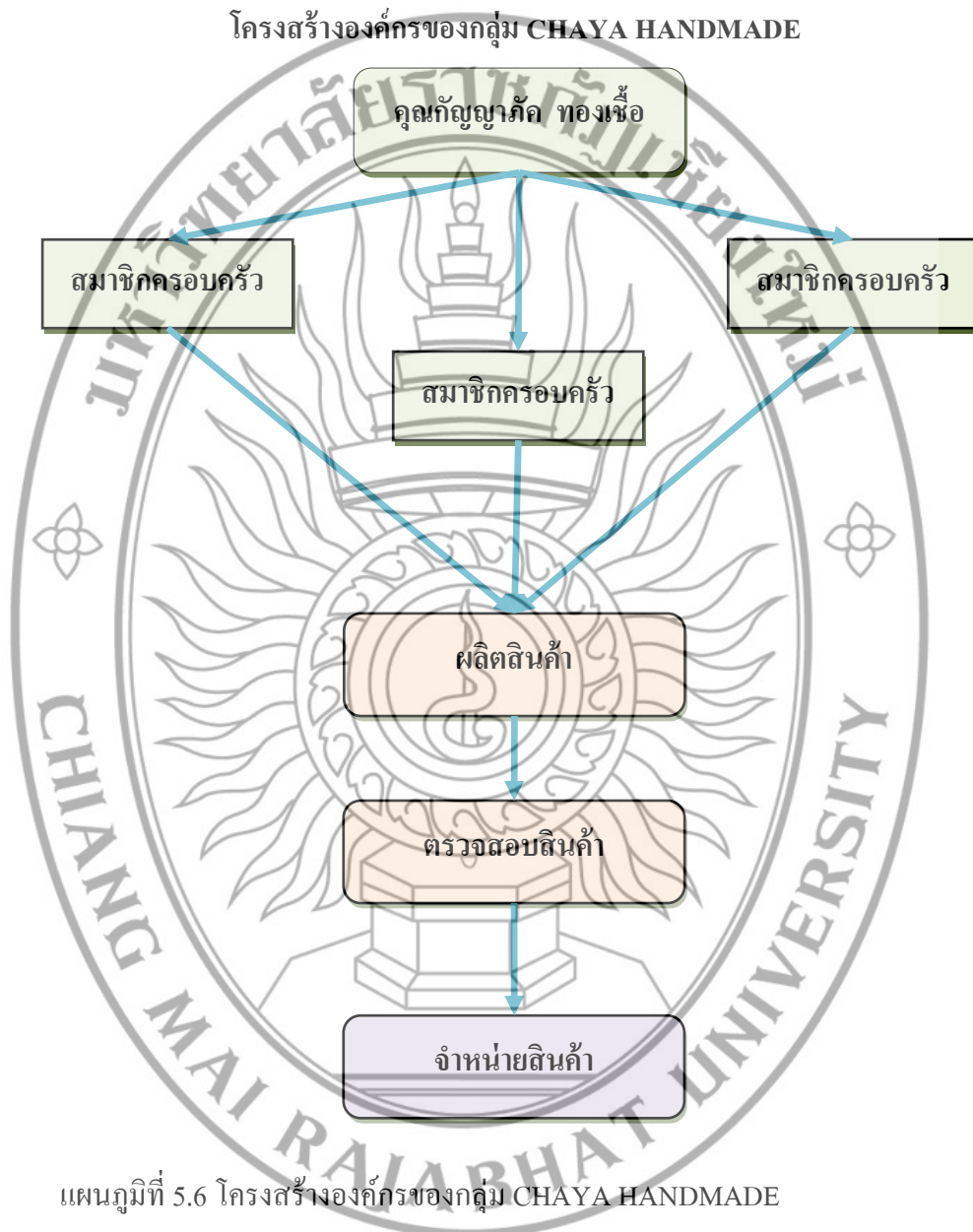
จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของกลุ่ม CHAYA HANDMADE

ประเภทสมาชิกภายในองค์กร	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ	1
สมาชิกภายในครอบครัวของผู้ประกอบการ	4
สมาชิกภายในชุมชน	-
รวม	5

ตารางที่ 5.6 จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของกลุ่ม CHAYA HANDMADE

ที่มา : กัญญากัด ทองเชื้อ, 2553, กุมภาพันธ์ 5

เนื่องจากการผลิตเครื่องหนังของคุณกัญญารักษ์ เป็นการประกอบธุรกิจขนาดเล็ก ภายในการจัดโครงสร้างจึงไม่ยุ่งยากซับซ้อน ผู้วิจัยสามารถจัดโครงสร้างองค์กรได้ ดังแผนภูมิที่ 5.6

จากแผนภูมิที่ 5.6 จะเห็นได้ว่า โครงสร้างของคุณกัญญารักษ์จะคล้ายกับกลุ่มอื่น ๆ คือ มีโครงสร้างแบบระบบเครือญาติ เป็นธุรกิจแบบครัวเรือน โดยมีคุณกัญญารักษ์เป็นผู้ประสานงานทั้งหมด โดยที่สมาชิกในครอบครัวเป็นผู้ผลิตสินค้าเท่านั้น

6.3 การจัดการด้านการตลาดหัตถกรรมเครื่องหนัง

ในด้านการจัดการด้านการตลาดนั้น คุณกัญญารักษ์ได้มีการตั้งชื่อสินค้าตามชื่อของตนเอง เมื่อผลิตสินค้าเสร็จแล้วคุณกัญญารักษ์จะตรวจสอบการเย็บก่อนนำออกจำหน่ายให้แก่ลูกค้า ลูกค้าที่มาซื้อส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ ส่วนในเรื่องการกำหนดราคาร้าน คุณกัญญารักษ์จะกำหนดเองจากระยะเวลาในการผลิตสินค้า ต้นทุนสินค้า และคุณภาพสินค้า แต่ในการกำหนดราคาสินค้านั้น คุณกัญญารักษ์ยังไม่ได้รวมค่าขนส่งเข้าไปด้วย ในส่วนของช่องทางการจัดจำหน่ายนั้น คุณกัญญารักษ์มีร้านจำหน่ายสินค้าเป็นของตนเอง 1 แห่ง และมีตัวแทนจำหน่ายอีก 1 ราย โดยจะจำหน่ายให้ตัวแทนจำหน่ายในราคาส่งแล้วให้ตัวแทนจำหน่ายบวกกำไรเอง

6.4 การจัดการด้านการผลิตหัตถกรรมเครื่องหนัง

ในด้านของการผลิตนั้น คุณกัญญารักษ์มีการแบ่งกระบวนการออกเป็น การเลือกซื้อวัตถุดิบ (หนังแท้ ราคาประมาณ 200 บาท ต่อ กิโลกรัม ตั้งชื่อมาจากกรุงเทพฯ) ปัจจุบันผลิตภัณฑ์ที่คุณกัญญารักษ์ผลิต คือ 1) กระเป๋ามือถือ (ในการผลิต 1 ครั้งใช้เวลาในการทำประมาณ 20 นาที ต่อชิ้น จำหน่ายในราคา 180 บาท) 2) พวงกุญแจ (ในการผลิต 1 ครั้งใช้เวลาในการทำประมาณ 20 นาทีต่อชิ้น จำหน่ายในราคา 180 บาท) 3) กระเป๋าสะพาย (ในการผลิต 1 ครั้งใช้เวลาในการทำประมาณ 30 นาทีต่อชิ้น จำหน่ายในราคา 380 บาท) งานเครื่องหนังชิ้นใหญ่ที่จะต้องใช้เวลาในการทำประมาณ 3 วันต่อชิ้น โดยจะจัดจำหน่ายในราคาปลีก ประมาณ 1,000 บาทขึ้นไป ต่อ 1 ชิ้นงาน

6.5 การจัดการด้านการประชาสัมพันธ์หัตถกรรมเครื่องหนัง

เมื่อผลิตสินค้าเสร็จแล้วคุณกัญญารักษ์ได้มีการจัดสินค้าตามงานแสดงสินค้า และมีการประชาสัมพันธ์สินค้าลงในเว็บไซต์ของกลุ่ม CHAYA HANDMADE รวมไปถึงนำสินค้าของตนเองได้จำหน่ายที่กาแลไนท์บาร์ชา จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์สินค้าของตนเองให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นด้วย

7. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณอ้อย คุ่มพ่อง

7.1 สถานภาพของธุรกิจชุมชนของคุณอ้อย คุ่มพ่อง

จากการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพธุรกิจชุมชนของคุณอ้อย คุ่มพ่องนั้น ทางผู้วิจัยจะขอกล่าวถึงประวัติของผู้ประกอบการ สถานที่ในการผลิต การบริหารจัดการธุรกิจชุมชน และการศึกษาข้อมูลด้านผลิตภัณฑ์เครื่องหนังของคุณอ้อย คุ่มพ่อง มีข้อมูลที่สำคัญและสามารถอธิบายได้ดังนี้

7.1.1 ประวัติของคุณอ้อย กุ่มผ่อง

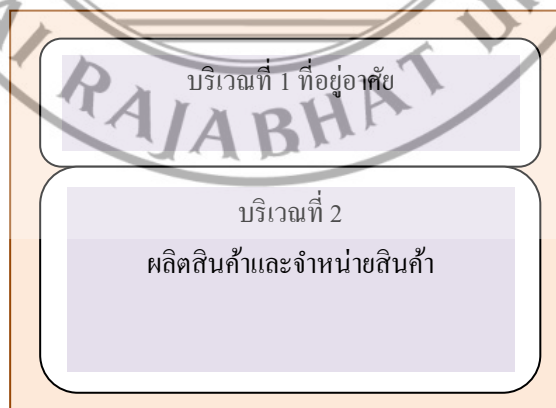
ผู้ประกอบการ คือ คุณอ้อย กุ่มผ่อง อายุ 59 ปี เป็นชาวตำบลวัดเกต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีสมาชิกครอบครัวทั้งหมด 10 คน รายได้หลักของครอบครัวมาจากการผลิตเครื่องหนัง มีรายได้โดยเฉลี่ยประมาณ 50,000 บาทต่อเดือน มีประสบการณ์ทำงานมาแล้ว 40 ปี ในปัจจุบันคุณอ้อย มีสภาพความเป็นอยู่แบบเรียบง่าย และใช้ชีวิตแบบพออยู่พอกิน ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้จะนำไปวางจำหน่าย ภายในร้านของตนเอง เป็นส่วนใหญ่

ภาพที่ 5.11 คุณอ้อย กุ่มผ่อง

7.1.2 สถานที่ในการผลิตผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

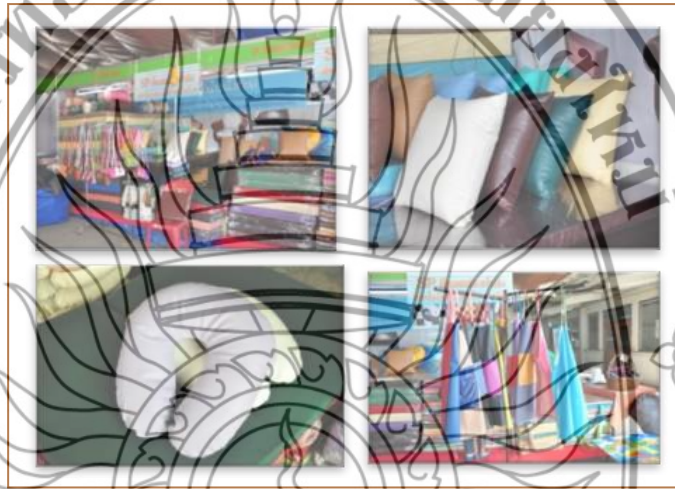
สถานที่ในการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องหนังของคุณอ้อย คือ ร้านสันป่าข่อยฟองน้ำหนังเทียม ตั้งอยู่ที่เลขที่ 356/6-7 ถนนเจริญเมือง ตำบลวัดเกต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นทั้งแหล่งผลิตสินค้าและแหล่งจำหน่ายสินค้าในสถานที่เดียวกัน และได้แบ่งสัดส่วนในการใช้พื้นที่ในการบริหารจัดการธุรกิจ ดังภาพที่ 5.12

ภาพที่ 5.12 แสดงแผนผังการแบ่งสัดส่วนในการใช้พื้นที่ในการบริหารจัดการธุรกิจ

7.1.3 การศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

กลุ่มของผู้ประกอบการมีชื่อว่า ร้านสันป่าข่อยฟองน้ำหนังเทียม ผู้ประกอบการมีประสบการณ์มาแล้ว 40 ปี การบริหารงานนั้นผู้ประกอบการจะบริหารแต่เพียงผู้เดียว เพราะเป็นธุรกิจที่ได้รับการสืบทอดมาจากรุ่นคุณพ่อ คุณแม่ของผู้ประกอบการเอง ในการผลิตส่วนใหญ่จะผลิตตามใบสั่ง หรือทำตามแบบที่ลูกค้านำมาให้ วัสดุส่วนใหญ่จะเป็นหนังเทียม ซึ่งสั่งซื้อจากกรุงเทพฯ ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตอยู่ในปัจจุบัน คือ ผลิตภัณฑ์ฟองน้ำหนังเทียม ดังภาพที่ 5.13

ภาพที่ 5.13 ผลิตภัณฑ์หนังเทียมของคุณอ้อย คุ่มพ่อง

7.2 การจัดโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

การจัดการโครงสร้างองค์กรนั้นไม่ว่าจะเป็น หน่วยงาน องค์กรหรือกลุ่มต่าง ๆ ย่อมมีการดำเนินการของกลุ่มเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้นั้นต้องมีการจัดโครงสร้างองค์กรที่ดี สำหรับร้านสันป่าข่อยฟองน้ำหนังเทียมได้มีการวางโครงสร้างองค์กร ดังนี้

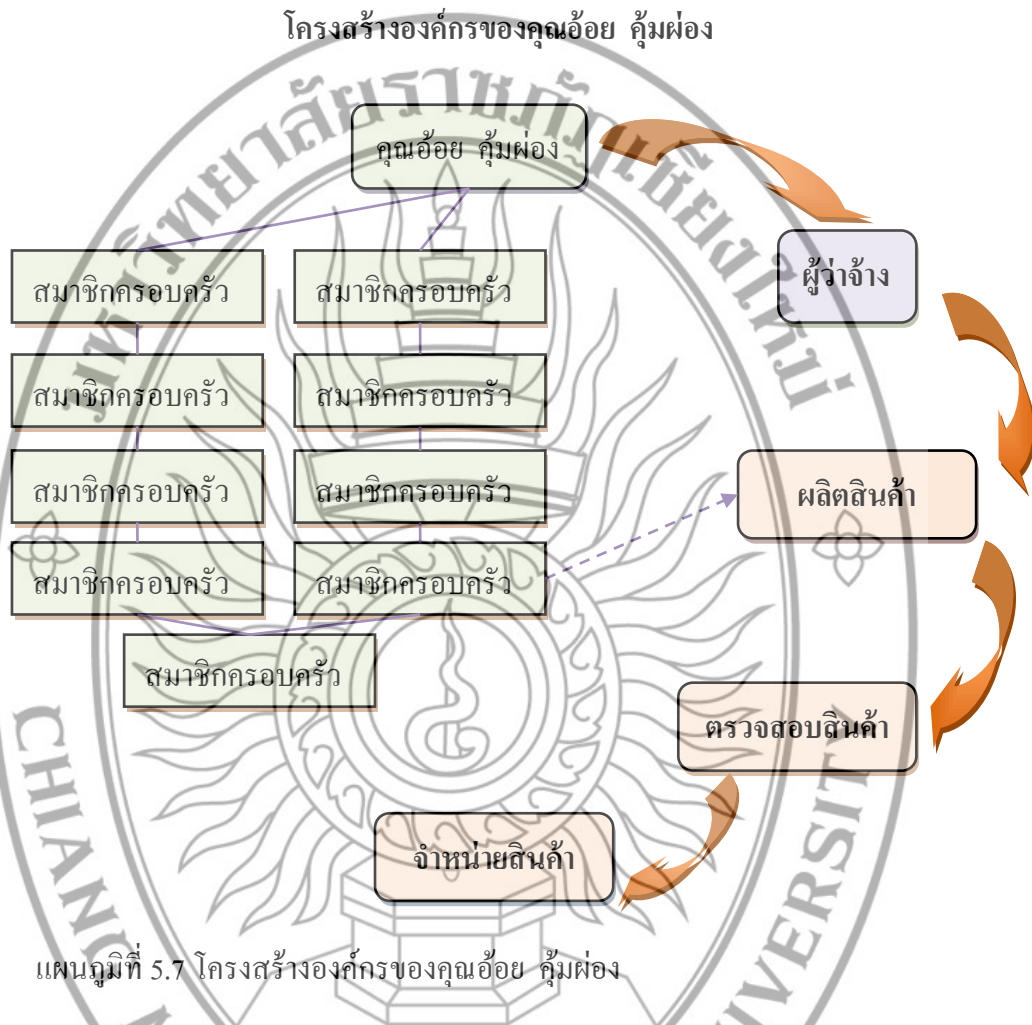
จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณอ้อย คุ่มพ่อง

ประเภทสมาชิกภายในองค์กร	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ	1
สมาชิกภายในครอบครัวของผู้ประกอบการ	9
สมาชิกภายในชุมชน	-
รวม	10

ตารางที่ 5.7 จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณอ้อย คุ่มพ่อง

ที่มา : อ้อย คุ่มพ่อง, 2553, กุมภาพันธ์ 6

การผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องหนังของผู้ประกอบการเป็นอุตสาหกรรมในครอบครัว ซึ่งเป็นรูปแบบอุตสาหกรรมขนาดกลางที่มีผู้ประกอบการเป็นผู้บริหารจัดการโครงสร้างร่วมกับสมาชิกในครอบครัว โดยมีการจัดโครงสร้างองค์กรที่เป็นแบบไม่ซับซ้อน ดังแผนภูมิที่ 5.7 ดังนี้

จากแผนภูมิที่ 5.7 จะเห็นได้ว่า โครงสร้างองค์กรเป็นแบบแจกแจงงาน ตามจำนวนของสมาชิกภายในครอบครัว ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มเล็ก ๆ ที่มีระบบการทำงานที่ไม่ซับซ้อนมากนัก ทำให้การประสานงานนั้นมีความสะดวกและรวดเร็วขึ้น

7.3 การจัดการด้านการตลาดหัตถกรรมเครื่องหนัง

สินค้าของคุณอาจจะเน้นการเสนอความต้องการของลูกค้าโดยการสร้างสินค้าให้มีความหลากหลาย แหล่งจำหน่ายสินค้าจะจำหน่ายเฉพาะที่หน้าร้านแต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งมีลูกค้าเข้ามาอุดหนุนอยู่ตลอด ในการจำหน่ายสินค้านั้นราคาที่ตั้งจะคำนวณจากต้นทุนของวัตถุดิบในการผลิตสินค้าและรวมกับค่าจ้างในการผลิต หากลูกค้าต้องการรับบริการส่งของผู้ประกอบการ

จะไม่มี การคิดค่าขนส่งรวมเนื่องจากทางร้านจะมีบริการขนส่งให้ถึงที่ คุณอ้อยมีตราสินค้า เป็นของตนเองซึ่งทำให้สินค้าของผู้ประกอบการมีเอกลักษณ์และเป็นที่รู้จักของกลุ่มลูกค้าทั่วไป มากขึ้นด้วย

7.4 การจัดการด้านผลิตหัตถกรรมเครื่องหนัง

ผลิตภัณฑ์เครื่องหนังของผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะผลิตตามคำสั่งของผู้ว่าจ้างหรือ ผลิตตามแบบที่ลูกค้านำมาให้ สินค้าที่ผลิตคือ เฟอร์นิเจอร์เครื่องหนัง วัสดุส่วนใหญ่เป็นวัสดุที่เป็น หนังเทียม สั่งซื้อจากกรุงเทพ ฯ ส่วนอุปกรณ์อื่น ๆ ซื้อจากร้านค้าทั่วไปในตัวเมืองเชียงใหม่ ด้านการผลิตผู้ประกอบการจะผลิตร่วมกับสมาชิกในครอบครัว ซึ่งการทำงานจะปฏิบัติในระยะเวลา ตั้งแต่ 08.00 – 17.00 น. ที่ร้านต้นป่าซอยพองน้ำ หนังเทียม ปัจจุบันผู้ประกอบการได้ผลิต ตามที่ลูกค้าสั่ง แต่ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ต้นทุนในการผลิตมีราคาสูง(หนัง พองน้ำ และพรมปูพื้น) การประเมินคุณภาพของผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการนั้น ในเบื้องต้นผู้ประกอบการ จะเป็น ผู้ตรวจสอบเองก่อน จะส่งสินค้าให้ลูกค้า เมื่อพบผลิตภัณฑ์ที่มีปัญหาจะทำการแยกเพื่อนำไป ปรับปรุงแก้ไขผลิตภัณฑ์ เมื่อถึงเวลาส่งผลิตภัณฑ์ให้แก่ลูกค้าก็จะมีการตรวจสอบสินค้าอีกครั้งหนึ่ง โดยมีลูกค้าเป็นคนตรวจสอบเองว่าผลิตภัณฑ์นั้นถูกต้องตามแบบของผู้ว่าจ้างที่สั่งมาหรือไม่

7.5 การจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง

ในด้านการประชาสัมพันธ์สินค้าของผู้ประกอบการ ได้จัดแสดงสินค้าในแสดงสินค้า ต่าง ๆ เช่น งานแสดงสินค้าที่ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่ และการประชาสัมพันธ์ โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ คือ การจัดทำแผ่นพับโฆษณาสินค้า เพื่อให้เป็นที่รู้จักของผู้บริโภคทั่วไปด้วย

8. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณเสรี รัตนตระกูล

8.1 สถานภาพของธุรกิจชุมชนของคุณคุณเสรี รัตนตระกูล

จากการศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนัง ของคุณเสรีเป็นหนึ่งในผู้ประกอบการที่ทางผู้วิจัยให้ความสนใจในสถานภาพธุรกิจชุมชน งานหัตถกรรมเครื่องหนัง ได้ข้อมูลดังนี้

8.1.1 ประวัติของคุณเสรี รัตนตระกูล

ผู้ประกอบการ ได้แก่ คุณเสรี รัตนตระกูล อายุ 39 ปี โดยอาศัยอยู่บ้านเลขที่ 12 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีสมาชิก ในครอบครัวทั้งหมด 1 คน และรายได้หลักของครอบครัวมาจากการผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง มีประสบการณ์การทำงานมาแล้ว 9 ปี ในปัจจุบันคุณเสรีมีสภาพความเป็นอยู่แบบเรียบง่าย และใช้ชีวิตความเป็นอยู่แบบพออยู่พอกินตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

8.1.2 สถานที่ในการผลิตผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

แหล่งผลิตสินค้าของคุณเสรี ได้ใช้บ้านของตนเอง เป็นสถานที่ผลิตเครื่องหนัง และจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง ซึ่งตั้งอยู่บ้านเลขที่ 12 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และได้แบ่งสัดส่วนในการใช้พื้นที่ในการบริหารจัดการธุรกิจ ดังภาพที่ 5.14

ภาพที่ 5.14 แสดงแผนผังการแบ่งสัดส่วนในการใช้พื้นที่ในการบริหารจัดการธุรกิจ

8.1.3 การศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

จากการศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณเสรีจะจัดหาเอง โดยซื้อมาจากตลาดในตัวเมืองเชียงใหม่ วัตถุดิบที่ซื้อส่วนใหญ่ก็คือ หนังแท้ ในส่วนของ การออกแบบผลิตภัณฑ์นั้น คุณเสรีได้ซื้อเสนอมาจากผู้ว่าจ้างและมีคิดค้นแบบเองบ้าง ปัจจุบันได้ ประสบปัญหาต้นทุนให้การผลิตที่สูงขึ้น จากการประกอบธุรกิจทำเครื่องหนังนี้ผู้ประกอบการ ยังไม่เคยได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานในด้านของการผลิตและจัดจำหน่ายใดๆ เลย

8.2 การจัดโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

จากการสัมภาษณ์คุณเสรี ทำให้ทางผู้วิจัยสามารถอธิบายถึงโครงสร้างองค์กร ของผู้ประกอบการ โดยมีโครงสร้างขององค์กรดังนี้

จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณเสรี รัตนตระกูล

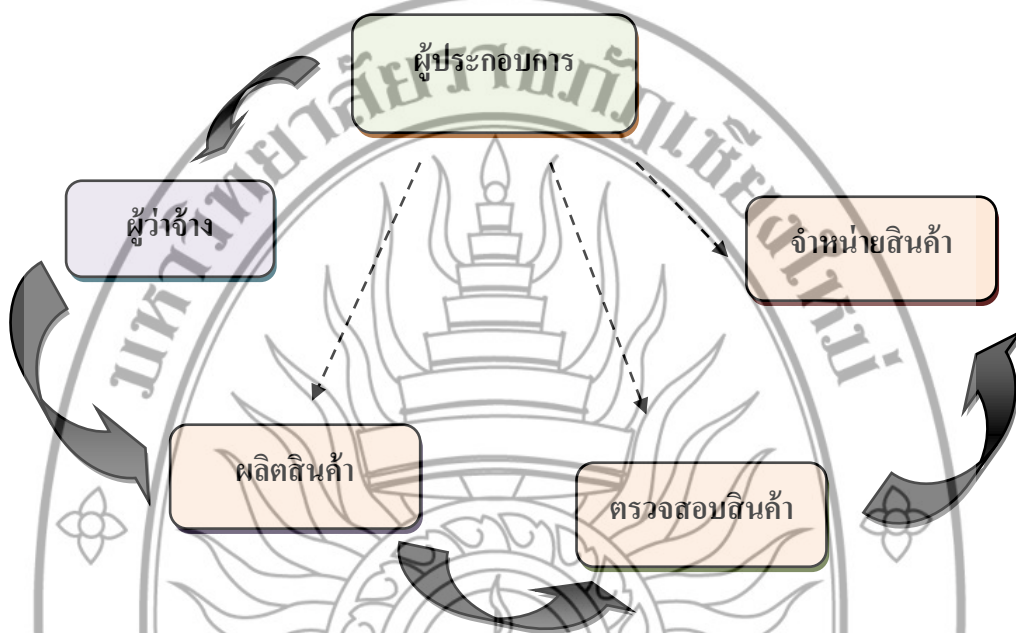
ประเภทสมาชิกภายในองค์กร	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ	1
สมาชิกภายในครอบครัวของผู้ประกอบการ	-
สมาชิกภายในชุมชน	-
รวม	1

ตารางที่ 5.8 จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณเสรี รัตนตระกูล

ที่มา : เสรี รัตนตระกูล, 2553, กุมภาพันธ์ 8

เนื่องจากคุณเสรี ดำเนินการผลิตและจัดจำหน่ายแต่เพียงผู้เดียว ซึ่งสามารถแจกแจงเป็นโครงสร้างขององค์กร ดังแผนภูมิที่ 5.8 ดังนี้

โครงสร้างองค์กรของคุณเสรี รัตนตระกูล

แผนภูมิที่ 5.8 โครงสร้างองค์กรของคุณเสรี รัตนตระกูล

จากแผนภูมิที่ 5.8 จะเห็นได้ว่าโครงสร้างองค์กรของคุณเสรีเป็นโครงสร้างแบบง่าย ๆ ที่มีการบริหารจัดการธุรกิจเพียงผู้เดียว

8.3 การจัดการด้านการตลาดหัตถกรรมเครื่องหนัง

จากการสัมภาษณ์ คุณเสรีได้บอกว่าไม่มีการจัดการด้านการตลาด เนื่องจากคิดว่าไม่มีความจำเป็น เนื่องจากมีกลุ่มลูกค้าเดินทางมาซื้อและสั่งซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องหนังถึงแหล่งผลิต

8.4 การจัดการด้านผลิตหัตถกรรมเครื่องหนัง

ผลิตภัณฑ์เครื่องหนังของคุณเสรีนั้น มีกระบวนการผลิตตามแบบที่ลูกค้านำมาให้ ในปัจจุบันผลิตภัณฑ์ที่คุณเสรีผลิตอยู่คือ กระเป๋า ส่วนการเลือกซื้อวัตถุดิบและจัดเตรียมอุปกรณ์ คุณเสรีจะเป็นผู้จัดหาซื้อเองทั้งหมด โดยซื้อจากตลาดวโรรส (ตروقเล่าโจ้ว) วัตถุดิบที่ซื้อส่วนใหญ่ ก็จะเป็น หนังแท้ สถานที่ปฏิบัติงานคือ บ้านของตนเองและจะทำเพียงผู้เดียว ปัจจุบันคุณเสรีได้ผลิตสินค้าตามที่ลูกค้าสั่ง แต่ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ต้นทุนในการผลิตมีราคาสูง วัสดุและวัตถุดิบในการผลิตสินค้าหายาก

8.5 การจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง

จากการสัมภาษณ์คุณเสรี ทำให้ทราบว่าคุณเสรีไม่มีกระบวนการในการส่งเสริมด้านการตลาดและด้านการประชาสัมพันธ์ เนื่องจากต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงและไม่มียงบประมาณในการจัดการด้านประชาสัมพันธ์

9. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณวิฑูรย์ คำมูลเมือง

9.1 สถานภาพของธุรกิจชุมชนของคุณวิฑูรย์ คำมูลเมือง

จากการสัมภาษณ์คุณวิฑูรย์ เกี่ยวกับประวัติ สถานที่ในการผลิต การศึกษาผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง และการจัดการโครงสร้างองค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ทางคณะผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล ดังนี้

9.1.1 ประวัติของคุณวิฑูรย์ คำมูลเมือง

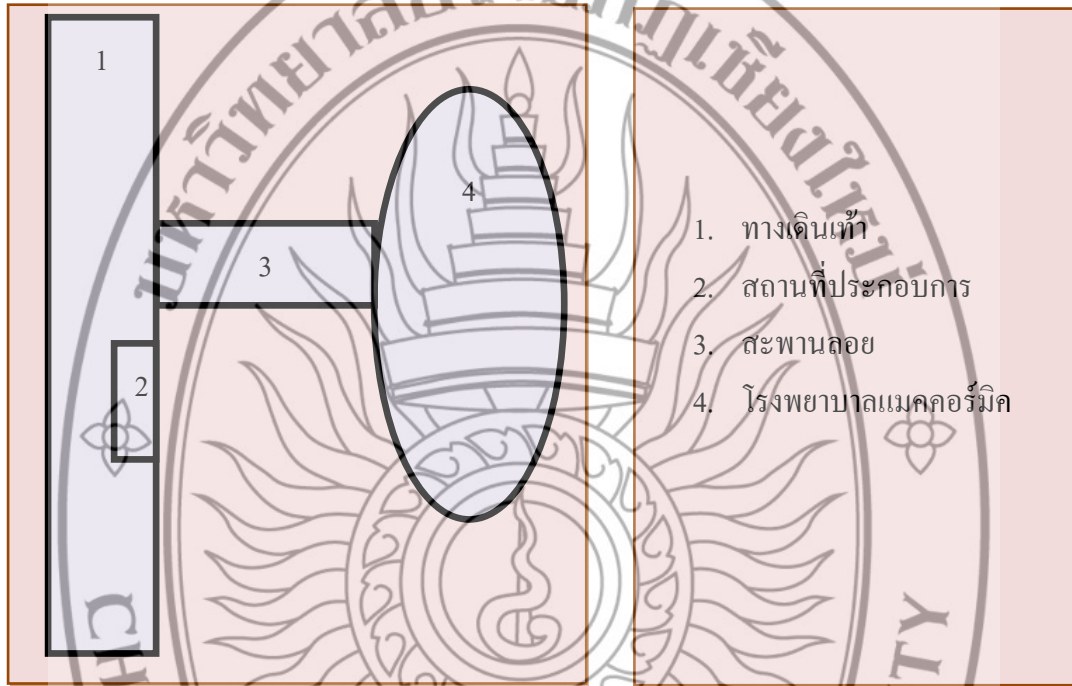
ผู้ประกอบการคือ คุณวิฑูรย์ คำมูลเมือง อาศัยอยู่บ้านเลขที่ 1226/57 หมู่ที่ 5 ตำบลเมืองเลน อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ อายุ 43 ปี จบการศึกษาสูงสุดในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนสมาชิกภายในครอบครัว 5 คน รายได้หลักของครอบครัวคือ ช่างทำรองเท้า มีรายได้โดยเฉลี่ยประมาณ 12,000 บาท ต่อเดือน

ภาพที่ 5.15 คุณวิฑูรย์ คำมูลเมือง

9.1.2 สถานที่ในการผลิตผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

สถานที่ผลิตสินค้าของคุณวิฑูณตั้งอยู่บริเวณบนทางเท้าหน้าโรงพยาบาลแม็คคอร์มิค โดยคุณวิฑูณเริ่มกิจการตั้งแต่ปีพ.ศ. 2544 ข้อเสียของสถานที่ประกอบการคือ เรื่องของมลพิษเพราะอยู่ติดกับถนน อาจจะไม่สะดวกต่อผู้ที่เดินผ่านไปผ่านมาบนทางเท้า และได้แบ่งสัดส่วนในการใช้พื้นที่ในการบริหารจัดการธุรกิจ ดังภาพที่ 5.16

ภาพที่ 5.16 แสดงแผนผังการแบ่งสัดส่วนในการใช้พื้นที่ในการบริหารจัดการธุรกิจ

9.1.3 การศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณวิฑูณ กำมูลเมือง มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ในการดำเนินการบริหารงานนั้นจะบริหารงานเพียงผู้เดียวเหตุผลที่บริหารงานที่ปฏิบัติอยู่ปัจจุบันเพื่อหารายได้เสริม ในการผลิตสินค้า ในการจัดหาวัตถุดิบนั้นคุณวิฑูณ ได้จัดหาวัตถุดิบในการผลิตเองโดยซื้อมาจากร้านเจริญศิลป์ ในการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้นผู้ประกอบการจะผลิตตามแบบของผู้ว่าจ้าง และมีการเปลี่ยนแปลงตามรูปทรงของรองเท้าระยะเวลาในการปฏิบัติงานจะปฏิบัติงานตั้งแต่เวลา 08.00 ถึง 17.00 น. การทำงานจะทำเพียงผู้เดียว ผลิตภัณฑ์ในปัจจุบันคือ 1) เข็มพื้นรองเท้า (ในการผลิต 1 ครั้ง ใช้เวลา 30 นาที ได้จำหน่ายสินค้า 1 คู่ จำหน่ายในราคา 100 บาท) 2) ใส่ซิบรองเท้า (ในการผลิต 1 ครั้งใช้เวลา 30 นาที ได้จำหน่ายสินค้า 1 คู่ จำหน่ายในราคา 100 บาท) 3) ทำเส้นรองเท้า (ในการผลิตแต่ละครั้งใช้เวลา 30 นาที ได้จำหน่ายสินค้า 1 คู่ จำหน่ายในราคา 100 บาท) แหล่งจำหน่ายสินค้าจะมีผู้มาซื้อถึงสถานที่

9.2 การจัดโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

เมื่อดำเนินการโครงสร้างองค์กรของคุณวิฑูณ คำมูลเมือง ทำให้ทราบถึงการจัดโครงสร้างองค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงดังนี้

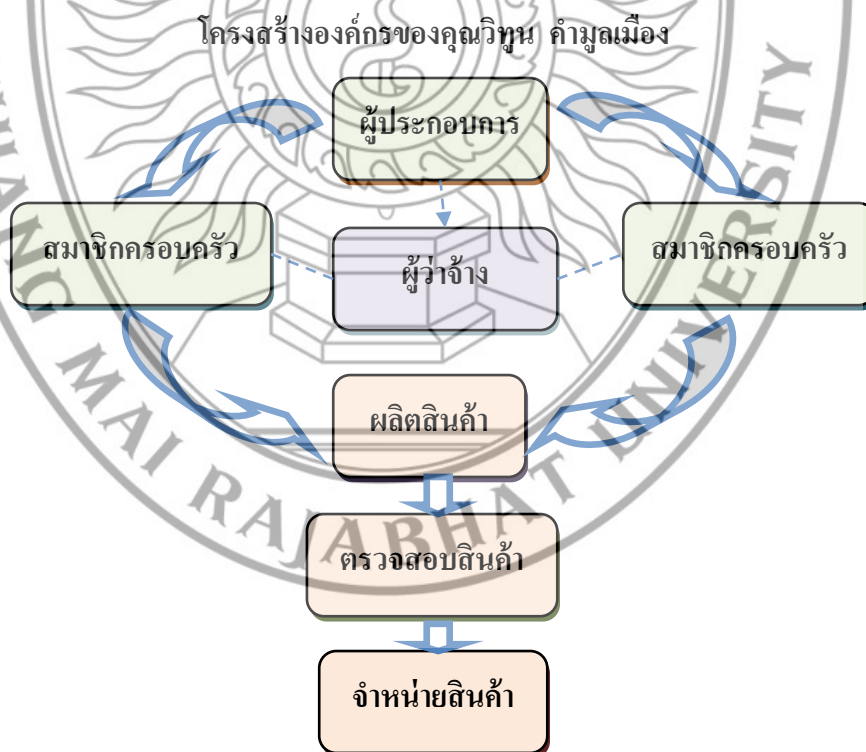
จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณวิฑูณ คำมูลเมือง

ประเภทสมาชิกภายในองค์กร	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ	1
สมาชิกภายในครอบครัวของผู้ประกอบการ	2
สมาชิกภายในชุมชน	5
รวม	3

ตารางที่ 5.9 จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณวิฑูณ คำมูลเมือง

ที่มา : วิฑูณ คำมูลเมือง, 2553, กุมภาพันธ์ 8

โครงสร้างองค์กรของคุณวิฑูณ คำมูลเมือง นั้นมีโครงสร้างขององค์กรที่ไม่ซับซ้อน ดังแผนภูมิที่ 5.9 ดังนี้

แผนภูมิที่ 5.9 โครงสร้างองค์กรของคุณวิฑูณ คำมูลเมือง

จากแผนภูมิที่ 5.9 จะเห็นได้ว่าการผลิตเครื่องหนังของคุณวิฑูรย์เป็นการทำธุรกิจขนาดเล็ก โดยได้ทำร่วมกับสมาชิกภายในครอบครัว การทำงานก็จะช่วยกันทำทุกขั้นตอน ตั้งแต่การผลิต ออกแบบ และจัดจำหน่าย

9.3 การจัดการด้านการตลาดหัตถกรรมเครื่องหนัง

ธุรกิจของคุณวิฑูรย์ มีสมาชิกจำนวน 3 คน ในการผลิตสินค้าคุณวิฑูรย์จะคำนึงถึงความต้องการของผู้บริโภค ในการทำการกิจการซ่อมรองเท้านี้ได้รับการถ่ายทอดมาจาก คุณนวย ซึ่งเป็นคนรู้จักกับคุณวิฑูรย์ ในส่วนของตลาดสินค้านี้ยังไม่มี เพราะว่าต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก การตรวจสอบสินค้าคุณวิฑูรย์จะเป็นผู้ตรวจสอบเองทุกขั้นตอน โดยจะตรวจสอบความเรียบร้อย และความคงทนของสินค้า ในการกำหนดราคาสินค้าคุณวิฑูรย์จะกำหนดราคาเองโดยคำนวณจากต้นทุน เงื่อนไขในการตกลงราคากับลูกค้าคือ จะให้ลูกค้าจ่ายมัดจำเงินไว้ 50 % คุณวิฑูรย์มีร้านจำหน่ายเป็นของตนเอง 1 แห่ง ในด้านการส่งเสริมการตลาดทางคุณวิฑูรย์ไม่มีการส่งเสริมใด ๆ เลย และในด้านการส่งเสริมการขายก็ไม่มีเพราะราคาในการทำจะเป็นราคาที่ตายตัวอยู่แล้ว

9.4 การจัดการด้านผลิตหัตถกรรมเครื่องหนัง

ในการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องหนังของคุณวิฑูรย์นั้นก็มีกลวิธีในการผลิตสินค้า คือ ทำพื้นรองเท้า วัสดุที่ใช้คือ พื้นรองเท้า กาว ด้าย ขั้นตอนในการผลิต คือ ขั้นแรกจะวัดขนาดพื้นรองเท้าให้เท่ากับรองเท้าของลูกค้า เมื่อได้ขนาดพื้นรองเท้าตามขนาดแล้วก็จะทาขาวเข้ากับพื้นรองเท้า จากนั้นก็นำพื้นรองเท้ามาประกบกับรองเท้าแล้วเย็บด้วยด้าย

ภาพที่ 5.17 การปฏิบัติงานของคุณวิฑูรย์

ราคาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าของผู้ประกอบการคือ 1) กาว (ราคา กระป๋องละ 90บาท ซื้อจากร้านค้าทั่วไป) 2) ฟันรองเท้า (ราคา 60-80บาทซื้อจากร้านเจริญศิลป์) 3) ค้าย (ราคา 30-40บาท ซื้อจากร้านเจริญศิลป์และร้านค้าทั่วไป) ลักษณะการซื้อจะซื้อคราวละไม่มาก เกณฑ์ในการเลือกซื้อวัตถุดิบ จะเลือกซื้อวัตถุดิบตามลักษณะของเนื้องาน วิธีการเก็บรักษาวัตถุดิบ จะเก็บไว้ที่ร้านวางไว้ตรงข้าง ๆ เพื่อสามารถหยิบจับได้สะดวก มาตรฐานในการควบคุมการผลิต สินค้าคือ จะตั้งใจทำให้ดีที่สุด การจัดเก็บสินค้าจะวางรองเท้าไว้เป็นคู่ ๆ ตามรายการสั่งทำของลูกค้า

9.5 การจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง

ในด้านการประชาสัมพันธ์ทางผู้ประกอบการไม่มีการประชาสัมพันธ์ในด้านใด ๆ เลย แต่จะมีการบอกกันปากต่อปาก

10. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมช่างหนังของคุณแสงทอง แสงจันทร์

10.1 สถานภาพของธุรกิจชุมชนของคุณแสงทอง แสงจันทร์

จากการสัมภาษณ์คุณแสงทอง ทำให้ผู้วิจัยสามารถเข้าใจถึงสถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนัง ดังนี้

10.1.1 ประวัติของคุณแสงทอง แสงจันทร์

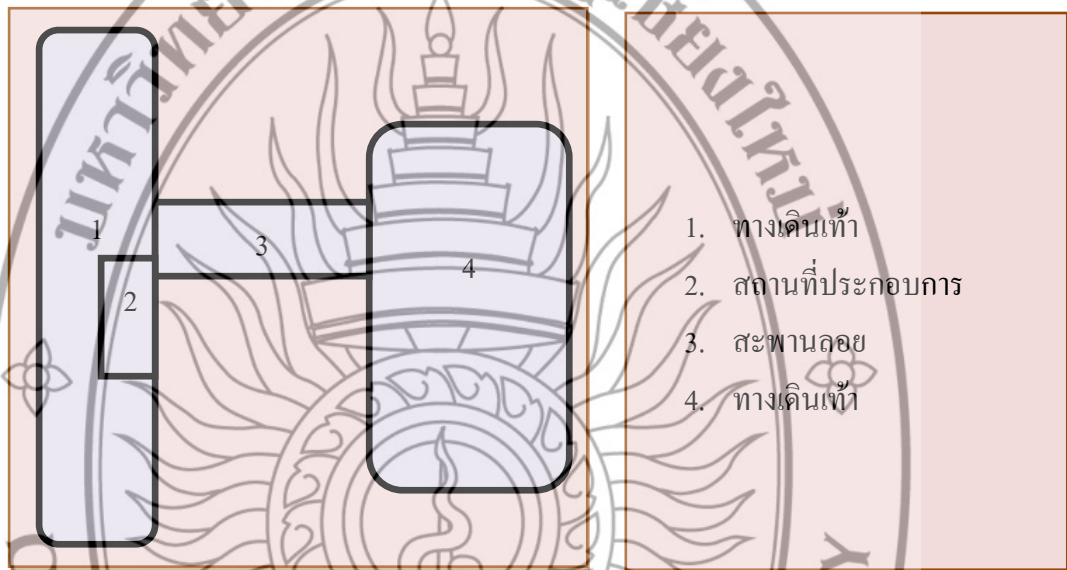
ผู้ประกอบการ คือ คุณแสงทอง แสงจันทร์ โดยอาศัยอยู่บ้านเลขที่ 127 หมู่ที่ 8 ตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ อายุ 51ปี จบการศึกษาสูงสุดในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 และมีจำนวนสมาชิกภายในครอบครัวจำนวน 4 คน รายได้หลักของครอบครัวคือ ทำเครื่องหนังและช่างทำรองเท้า มีรายได้เฉลี่ย 5,000 บาทต่อเดือน

ภาพที่ 5.18 คุณแสงทอง แสงจันทร์

10.1.2 สถานที่ในการผลิตผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

สถานที่ผลิตสินค้าของผู้ประกอบการตั้งอยู่ที่ บริเวณใต้สะพานลอย ตรงข้ามกับ โรงพยาบาลแม่คอร์กมิก เริ่มผลิตตั้งแต่ ปี พ.ศ.2546สาเหตุที่ตั้งสถานที่ประกอบการคือ เป็นย่านสำนักงาน และโรงพยาบาลทำให้ผู้ที่สัญจรไปมามีเยอะ ข้อเสียของสถานที่ประกอบการคือ เรื่องของมลพิษซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ประกอบการและครอบครัว คุณแสงทองได้แบ่งสัดส่วนในการใช้พื้นที่ในการบริหารจัดการธุรกิจ ดังภาพที่ 5.19 ดังนี้

ภาพที่ 5.19 แสดงแผนผังการแบ่งสัดส่วนในการใช้พื้นที่ในการบริหารจัดการธุรกิจ

10.1.3 การศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณแสงทอง มีประสบการณ์ในการเครื่องหนังมากกว่า 8 ปี การบริหารงาน จะบริหารร่วมกับสมาชิกภายในครอบครัว เหตุผลในการบริหารงานที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันคือ ทำเป็นอาชีพเพื่อเลี้ยงครอบครัว ในการผลิตสินค้าคุณแสงทองได้จัดหาวัตถุดิบในการผลิตเอง โดยซื้อจากร้านเจริญศิลป์ (กาว เข็ม ด้าย พื้นรองเท้า และหนัง) ในการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้น ผู้ว่าจ้างจะออกแบบมาให้ ระยะเวลาในการปฏิบัติงานตั้งแต่เวลา 08.00 ถึง 17.00 น. การทำงาน จะทำร่วมกับสมาชิกภายในครอบครัว ผลิตภัณฑ์ในปัจจุบันคือ 1) ซ่อมสันรองเท้า (ในการผลิตแต่ละครั้งใช้เวลา 30 นาที ได้สินค้า 1 คู่ จำหน่ายในราคา 40 บาท) 2) ทำพื้นรองเท้า (ในการผลิตแต่ละครั้งใช้เวลา 2 ชั่วโมง ได้สินค้า 1 คู่ จำหน่ายในราคา 200 บาท) 3) เปลี่ยนพื้นปะหนังใหม่ รองเท้า (ในการผลิตแต่ละครั้งใช้เวลา 2 ชั่วโมง ได้สินค้า 1 คู่ จำหน่ายในราคา 20 บาท) แหล่งจำหน่ายสินค้าจะมีผู้มาซื้อถึงสถานที่จำหน่าย ปัจจุบันได้ประสบปัญหาวัสดุและวัตถุดิบในการผลิตสินค้ามีราคาแพงขึ้นคือ พื้นรองเท้า กาวและหนัง

10.2 การจัดโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

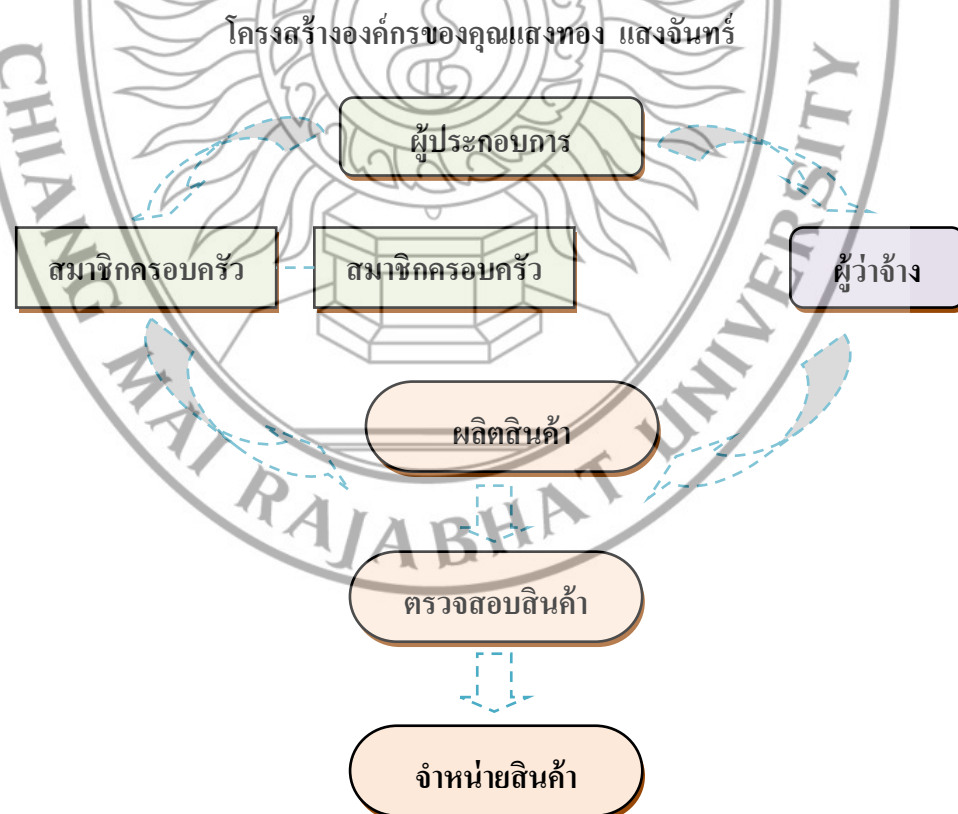
จากการสัมภาษณ์คุณแสงทอง ทำให้ทางคณะผู้วิจัยได้การจัดโครงสร้างขององค์กร เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงให้คุณแสงทอง ดังนี้

จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณแสงทอง แสงจันทร์

ประเภทสมาชิกภายในองค์กร	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ	1
สมาชิกภายในครอบครัวของผู้ประกอบการ	2
สมาชิกภายในชุมชน	5
รวม	3

ตารางที่ 5.10 จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณแสงทอง แสงจันทร์
ที่มา : แสงทอง แสงจันทร์, 2553, กุมภาพันธ์ 9

จากจำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณแสงทอง แสงจันทร์ และสมาชิกในครอบครัว สามารถแจกแจงลักษณะของโครงสร้างองค์กร ดังแผนภูมิที่ 5.10 ดังนี้

แผนภูมิที่ 5.10 โครงสร้างองค์กรของคุณแสงทอง แสงจันทร์

จากแผนภูมิที่ 5.10 จะเห็นได้ว่า โครงสร้างของกลุ่มจะคล้ายกับกลุ่มอื่น ๆ คือ มีโครงสร้างแบบเครือข่าย เป็นธุรกิจแบบครัวเรือน โดยมีคุณแสงทองเป็นผู้ประสานงานและรับงานทั้งหมด โดยที่สมาชิกในครอบครัวเป็นผู้ผลิตสินค้า

10.3 การจัดการด้านการตลาดหัตถกรรมเครื่องหนัง

ในการจัดการด้านการตลาด กลุ่มของคุณแสงทองมีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 3คนรวมทั้งคุณแสงทองด้วย ในการผลิตสินค้าคุณแสงทองจะคำนึงถึงความต้องการของผู้บริโภคเป็นหลัก กิจกรรมนี้คุณแสงทองได้รับการถ่ายทอดมาจากญาติของผู้ประกอบการเองซึ่งได้เสียชีวิตแล้ว ในส่วนของตราสินค้ายังไม่มีเพราะว่าต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก และไม่คุ้มกับค่าเสียภาษี ในการตรวจสอบสินค้าคุณแสงทองจะเป็นผู้ตรวจสอบเองโดยจะตรวจดูความเรียบร้อยและความคงทนของสินค้า ปัจจุบันคุณแสงทองยังไม่มีบรรลุมิติสำหรับสินค้าเลย ในการกำหนดราคาสินค้าคุณแสงทองจะเป็นผู้กำหนดเองโดยคำนวณจากต้นทุน ส่วนเงื่อนไขในการตกลงราคาของผู้ประกอบการกับลูกค้า จะให้ลูกค้ามัดจำเงินไว้ 50 % ช่องทางจำหน่ายสินค้าของคุณแสงทองจะมีร้านจำหน่ายเป็นของตนเอง 1 แห่ง ในด้านการส่งเสริมการตลาดทางคุณแสงทองไม่มีการส่งเสริมใด ๆ เลยรวมถึงด้านการส่งเสริมการขาย เพราะไม่สามารถทำได้เนื่องจากราคาค่าต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้น

10.4 การจัดการด้านผลิตหัตถกรรมเครื่องหนัง

ในการจัดการด้านการผลิต คุณแสงทองมีกลวิธีในการผลิตสินค้าคือ ทำหนังรองเท้า วัสดุที่ใช้คือหนัง กาว ด้าย เข็ม ขั้นตอนในการผลิตคือ ขั้นแรกจะเลือกหนังตามสีของรองเท้าของลูกค้า จากนั้นก็นำเอาน้ำจากรองเท้าเดิมออกก่อน แล้วเย็บหนังใหม่เข้าไปโดยจะติดกาวก่อนแล้วค่อยเย็บอย่างประณีต ราคาสินค้าที่ใช้ในการผลิตสินค้าของผู้ประกอบการคือ 1) กาว (ราคากระป๋องละ 100 บาท ซื้อจากร้านเจริญศิลป์) 2) พื้นรองเท้า (ราคา 100 บาท ซื้อจากร้านเจริญศิลป์) 3) ด้าย (ราคา 20บาท ซื้อจากร้านเจริญศิลป์) ลักษณะการซื้อจะซื้อคราวละไม่มาก เกณฑ์ในการเลือกซื้อวัตถุดิบ จะเลือกซื้อวัตถุดิบให้เข้ากับชิ้นงานที่ลูกค้าสั่งทำ วิธีการเก็บรักษาวัตถุดิบจะเก็บวางให้หีบจับได้สะดวก คุณแสงทองมีมาตรฐานในการควบคุมการผลิตสินค้าคือใส่ใจในการผลิตทุกขั้นตอน และมีการจัดเก็บ โดยเรียงตามรายการสั่งทำของลูกค้า

10.5 การจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง

ในด้านการประชาสัมพันธ์นั้น ทางคุณแสงทองไม่มีกระบวนการในการส่งเสริมด้านการตลาดและด้านการประชาสัมพันธ์ในด้านใด ๆ เลยของตนเอง เนื่องจากต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง และไม่มียกงบประมาณในการที่จะทำส่วนนี้แต่ลูกค้าที่มาใช้บริการการทำรองเท้าหนังของคุณแสงทองจะเป็นผู้ประชาสัมพันธ์ให้ด้วยใช้วิธีการบอกปากต่อปาก

11. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณนารีวัน แซ่ลี

11.1 สถานภาพของธุรกิจชุมชนของคุณนารีวัน แซ่ลี

จากการลงพื้นที่ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังในจังหวัดเชียงใหม่ คุณนารีวัน แซ่ลี หนึ่งในช่างทำเครื่องหนังของเชียงใหม่ ที่ทางคณะผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์มาได้ข้อมูล ดังนี้

11.1.1 ประวัติของคุณนารีวัน แซ่ลี

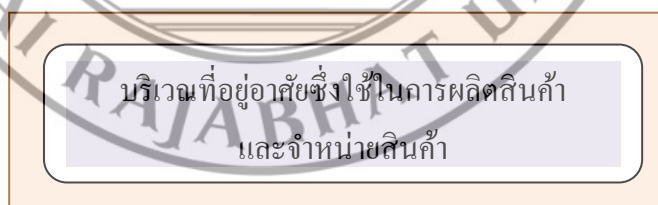
ผู้ประกอบการคือ คุณนารีวัน แซ่ลี อยู่บ้านเลขที่ 92 ซอย 5 ตำบลวัดเกต อำเภอมะป๋อ จังหวัดเชียงใหม่ อายุ 39 ปี จบการศึกษาในระดับสูงสุดชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีสมาชิกภายในครอบครัว 2 คน รายได้หลักของครอบครัวคือ ช่างทำรองเท้าและเย็บผ้า มีรายได้โดยเฉลี่ย 5,000 - 6,000 บาทต่อเดือน

ภาพที่ 5.20 คุณนารีวัน แซ่ลี

11.1.2 สถานที่ในการผลิตผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณนารีวัน แซ่ลี ทำงานเครื่องหนังอยู่ที่บ้านของตนเอง ซึ่งตั้งอยู่บ้านเลขที่ 92 ซอย 5 ถนนรัตนโกสินทร์ ตำบลวัดเกต อำเภอมะป๋อ จังหวัดเชียงใหม่ และได้แบ่งสัดส่วนในการใช้พื้นที่ในการบริหารจัดการธุรกิจ ดังภาพที่ 5.21

ภาพที่ 5.21 แผนผังแสดงการแบ่งสัดส่วนในการใช้พื้นที่ในการบริหารจัดการธุรกิจ

11.1.3 การศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณนารีวันมีประสบการณ์ในการเครื่องหนังมากกว่า 3 ปี ในการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้นผลิตตามแบบของผู้ว่าจ้าง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานตั้งแต่เวลา 08.00 ถึง 17.00 น.

ที่บ้าน ผลิตภัณฑ์ในปัจจุบันคือ 1) ช่างทำพื้นรองเท้า (ในการผลิตแต่ละครั้ง ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ได้สินค้าจำนวน 1 คู่ จำหน่ายในราคา 60-100 บาท) 2) ซ่อมส้นรองเท้า (ในการผลิตแต่ละครั้ง ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ได้สินค้าจำนวน 1 คู่ จำหน่ายในราคา 60-80 บาท) แหล่งจำหน่ายสินค้า จะมีผู้มาซื้อถึงสถานที่จำหน่าย

11.2 การจัดโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ทางคณะผู้วิจัยสามารถจัดโครงสร้างขององค์กรของคุณาริวัน แซ่ลี ดังนี้

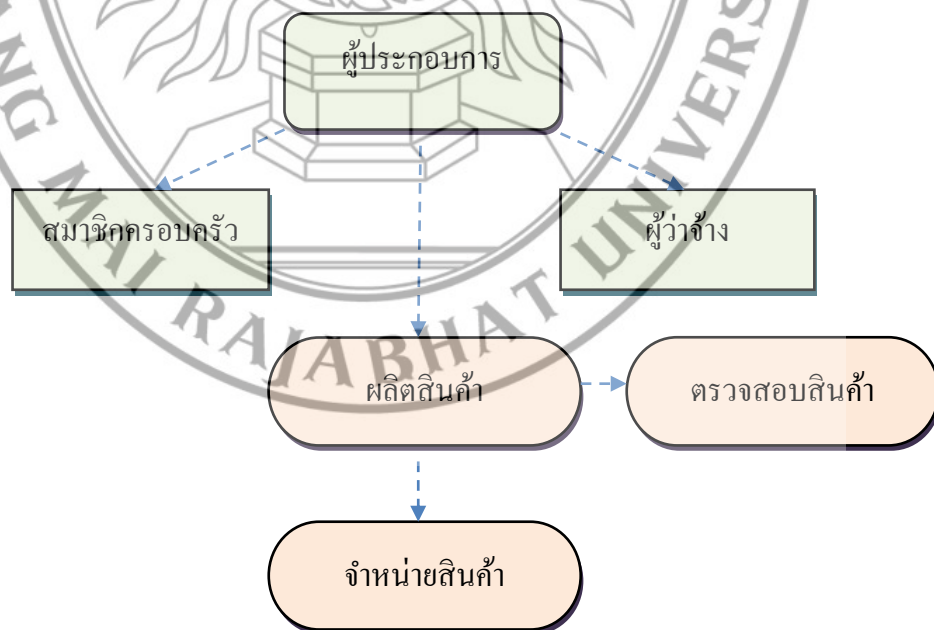
จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณาริวัน แซ่ลี

ประเภทสมาชิกภายในองค์กร	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ	1
สมาชิกภายในครอบครัวของผู้ประกอบการ	1
รวม	2

ตารางที่ 5.11 จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณาริวัน แซ่ลี

ที่มา : นาริวัน แซ่ลี, 2553, กุมภาพันธ์ 9

โครงสร้างองค์กรของคุณาริวัน แซ่ลี

แผนภูมิที่ 5.11 โครงสร้างองค์กรของคุณาริวัน แซ่ลี

จากแผนภูมิที่ 5.11 จะเห็นได้ว่าโครงสร้างขององค์กรจะเหมือนกับทุกกลุ่มซึ่งเป็นโครงสร้างแบบเครือข่าย เนื่องจากเป็นการทำงานเพียง 2 คน ระหว่างคุณนารีวัน กับสามีของคุณนารีวันร่วมกันประกอบอาชีพช่างทำเครื่องหนัง

11.3 การจัดการด้านการตลาดหัตถกรรมเครื่องหนัง

กลุ่มของผู้ประกอบการมีสมาชิก จำนวน 2 คนรวมทั้งคุณนารีวันด้วย ในการผลิตสินค้าคุณนารีวันจะคำนึงถึงความต้องการของผู้บริโภคเป็นหลัก คุณนารีวันได้รับการถ่ายทอดกิจการมาจากญาติของตนเอง ในส่วนของตราสินค้ายังไม่มีความรู้ในด้านนี้ คุณนารีวันมีการตรวจสอบสินค้าด้วยตัวเองทุกครั้งโดยจะตรวจดูความเรียบร้อย ความคงทน และความสวยงาม ปัจจุบันคุณนารีวันยังไม่มีบรรจุกุญแจสำหรับสินค้าเลย ในการกำหนดราคาสินค้าคุณนารีวันจะกำหนดเองโดยคำนวณจากระยะเวลาในการทำ ความยากง่ายของชิ้นงาน เงื่อนไขในการตกลงราคาของคุณนารีวันกับลูกค้าคือ หากลูกค้าไม่พอใจในตัวสินค้าไม่ต้องจ่ายเงิน มีการรับประกันในการซ่อมแซม 1-2 ปี ถ้าเสียก็เปลี่ยนใหม่ฟรี ส่วนกลยุทธ์ด้านราคาในการเสนอต่อลูกค้าคือถ้าสั่งทำมากก็จะลดราคาให้ ส่วนช่องทางในการจำหน่ายสินค้าของผู้ประกอบการจะมีร้านจำหน่ายเป็นของตนเอง 1 แห่ง ในด้านการส่งเสริมการตลาด ทางคุณนารีวันไม่มีการส่งเสริมใด ๆ เลย ส่วนในด้านการส่งเสริมการขายก็จะมีการลดราคาให้แก่ผู้ซื้อ หรือพ้อค้าคนกลางถ้าสั่งทำในปริมาณมาก ๆ

11.4 การจัดการด้านผลิตหัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณนารีวัน เริ่มผลิตสินค้าตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2544 แรงจูงใจในการผลิตสินค้าคือทำเป็นอาชีพหาเลี้ยงครอบครัวและเป็นความถนัดส่วนตัวด้วยราคาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าของผู้ประกอบการคือ 1) คาว (ราคากระป๋องละ 100 บาท ซื้อจากร้านเจริญศิลป์) 2) ฟืนรองเท้า (ราคา 100 บาท ซื้อจากร้านเจริญศิลป์) 3) ด้าย (ราคา 20 บาท ซื้อจากร้านเจริญศิลป์) ลักษณะการซื้อจะซื้อคราวละไม่มาก เกณฑ์ในการเลือกซื้อวัตถุดิบจะเลือกซื้อวัตถุดิบให้เข้ากับชิ้นงานที่ลูกค้าสั่งทำ วิธีการเก็บรักษาวัตถุดิบ จะเก็บวางใกล้ตัวเพื่อหยิบจับได้สะดวก ผู้ประกอบการมีมาตรฐานในการควบคุมการผลิตสินค้าคือ ความต้องการของลูกค้าเป็นหลัก

11.5 การจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์สินค้าเครื่องหนังทำให้ทราบว่า ทางผู้ประกอบการไม่มีกระบวนการในการส่งเสริมด้านการตลาดและด้านการประชาสัมพันธ์ของตนเอง เนื่องจากต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงและไม่มิงงบประมาณในการทำส่วนนี้ จุดเด่นของสินค้าของผู้ประกอบการ คือ การบริการที่ดี และความละเอียดของชิ้นงานแต่ละชิ้น

12. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณสวงศ์ ประสบธรรม

12.1 สถานภาพของธุรกิจชุมชนของคุณสวงศ์ ประสบธรรม

จากการศึกษาสถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมด้านเครื่องหนังของคุณสวงศ์ ทำให้ทางคณะผู้วิจัยได้เข้าถึงสถานภาพธุรกิจชุมชน และได้ข้อมูลประวัติส่วนตัว สถานที่ในการผลิตเครื่องหนัง การศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง การจัดโครงสร้างองค์กรจำนวนสมาชิก กลุ่มการจัดการด้านการตลาด การจัดการด้านการผลิต รวมทั้งการจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ของคุณสวงศ์ คณะผู้วิจัยสามารถรวบรวมข้อมูลทั้งหมดได้ดังนี้

12.1.1 ประวัติของคุณสวงศ์ ประสบธรรม

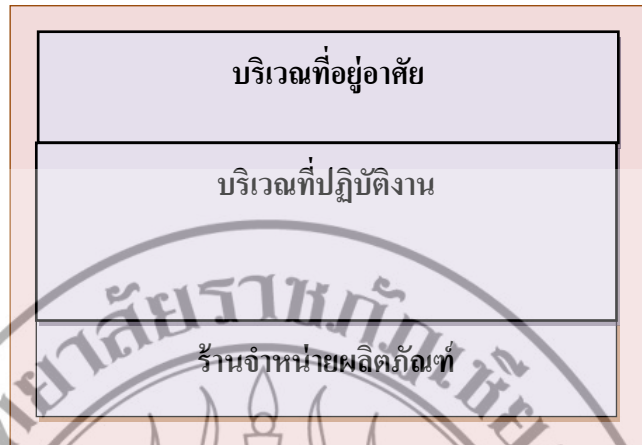
ผู้ประกอบการ คือ คุณสวงศ์ ประสบธรรม อายุ 52 ปี อยู่บ้านเลขที่ 5/2 หมู่ที่ 2 ตำบลทรายมูล อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จบการศึกษาชั้นสูงสุดระดับประถมศึกษาปีที่ 7 มีสมาชิกภายในครอบครัวจำนวน 5 คน รายได้หลักของครอบครัว คือทำเครื่องหนัง และช่างทำรองเท้า มีรายได้เฉลี่ย 7,000 - 8,000 บาทต่อเดือน

ภาพที่ 5.22 คุณสวงศ์ ประสบธรรม

12.1.2 สถานที่ในการผลิตผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณสวงศ์ ใช้สถานบริเวณหน้าบ้านของตนเองในการผลิตสินค้าและจัดจำหน่ายสินค้าเครื่องหนัง ซึ่งตั้งอยู่บ้านเลขที่ 5/2 หมู่ที่ 2 ตำบลทรายมูล อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ และได้มีการแบ่งสัดส่วนในการใช้พื้นที่ในการบริหารจัดการธุรกิจชุมชน ดังภาพที่ 5.23

ภาพที่ 5.23 แผนผังการแสดงบริเวณพื้นที่ในการผลิตเครื่องหนัง

12.1.3 การศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณดวงค์มีประสบการณ์ในการทำเครื่องหนังมาประมาณ 10 ปี ซึ่งในการบริหารงานนั้นคุณดวงค์มีการดำเนินธุรกิจแบบครอบครัว เหตุผลที่บริหารงานที่ปฏิบัติอยู่ปัจจุบัน เพื่อเป็นอาชีพเลี้ยงครอบครัว การจัดหาวัตถุดิบของคุณดวงค์ คือ จะจัดหาเองโดยจะซื้อจากร้านเจริญศิลป์ วัตถุดิบที่จัดซื้อคือ กาว หนังและพื้นรองเท้า ในการออกแบบผลิตภัณฑ์คุณดวงค์จะผลิตตามแบบของผู้ว่าจ้าง ในการปฏิบัติงานใช้ระยะเวลาตั้งแต่ 08.00 ถึง 17.00 น. ที่บ้าน โดยจะทำงานร่วมกับภรรยาและลูกจ้าง ปัจจุบันสินค้าที่ผลิตคือ เข็มรองเท้าหนังตะ (ในการผลิต 1 ครั้ง ใช้เวลา 15 นาที ได้จำนวนสินค้า 1 คู่ จำหน่ายในราคา 15 บาทต่อชิ้น) ช่องทางในการจัดจำหน่ายของคุณดวงค์คือ จะมีผู้มาซื้อถึงสถานที่ ในการประกอบธุรกิจของคุณดวงค์ไม่เคยมีหน่วยงานเข้ามาช่วยเหลือ ปัจจุบันคุณดวงค์ได้ประสบปัญหาคือ ต้นทุนในการผลิตสูง คือ กาว หนังและพื้นรองเท้า

ภาพที่ 5.24 พื้นรองเท้าและกาว

12.2 การจัดโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

คุณสวงศ์ ประสบธรรม มีจำนวนสมาชิกภายในกลุ่ม จำนวน 3 คน คือ คุณสวงศ์ ภรรยา และลูกจ้าง โดยมีการจัดโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

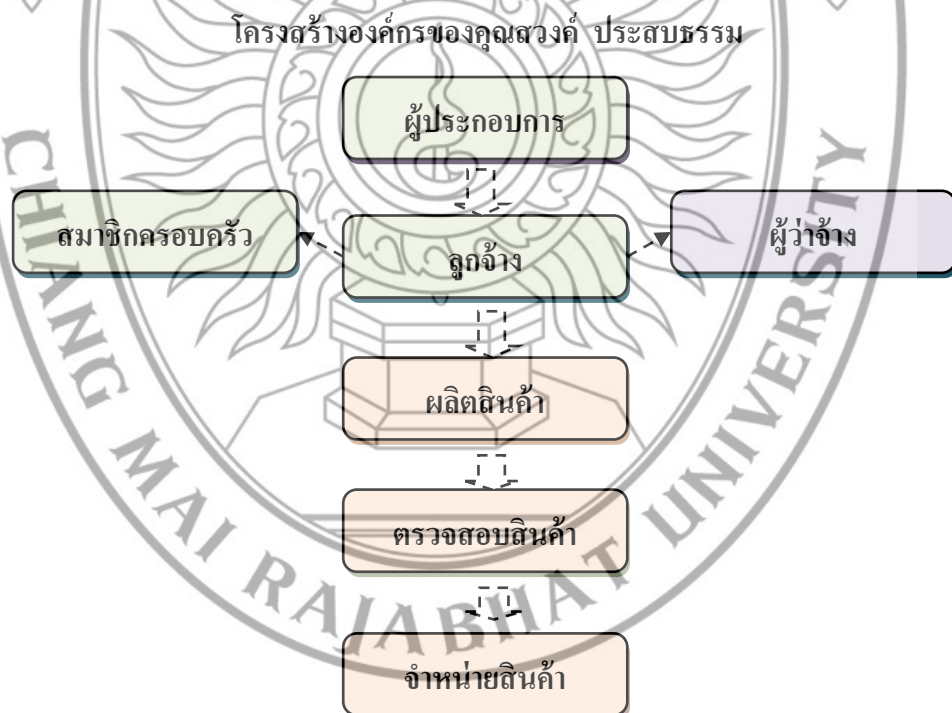
จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณสวงศ์ ประสบธรรม

ประเภทสมาชิกภายในองค์กร	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ	1
สมาชิกภายในครอบครัวของผู้ประกอบการ	1
สมาชิกภายในชุมชน (ลูกจ้าง)	1
รวม	3

ตารางที่ 5.12 จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณสวงศ์ ประสบธรรม

ที่มา : สวงศ์ ประสบธรรม, 2553, กุมภาพันธ์ 9

จากตารางที่ 5.12 นำมาจัดโครงสร้างองค์กรคุณสวงศ์ ประสบธรรม ดังแผนภูมิที่ 5.12

แผนภูมิที่ 5.12 โครงสร้างองค์กรของคุณสวงศ์ ประสบธรรม

จากแผนภูมิที่ 5.12 จะเห็นได้ว่าธุรกิจชุมชนส่วนใหญ่ จะใช้แรงงานในด้านการผลิต เป็นสมาชิกภายในครอบครัว และมีการว่าจ้างลูกจ้างให้มาช่วยงานในด้านของการผลิตด้วย ซึ่งการจัดจำหนายนั้ผู้ประกอบการจะเป็นผู้ดูแลเองทั้งหมด

12.3 การจัดการด้านการตลาดหัตถกรรมเครื่องหนัง

กิจการของคุณดวงค์ มีสมาชิกภายในกลุ่มทั้งหมด 3 คนรวมทั้งคุณดวงค์ด้วย ในการผลิตนั้นคุณดวงค์จะผลิตเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภค เมื่อสอบถามเกี่ยวกับตราสินค้าพบว่ายังไม่มีตราสินค้า เนื่องจากทางผู้ประกอบการไม่ความรู้ในการสร้างตราสินค้า และตนเองก็มีอายุมาแล้ว จึงเห็นว่าไม่มีความจำเป็น ในการตรวจสอบสินค้าคุณดวงค์จะตรวจดูความเรียบร้อย และความคงทนของสินค้าด้วยตัวเองทั้งหมด ลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลทั่วไป ในส่วนของการกำหนดราคาสินค้านั้น คุณดวงค์จะเป็นผู้กำหนดราคาเองโดยพิจารณาจากต้นทุน ราคาสินค้า ค่าแรง ความยากง่ายในการผลิตสินค้า เงื่อนไขในการตกลงราคาของผู้ประกอบการ กับลูกค้าคือจะให้ลูกค้ามัดจำเงินไว้ 50 % ของราคาสินค้า ในส่วนของการส่งเสริมการขายนั้น ถ้าลูกค้ามาตั้งทำเยอะก็จะลดราคาให้แต่ในการส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์นั้นไม่มี เพราะผู้ประกอบการยังขาดงบประมาณในการจัดการส่วนนี้

12.4 การจัดการด้านผลิตหัตถกรรมเครื่องหนัง

ในการผลิตผลิตภัณฑ์นั้นคุณดวงค์จะเป็นผู้เลือกซื้อวัตถุดิบและอุปกรณ์เอง โดยวัตถุดิบที่ซื้อคือ 1) กาว ราคาประมาณ 100 บาท 2) หนัง ราคาประมาณ 100 บาท 3) พื้นรองเท้า ราคาประมาณ 60-80 บาท ปัจจุบันผลิตภัณฑ์ที่คุณดวงค์ผลิตคือ การเย็บรองเท้าหนังและ ลักษณะในการจัดซื้อวัตถุดิบนั้นจะซื้อคราวละไม่มาก ส่วนเกณฑ์ในการเลือกซื้อก็มีขายตามท้องตลาดทั่วไป วิธีการเก็บรักษาวัตถุดิบ จะเก็บวางไว้ให้เป็นระเบียบ หีบจับได้สะดวก คุณดวงค์มีมาตรฐานในการควบคุมการผลิตสินค้าคือ ใส่ใจในการผลิตสินค้าทำให้สินค้าที่ได้มีคุณภาพ

12.5 การจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง

จากการสัมภาษณ์ คุณดวงค์ยังไม่มีกระบวนการในการส่งเสริมด้านการตลาด และด้านการประชาสัมพันธ์เนื่องจากต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง และไม่มงบประมาณในการที่จะทำส่วนนี้

13. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณรุ่งโรจน์ แก้วนำ

13.1 สถานภาพของธุรกิจชุมชนของคุณรุ่งโรจน์ แก้วนำ

ในส่วนข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและการจัดการหัตถกรรมสาขางานเครื่องหนังของคุณรุ่งโรจน์นั้น ทางผู้วิจัยจะกล่าวถึง ประวัติของผู้ประกอบการ สถานที่ในการบริหารธุรกิจชุมชน การศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง ดังนี้

13.1.1 ประวัติของคุณรุ่งโรจน์ แก้วนำ

คุณรุ่งโรจน์ แก้วนำ อายุ 31 ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ 36/1 หมู่ที่ 2 ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จบการศึกษาสูงสุดระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีสมาชิกภายใน

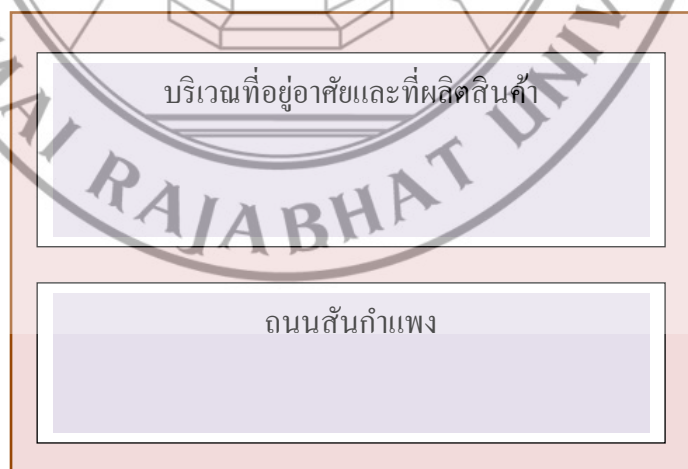
ครอบครัวจำนวน 5 คน รายได้หลักของครอบครัวคือ งานแกะสลัก รายได้ที่นอกเหนือจากอาชีพหลักคือ ช่างทำรองเท้า มีรายได้เฉลี่ย 7,000- 8,000 บาทต่อเดือน

ภาพที่ 5.25 คุณรุ่งโรจน์ แก้วนำ

13.1.2 สถานที่ในการผลิตผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

สถานที่ในการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องหนังของคุณรุ่งโรจน์ ตั้งอยู่ที่บริเวณริมถนน สายสันกำแพง ซึ่งเป็นทั้งแหล่งผลิตและจำหน่ายสินค้าของคุณรุ่งโรจน์ สาเหตุในการจัดตั้งสถานที่ประกอบการคือ เป็นบ้านของตนเอง และไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเช่า แต่ข้อเสียของการจัดตั้งสถานที่ประกอบการคือ เรื่องของมลพิษซึ่งส่งผลต่อสุขภาพเพราะร้านตั้งอยู่ริมถนน และได้มีการแบ่งสัดส่วนในการใช้พื้นที่ในการบริหารจัดการธุรกิจชุมชน ดังภาพที่ 5.26

ภาพที่ 5.26 แสดงการแบ่งสัดส่วนในการใช้พื้นที่ในการบริหารจัดการธุรกิจชุมชน

13.1.3 การศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณรุ่งโรจน์ มีประสบการณ์ในการทำงานประมาณ 4 ปี ในการบริหารงานนั้น คุณรุ่งโรจน์จะบริหารงานด้วยตนเอง ส่วนในการจัดหาวัตถุดิบของคุณรุ่งโรจน์ คือ จะจัดหาเอง โดยจะซื้อจากร้านเจมส์ โดยวัตถุดิบที่จัดซื้อคือ กาวและหนัง ในการออกแบบผลิตภัณฑ์คุณรุ่งโรจน์ จะผลิตออกแบบโดยได้ข้อเสนอแนะจากผู้ว่าจ้าง ในการปฏิบัติงานตั้งแต่เวลา 08.00 ถึง 17.00 น. และทำเพียงคนเดียว ปัจจุบันสินค้าที่คุณรุ่งโรจน์ผลิตคือ เปลี่ยนพื้นรองเท้า (ในการผลิต 1 ครั้ง ใช้เวลาในการผลิต 15 นาที ได้จำนวนสินค้า 1 คู่ จำหน่ายในราคา 15 บาทต่อชิ้น) การจำหน่ายสินค้าของผู้ประกอบการจะมีผู้มาซื้อถึงสถานที่ ในการประกอบอาชีพนี้ของคุณรุ่งโรจน์ไม่เคยมีหน่วยงานเข้ามาช่วยเหลือ ในปัจจุบันคุณรุ่งโรจน์ได้ประสบปัญหาในเรื่องของต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น

13.2 การจัดโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

การจัดโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงของคุณรุ่งโรจน์ สามารถแจกแจงได้ดังนี้

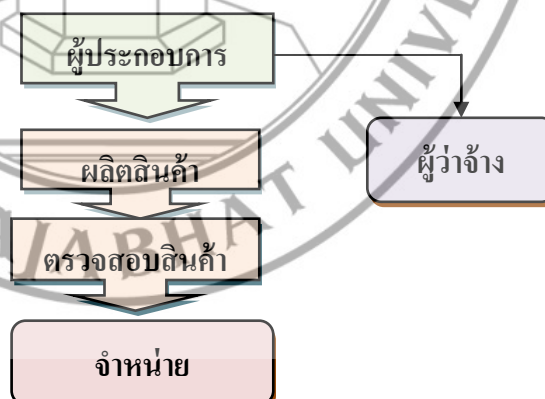
จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของ คุณรุ่งโรจน์ แก้วนำ

ประเภทสมาชิกภายในองค์กร	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ	1
รวม	1

ตารางที่ 5.13 จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณรุ่งโรจน์ แก้วนำ

ที่มา : รุ่งโรจน์ แก้วนำ, 2553, กุมภาพันธ์ 9

โครงสร้างองค์กรของคุณรุ่งโรจน์ แก้วนำ

แผนภูมิที่ 5.13 โครงสร้างองค์กรของคุณรุ่งโรจน์ แก้วนำ

จากแผนภูมิที่ 5.13 จะเห็นได้ว่าโครงสร้างของกลุ่มเป็นแบบง่าย ซึ่งมีคุณรุ่งโรจน์เป็นผู้ประกอบการเพียงผู้เดียว

13.3 การจัดการด้านการตลาดหัตถกรรมเครื่องหนัง

ในการผลิตสินค้านั้น คุณรุ่งโรจน์จะผลิตเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งคุณรุ่งโรจน์ได้รับการถ่ายทอดความรู้มาจากคุณรู้จัก คุณรุ่งโรจน์ไม่มีชื่อตราสินค้าเป็นของตนเอง เพราะต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก คุณรุ่งโรจน์มีการตรวจสอบสินค้าโดยจะตรวจสอบความเรียบร้อย ลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลทั่วไปและนักท่องเที่ยว ส่วนในการกำหนดราคาสินค้านั้นคุณรุ่งโรจน์จะตั้งราคาตามท้องตลาด โดยพิจารณาจากต้นทุนราคาสินค้า คุณภาพสินค้า เงื่อนไขในการตกลงราคาของคุณรุ่งโรจน์กับลูกค้า คือให้ลูกค้ามัดจำเงินไว้ 30-40 % ของราคาสินค้า แต่ถ้าเป็นการเปลี่ยนพื้นรองเท้าต้องจ่ายเงินทั้งหมดก่อน ช่องทางจำหน่ายสินค้าของคุณรุ่งโรจน์มีร้านจำหน่ายเป็นของตนเอง 1 แห่ง สำหรับการส่งเสริมทางการตลาดนั้นไม่มี เพราะคุณรุ่งโรจน์ยังขาดงบประมาณ การส่งเสริมการขายนั้นถ้าลูกค้ามาสั่งทำเยอะก็จะลดราคาให้

13.4 การจัดการด้านผลิตหัตถกรรมเครื่องหนัง

ในด้านการผลิตจากการสัมภาษณ์คุณรุ่งโรจน์ แล้วก็นั้น ทราบว่าสินค้าที่คุณรุ่งโรจน์ แก้วนาผลิตอยู่ในปัจจุบันคือ เปลี่ยนพื้นรองเท้า วัสดุที่ใช้ในการผลิตคือ กาว และเศษหนัง และพื้นรองเท้า ซึ่งมีขั้นตอนในการผลิต คือ ขึ้นแรกจะเอาพื้นรองเท้าเก่าออกก่อน แล้วก็วัดพื้นรองเท้าใหม่ให้มีขนาดเท่ากับของเดิม โดยก่อนที่จะทากาวติดกับพื้นรองเท้านั้นจะต้องทำสะอาดตรงที่จะทากาวก่อน หลังจากนั้นก็นำพื้นรองเท้าใหม่ที่เตรียมไว้ใส่กาวและนำไปปะกบที่พื้นรองเท้าที่จะเปลี่ยนซึ่งบางครั้งในการเปลี่ยนพื้นรองเท้าบางคู่ต้องมีการเย็บด้วยแล้วแต่คำสั่งของลูกค้า

ในด้านราคาของวัตถุดิบนั้น จะมี 1) หนึ่งเศษ ราคา 18 บาทต่อกิโลกรัม (ร้านทำเครื่องหนังทั่วไป) 2) หนึ่งแผ่น ราคา 200 บาท/แผ่น (ร้านเจมส์) 3) กาว ราคากระป๋องละ 90 บาท 4) พื้นรองเท้า ราคา 180 บาทต่อคู่ และในการซื้อนั้นจะซื้อคราวละไม่มาก ส่วนเกณฑ์ในการเลือกซื้อ ก็จะดูให้เข้ากับชิ้นงาน วิธีการเก็บรักษาวัตถุดิบจะเก็บวางไว้ให้เป็นระเบียบ หยิบจับได้สะดวก ผู้ประกอบการมีมาตรฐานในการควบคุมการผลิตสินค้าคือ ทำตามความต้องการของลูกค้า

13.3 การจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง

กิจการของคุณรุ่งโรจน์ไม่มีกระบวนการในการส่งเสริมด้านการตลาด และทางด้านการประชาสัมพันธ์ของตนเอง แต่ลูกค้าที่มาซื้อสินค้าจะเป็นผู้ประชาสัมพันธ์ให้โดยการบอกต่อ

14. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมช่างหนังของคุณจิรนนท์ ศรีทะแก้ว

14.1 สถานภาพของธุรกิจชุมชนของคุณจิรนนท์ ศรีทะแก้ว

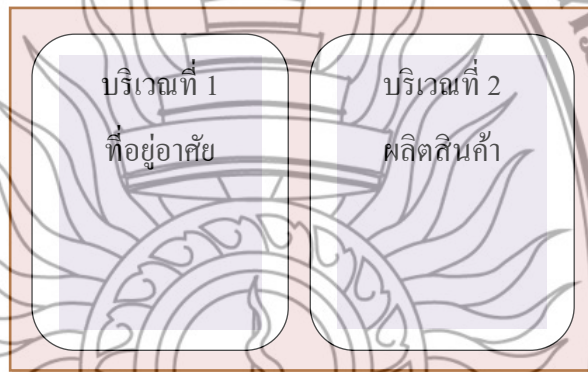
ในการศึกษาสถานภาพของธุรกิจชุมชนของคุณจิรนนท์ ศรีทะแก้ว ทำให้คณะผู้วิจัยเข้าใจถึงบริบทในการทำงานของธุรกิจชุมชนยิ่งขึ้น ซึ่งในส่วนนี้คณะผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลดังต่อไปนี้

14.1.1 ประวัติของคุณอุดมศิลป์ ชันทะพันธ์

ผู้ประกอบการคือ คุณจิรนนท์ ศรีทะแก้ว อายุ 26 ปี มีสมาชิกภายในครอบครัว 4 คน รายได้หลักของครอบครัวคือ พนักงานบริษัท มีรายได้โดยเฉลี่ยประมาณ 15,000 บาทต่อเดือน และรายได้นอกเหนือจากอาชีพหลักคือ ขายผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 5,000 บาทต่อเดือน

14.1.2 สถานที่ในการผลิตผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

สถานที่ในการผลิตผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณจิรนนท์ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 1/8 ถนนช้างเผือก ตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และได้มีการแบ่งสัดส่วนในการใช้พื้นที่ในการบริหารจัดการธุรกิจชุมชน ดังภาพที่ 5.27

ภาพที่ 5.27 แสดงแผนผังการแบ่งสัดส่วนในการใช้พื้นที่ในการบริหารจัดการธุรกิจชุมชน

14.1.3 การศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

ธุรกิจของคุณจิรนนท์จะมีชื่อกลุ่มคือ เครื่องหนังคุณต๋อย มีประสบการณ์ในการทำเครื่องหนังมาแล้ว 1 ปี ลักษณะงานจะเป็นการรับงานจากกลุ่มแม่บ้านกำแพงเพชร มาจำหน่ายวัตถุดิบที่ได้มาก็จะรับมาจากผู้ว่าจ้าง และการออกแบบก็จะมีแบบมาจากผู้ว่าจ้าง ช่วงเวลาที่ทำผลิตภัณฑ์จะทำในช่วงเย็น และการทำงานเป็นการทำงานแบบอุตสาหกรรมครัวเรือน ผลิตภัณฑ์ที่คุณจิรนนท์ผลิตในปัจจุบันคือ กระเป๋าเงินและรองเท้า ราคาขายจะอยู่ที่ประมาณ 250 บาทต่อชิ้น และจะนำผลิตภัณฑ์ที่ได้ไปจำหน่ายที่ไนท์บาร์ชาเชียงใหม่ ที่ผ่านมามีเคยได้รับการช่วยเหลือ ในเรื่องการผลิตจำหน่ายหรือด้านอื่น ๆ และปัญหาที่พบจากการทำงานก็คือ การออกแบบผลิตภัณฑ์ไม่สอดคล้องกับตลาดและมีการลงทุนสูง

14.2 การจัดโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

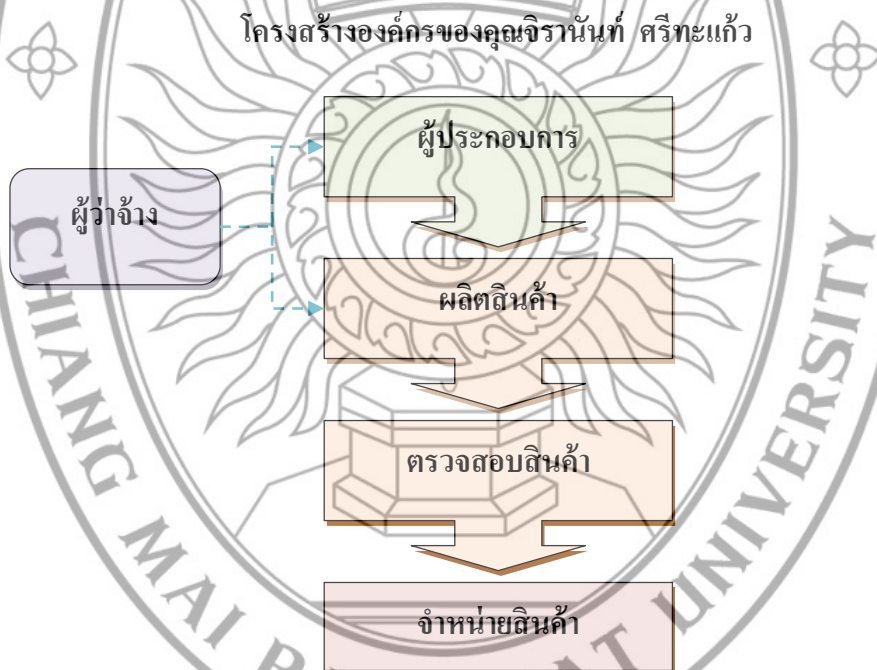
คุณจิรนนท์ เป็นกลุ่มธุรกิจของผู้ประกอบการรายเดี่ยวถึงพ่อค้าคนกลาง นอกจากที่จะผลิตสินค้าแล้ว คุณจิรนนท์ยังรับผลิตภัณฑ์เครื่องหนังที่ผลิตมาจำหน่ายต่อ และได้มีการจัดโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณจิรนนท์ ศรีทะแก้ว

ประเภทสมาชิกภายในองค์กร	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ	1
สมาชิกภายในครอบครัวของผู้ประกอบการ	-
สมาชิกภายในชุมชน	-
รวม	1

ตารางที่ 5.14 จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณจิรนนท์ ศรีทะแก้ว
ที่มา : จิรนนท์ ศรีทะแก้ว, 2553, กุมภาพันธ์ 9

การผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องหนังของคุณจิรนนท์นั้น เป็นการผลิตตามรูปแบบผู้ผลิตเพียงผู้เดียว โดยมีการจัดโครงสร้างขององค์กร ดังแผนภูมิที่ 5.14 ดังนี้

แผนภูมิที่ 5.14 โครงสร้างองค์กรของคุณจิรนนท์ ศรีทะแก้ว

จากแผนภูมิที่ 5.14 จะเห็นได้ว่าโครงสร้างองค์กรของคุณจิรนนท์ มีโครงสร้างที่ไม่ซับซ้อน โดยที่ผู้ประกอบการจะทำการผลิตสินค้าแต่เพียงผู้เดียว

14.3 การจัดการด้านการตลาดหัตถกรรมเครื่องหนัง

ในการผลิตผลิตภัณฑ์ของคุณจิรนนท์ จะต้องคำนึงถึงการผลิตเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภค และผลิตเพื่อให้ได้ยอดขายมาก แต่ผลิตภัณฑ์นี้ยังไม่มีตราสินค้าแต่มีลักษณะ

ในการตั้งชื่อตราสินค้าโดยจะตั้งชื่อตามเจ้าของ และปัจจุบันคุณจิรนนท์ มีบรรจุกัณฑ์สำหรับสินค้าเป็นบรรจุกัณฑ์แบบง่าย ๆ รักษาคุณภาพสินค้าได้ในระยะหนึ่ง แต่ขาดรายละเอียดที่ต้องระบุตามมาตรฐาน โดยที่คุณจิรนนท์บอกว่าบรรจุกัณฑ์มีประโยชน์ต่อทางธุรกิจ คือ สร้างภาพลักษณ์ สะดุดตาแก่ลูกค้า ลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นลูกค้าชาวต่างชาติและวัยทำงาน ในการทำงานได้มีลูกค้ามาให้คำแนะนำในการผลิตสินค้าในรูปแบบใหม่ ๆ มาจำหน่ายบ้าง ซึ่งคุณจิรนนท์ได้มีการพิจารณาและเก็บข้อมูลไว้ ตลอดจนได้มีการจัดทำบัญชีสินค้าขึ้นมา เพื่อจะบันทึกว่าสินค้าชนิดไหนขายดีและจะมีการผลิตให้มากขึ้น หรือให้ความสำคัญมากขึ้น และสินค้าชนิดใดที่ควรที่จะผลิตลดลงหรือหยุดการผลิต ในด้านการกำหนดราคานั้น คุณจิรนนท์จะเป็นผู้กำหนดราคาเอง และปัจจัยที่คำนึงถึงในการพิจารณากำหนดราคาสินค้านั้นจะพิจารณาจาก ต้นทุนการผลิตสินค้า ราคาขายของกลุ่มแข่งขัน คุณภาพผู้ซื้อผู้ขาย ปริมาณความต้องการสินค้าในตลาด กำลังซื้อของลูกค้าแต่ละกลุ่ม และคุณภาพสินค้า ซึ่งในราคาที่กำหนดนั้นคุณจิรนนท์ได้คิดต้นทุนค่าขนส่งและการเก็บรักษาไว้เรียบร้อยแล้ว ส่วนเงื่อนไขในการซื้อขายกับลูกค้าแต่ละรายนั้นขึ้นอยู่กับสัญญา (คนไทยกับชาวต่างชาติ) ช่องทางในการจำหน่ายสินค้านั้นมีแหล่งจำหน่ายอยู่ 2 แห่ง แต่ไม่มีร้านจำหน่ายสินค้าเอง และไม่ได้จัดจำหน่ายผ่านพ่อค้าคนกลาง

14.4 การจัดการด้านผลิตหัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณจิรนนท์ ได้มีการเริ่มต้นการผลิตตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 และมีกลวิธีการผลิต คือ ขั้นตอนแรก จะนำวัสดุที่จะทำผลิตภัณฑ์มาจากผู้ว่าจ้าง หลังจากนั้นก็จะนำมาคัดสรรออกแบบและตัดแผ่นหนังตามแบบที่วางไว้ และนำมาเย็บให้เข้ารูปตามแบบกระเป๋าและรองเท้าตามที่กำหนดไว้ สุดท้ายจะเก็บรายละเอียดผลิตภัณฑ์ให้ดูสวยงามและเรียบร้อย และในการทำผลิตภัณฑ์เครื่องหนังนั้นจะมีวัตถุดิบ คือ เครื่องหนัง เข็มสำหรับเย็บเครื่องหนัง ด้ายสำหรับเย็บเครื่องหนัง และตะปูขนาดเล็ก ก็จะมีหลักเกณฑ์ในการเลือกซื้อวัตถุดิบคือ ซื้อตามกำลังที่เราจะผลิต หรือดูคำสั่งจากลูกค้าว่าสั่งมาน้อยแค่ไหน และในการจัดซื้อก็จะซื้อคราวละไม่มาก และมูลค่าในการซื้อก็จะไม่สูงมาก ในการเก็บรักษาวัตถุดิบนั้นจะเก็บในที่แห้ง ไม่มีความชื้นและจะไม่ให้โดนน้ำ ผู้ประกอบการการมีมาตรฐานในการผลิตสินค้า โดยใช้เกณฑ์การดำเนินงานโดยหลัก 4P คือ Product Price Place Promotion

14.5 การจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง

จากการสัมภาษณ์คุณจิรนนท์ เกี่ยวกับการส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์สินค้าเครื่องหนัง ทำให้ทราบว่า ผู้ประกอบการไม่มีกระบวนการในการส่งเสริมด้านการตลาดและด้านการประชาสัมพันธ์ของตนเอง เนื่องจากต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง และไม่มิงงบประมาณในการที่จะทำส่วนนี้

15. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมช่างหนังของคุณลิขิต อิศรา

15.1 สถานภาพของธุรกิจชุมชนของคุณลิขิต อิศรา

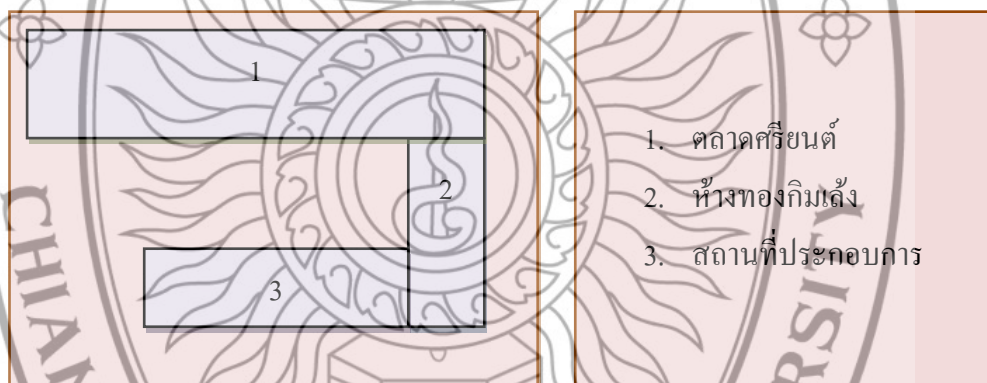
จากการศึกษาสถานภาพของธุรกิจชุมชนของคุณลิขิต อิศรา ได้ข้อมูลดังนี้

15.1.1 ประวัติของคุณลิขิต อิศรา

คุณลิขิต อิศรา อยู่บ้านเลขที่ 90/41 หมู่ที่ 9 ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ อายุ 45 ปี จบการศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี มีสมาชิกภายในครอบครัว 3 คน รายได้หลักของครอบครัวคือ ช่างทำรองเท้า มีรายได้โดยเฉลี่ยประมาณ 6,000 บาทต่อเดือน

15.1.2 สถานที่ในการผลิตผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณลิขิต จะมีสถานที่ปฏิบัติงานอยู่ที่ตลาดศรียนต์ บริเวณหน้าห้างทองกิมเล้ง เริ่มผลิตตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2534 สาเหตุที่ตั้งสถานที่ประกอบการ คือ ใกล้ตลาดและที่อยู่อาศัยอยู่ในละแวกนั้น ข้อเสียของสถานที่ประกอบการ คือ เรื่องของมลพิษซึ่งส่งผลต่อสุขภาพคุณลิขิต และได้มีการแบ่งสัดส่วนในการใช้พื้นที่ในการบริหารจัดการธุรกิจชุมชน ดังภาพที่ 5.28

ภาพที่ 5.28 แสดงแผนผังการแบ่งสัดส่วนในการใช้พื้นที่ในการบริหารจัดการธุรกิจชุมชน

15.1.3 การศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณลิขิต มีประสบการณ์ในการทำเครื่องหนังมากกว่า 20 ปี และในการทำงาน คุณลิขิต จะบริหารงานด้วยตัวเองเพียงผู้เดียว เหตุผลในการบริหารงานที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน คือ ทำเป็นอาชีพเพื่อเลี้ยงครอบครัว และในการผลิตสินค้านั้นคุณลิขิตได้จัดหาวัตถุดิบในการผลิตเอง โดยซื้อจากร้านเจมส์ตรงประตูท่าแพ วัตถุดิบที่จัดซื้อคือ หนังรองเท้า โดยการจัดซื้อจะซื้อคราวละไม่มากเนื่องจากกำลังเงินไม่มาก ส่วนในเรื่องของการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้นจะผลิตตามแบบของผู้นำจ้างและมีสถานที่ปฏิบัติงานคือ ที่หน้าห้างทองกิมเล้ง (ตลาดศรียนต์) และจะใช้ระยะเวลาในการปฏิบัติงานตั้งแต่เวลา 8.00 ถึง 17.00 น. ผลิตภัณฑ์ที่กิจการได้ทำอยู่ในปัจจุบันนี้คือ 1) กระเป๋าหนัง (ในการผลิต 1 ครั้ง ใช้เวลา 20 นาที ได้จำนวนสินค้า 1 ใบ ซึ่งจำหน่ายในราคา

50-60 บาทต่อชิ้น) 2) เปลี่ยนพื้นรองเท้า (ในการผลิต 1 ครั้ง ใช้เวลา 30 นาที ได้จำนวนสินค้า 1 คู่ ซึ่งจำหน่ายในราคา 300 บาทต่อชิ้น) ที่ผ่านมากุลลิตสิทธ์ไม่เคยได้รับการช่วยเหลือในด้านการผลิต และการจำหน่ายเลยแหล่งจำหน่ายสินค้า จะมีลูกค้ามาซื้อถึงสถานที่จำหน่าย ปัจจุบันกุลลิตสิทธ์ได้ประสบปัญหาวัตถุดิบในการผลิตสินค้า มีราคาแพงขึ้นคือ พื้นรองเท้าและกาว

15.2 การจัดโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

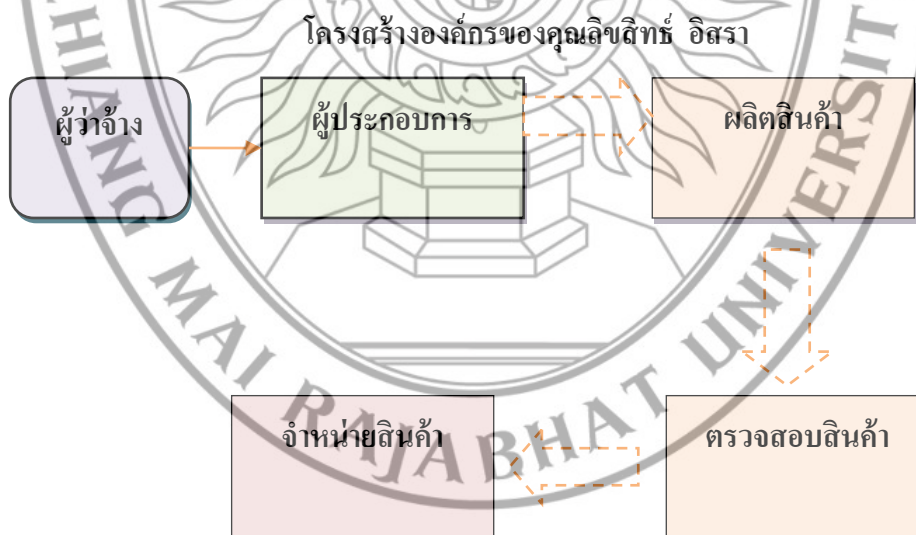
กุลลิตสิทธ์ อิศรา เป็นผู้ประกอบการรายเดียว ซึ่งทำการผลิตและจัดจำหน่าย แต่เพียงผู้เดียว โดยมีการจัดโครงสร้างขององค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของกุลลิตสิทธ์ อิศรา

ประเภทสมาชิกภายในองค์กร	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ	1
สมาชิกภายในครอบครัวของผู้ประกอบการ	-
สมาชิกภายในชุมชน	-
รวม	1

ตารางที่ 5.15 จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของกุลลิตสิทธ์ อิศรา

ที่มา : กุลลิตสิทธ์ อิศรา, 2553, กุมภาพันธ์ 9

แผนภูมิที่ 5.15 โครงสร้างองค์กรของกุลลิตสิทธ์ อิศรา

จากแผนภูมิที่ 5.12 จะเห็นได้ว่า ในการผลิตเครื่องหนังของกุลลิตสิทธ์นั้นเป็นการทำธุรกิจขนาดเล็ก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการทำงานเองทุกขั้นตอน ตั้งแต่การผลิต การออกแบบ และจัดจำหน่าย

15.3 การจัดการด้านการตลาดหัตถกรรมเครื่องหนัง

ธุรกิจของคุณลิขิสนั้น จะบริหารงานด้วยตัวเองเพียงผู้เดียว ในการผลิตสินค้า ผู้ประกอบการจะคำนึงถึงความต้องการของผู้บริโภคเป็นหลัก คุณลิขิสนี้ได้ฝึกฝนการทำเครื่องหนังเองโดยเริ่มจากการศึกษาข้อมูลก่อนแล้วจากนั้นก็เริ่มลองผลิตเองจนเกิดความชำนาญ ในส่วนของตราสินค้าคุณลิขิสนี้ยังไม่มีเป็นของตนเอง เพราะจะต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก และไม่คุ้มกับค่าเสียภาษี คุณลิขิสนี้มีความเชื่อที่ว่าสินค้าเป็นที่จดจำของลูกค้าอยู่แล้ว ตลอดจนลูกค้าที่มาใช้บริการก็จะบอกปากต่อปาก คุณลิขิสนี้มีการตรวจสอบสินค้าโดยจะตรวจสอบความคงทน และความเรียบร้อยของสินค้า ปัจจุบันคุณลิขิสนี้ยังไม่มีบรรจุภัณฑ์สำหรับสินค้าเลย แต่ถ้ามี คุณลิขิสนี้คิดว่าอาจทำให้สินค้าของผู้ประกอบการมีเอกลักษณ์และอาจเป็นรู้จักเพิ่มขึ้นด้วย ในการกำหนดราคาสินค้า คุณลิขิสนี้จะกำหนดราคาสินค้าเองโดยคำนวณจากต้นทุน ความยากง่าย และเวลาในการทำ ช่องทางจำหน่ายสินค้าของคุณลิขิสนี้มีร้านจำหน่ายเป็นของตนเอง 1 แห่ง ในด้านการส่งเสริมการขายถ้าลูกค้ามาทำคราวละมาก ๆ ก็จะลดราคาให้

15.4 การจัดการด้านผลิตหัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณลิขิสนี้ เริ่มผลิตตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2534 การผลิตสินค้าของผู้ประกอบการคือ เปลี่ยนพื้นรองเท้า วัสดุที่ใช้คือ พื้นรองเท้า กาว และด้าย ขั้นตอนในการผลิตคือ ขั้นแรกจะเอาพื้นรองเท้าเก่าออกก่อน แล้วก็วัดพื้นรองเท้าใหม่ให้มีขนาดเท่ากับของเดิม หลังจากนั้นก็นำพื้นรองเท้าใหม่ที่เตรียมไว้ใส่กาวและนำไปปะกบที่พื้นรองเท้าที่จะเปลี่ยน แล้วเย็บในขั้นตอนสุดท้าย

ราคาวัสดุที่ใช้ในการผลิตสินค้าของคุณลิขิสนี้ คือ 1) กาว (ราคากระป๋องละ 120 บาท ซื้อจากร้านค้าทั่วไป) 2) พื้นรองเท้า (ราคา 200 บาท ซื้อจากร้านเจมส์ ประดูท่าแพ) 3) ด้าย (ราคา 20 บาท ซื้อจากร้านค้าทั่วไป) ลักษณะการซื้อจะซื้อคราวละไม่มาก เกณฑ์ในการเลือกซื้อจะเลือกซื้อวัสดุให้เข้ากับชิ้นงานที่ลูกค้าสั่งทำ วิธีการเก็บรักษาวัสดุ จะเก็บวางให้เป็นระเบียบผู้ประกอบการมีมาตรฐานในการควบคุมการผลิตสินค้าคือ ต้องมีความสวยงามและทนทาน

15.5 การจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง

จากการสัมภาษณ์คุณลิขิสนี้ ทำให้ทราบว่าทางคุณลิขิสนี้ ได้มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์คือ การติดป้ายไว้นิล ตรงด้านหน้าร้าน

16. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมช่างหนังของคุณเอกชัย จันทุน

16.1 สถานภาพของธุรกิจชุมชนของคุณเอกชัย จันทุน

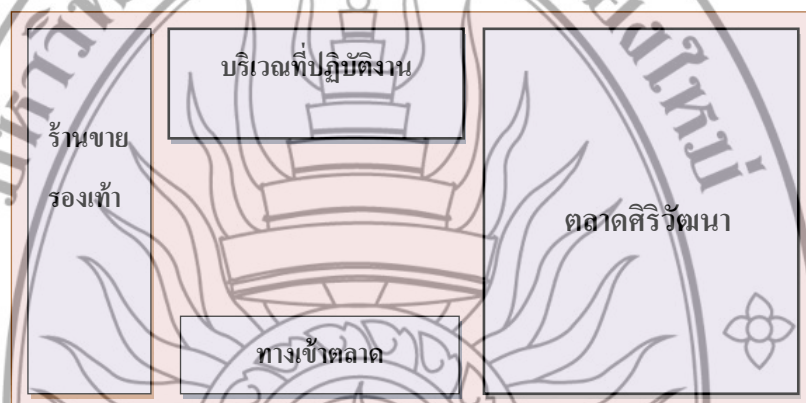
ในการศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณเอกชัย จากการสัมภาษณ์ของผู้ประกอบการทางผู้วิจัยสามารถจำแนกข้อมูล ได้ดังต่อไปนี้

16.1.1 ประวัติของคุณเอกชัย จันทุน

ผู้ประกอบการ คือ คุณเอกชัย จันทุน อยู่บ้านเลขที่ 91/165 ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัด เชียงใหม่ อายุ 34 ปี ระดับการศึกษาสูงสุดชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีสมาชิกภายในครอบครัว 3 คน มีอาชีพหลักคือ ช่างเย็บรองเท้าหนัง รายได้เฉลี่ย 8,000 บาทต่อเดือน

16.1.2 สถานที่ในการผลิตผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

แหล่งผลิตสินค้าของคุณเอกชัย ตั้งอยู่ที่ตลาดศิริวัฒนา หรือ ตลาดชานินทร์ ถนนโชตนา ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ดังภาพที่ 5.29

ภาพที่ 5.29 แผนผังการแสดงบริเวณพื้นที่ในการผลิตเครื่องหนัง

16.1.3 การศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณเอกชัยเริ่มเปิดร้านเย็บรองเท้าหนังตั้งแต่ พ.ศ.2543 ซึ่งรวมเวลาปัจจุบันก็ 10 ปีมาแล้วซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความอดทน ความขยันและความเพียรพยายาม ตลอดจนรักในสิ่งที่ตัวเองทำ ในการทำงานคุณเอกชัยจะบริหารงานด้วยตัวเองเพียงผู้เดียว โดยได้จัดหาวัตถุดิบในการผลิตเอง การจัดซื้อจะซื้อคราวละไม่มาก เนื่องจากกำลังเงินไม่มาก ส่วนในเรื่องของการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้นจะผลิตตามแบบของผู้อำจ้าง โดยใช้ความชำนาญในการทำอย่างประณีต มีความละเอียดในชิ้นงานและสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่ต้องการได้ การปฏิบัติงานงานตั้งแต่เวลา 08.00 – 17.00 น. ผลิตภัณฑ์ที่คุณเอกชัยผลิตในปัจจุบันนี้คือ เย็บรองเท้าหนัง แหล่งจำหน่ายสินค้า จะมีผู้มาซื้อถึงสถานที่จำหน่าย ปัจจุบันผู้ประกอบการได้ประสบปัญหาวัสดุและวัตถุดิบในการผลิตสินค้ามีราคาแพงขึ้น

16.2 การจัดโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

จากการสัมภาษณ์คุณเอกชัยเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงนั้น คุณเอกชัยได้ดำเนินการผลิตแต่เพียงผู้เดียว และสามารถจัดโครงสร้างขององค์กรได้ดังนี้

จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณเอกชัย จันทุน

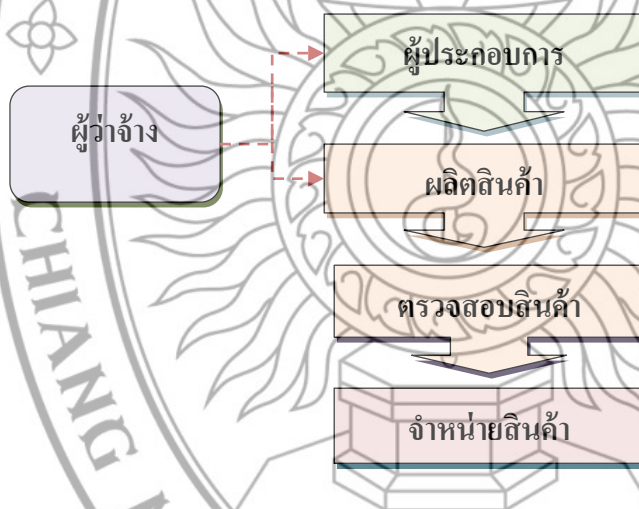
ประเภทสมาชิกภายในองค์กร	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ	1
สมาชิกภายในครอบครัวของผู้ประกอบการ	-
สมาชิกภายในชุมชน	-
รวม	1

ตารางที่ 5.16 จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณเอกชัย จันทุน

ที่มา : เอกชัย จันทุน, 2553, กุมภาพันธ์ 9

จากการศึกษาข้อมูลจำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณเอกชัยนั้น สามารถแจกแจงเป็นโครงสร้างขององค์กรได้ดังแผนภูมิที่ 5.16 ดังนี้

โครงสร้างองค์กรของคุณเอกชัย จันทุน

แผนภูมิที่ 5.16 โครงสร้างองค์กรของคุณเอกชัย จันทุน

จากแผนภูมิที่ 5.16 จะเห็นว่าโครงสร้างองค์กรของคุณเอกชัย เป็นโครงสร้างแบบง่ายที่มีคุณเอกชัยประกอบอาชีพเพียงผู้เดียว โดยที่คุณเอกชัยนั้นทำการผลิตและจัดจำหน่ายเอง

16.3 การจัดการด้านการตลาดหัตถกรรมเครื่องหนัง

ธุรกิจของคุณเอกชัยนั้นจะบริหารงานด้วยตัวเองเพียงผู้เดียว ในการผลิตสินค้า คุณเอกชัยจะคำนึงถึงความต้องการของผู้บริโภค คุณเอกชัยได้ฝึกฝนการทำเครื่องหนังเอง และมีการตรวจสอบสินค้าโดยจะตรวจสอบความประณีตและความเรียบร้อยของสินค้า ปัจจุบันคุณเอกชัยยังไม่มีบรรจูกันท์สำหรับสินค้าเลย แต่ถ้ามีคุณเอกชัยก็คิดว่าอาจทำให้สินค้ามีเอกลักษณ์

และอาจเป็นที่รู้จักเพิ่มขึ้นด้วย ในการกำหนดราคาสินค้า คุณเอกชัยจะกำหนดราคาเอง โดยตั้งราคาไว้ปรับตามราคาของหนังที่มีราคาตามตลาด ต้นทุนบวกกับ ฝีมือและลายละเอียดของชิ้นงานนั้น จะได้กำไรเฉลี่ยต่อชิ้นงานประมาณ 50% ของงานที่ทำขึ้น ลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นคนที่มีความสนใจในชิ้นงานเครื่องหนังเป็นกลุ่มเฉพาะวัยรุ่นและคนทั่วไป ชื้อเพื่อไปใช้งานช่องทางในการจำหน่ายสินค้าของคุณเอกชัยมีร้านจำหน่ายเป็นของตนเอง 1 แห่ง ในด้านการส่งเสริมการตลาดทางผู้ประกอบการไม่มีการส่งเสริมใด ๆ เลยในด้านของการส่งเสริมการขาย ถ้าลูกค้ามาทำคราวละมาก ๆ ก็จะลดราคาให้ และอีกอย่างไม่เหมือนใคร ถ้าเป็นสาว ๆ น่ารัก ๆ จะลดราคาให้เป็นพิเศษ

16.4 การจัดการด้านผลิตหัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณเอกชัย เริ่มผลิตตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2534 กลวิธีในการผลิตสินค้าคือ การเย็บรองเท้าตามขนาดของเท้าลูกค้าที่สั่งทำขึ้นตามความต้องการและทรงของรองเท้าที่ลูกค้าอยากจะเป็น โดยออกแบบตามจินตนาการของลูกค้า โดยคุณเอกชัยจะใช้ความชำนาญในการทำอย่างประณีต มีความละเอียดในชิ้นงานและสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่ต้องการได้ ลักษณะการซื้อวัตถุดิบจะซื้อคราวละไม่มาก เกณฑ์ในการเลือกซื้อวัตถุดิบจะเลือกซื้อวัตถุดิบให้เข้ากับชิ้นงานที่ลูกค้าสั่งทำ ในส่วนของมาตรฐานในการควบคุมการผลิต สินค้าต้องมีความสวยงามและทนทาน และมีวิธีการเก็บรักษาวัตถุดิบโดยการแยกหมวดหมู่อุปกรณ์ใช้งานแต่ละประเภท

16.5 การจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง

จากการสัมภาษณ์คุณเอกชัย ทำให้ทราบว่าผู้ประกอบการ ไม่มีกระบวนการในการส่งเสริมด้านการตลาดและด้านการประชาสัมพันธ์ของตนเอง เนื่องจากต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง และไม่มงบประมาณในการที่จะทำส่วนนี้

17. สถานภาพธุรกิจชุมชนงานหัตถกรรมเครื่องหนังของคุณศรีรัตน์ ประพันธ์วาส

17.1 สถานภาพของธุรกิจชุมชนของคุณศรีรัตน์ ประพันธ์วาส

ในส่วนข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและการจัดการหัตถกรรมสาขางานเครื่องหนังของคุณทศพรนั้น ทางผู้วิจัยจะกล่าวถึง ประวัติของผู้ประกอบการ สถานที่ในการบริหารธุรกิจชุมชน การศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง การจัดโครงสร้างขององค์กร ให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการด้านการตลาด การจัดการด้านการผลิตและการจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ ดังนี้

17.1.1 ประวัติของคุณศรีรัตน์

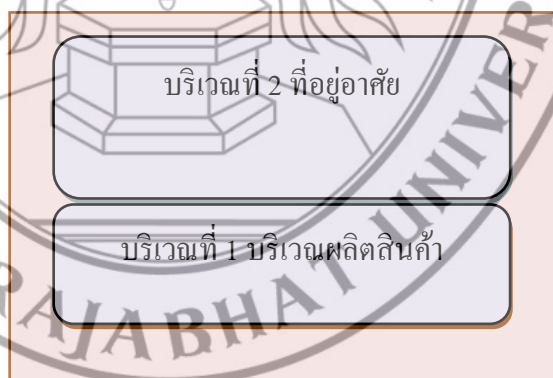
คุณศรีรัตน์ ประพันธ์วาสอยู่บ้านเลขที่ 78/3 ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ รายได้หลักของครอบครัวมาจากการธุรกิจรองเท้าหนัง

ภาพที่ 5.30 คุณศรีรัตน์ ประพันธ์วาส

17.1.2 สถานที่ในการผลิตผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

แหล่งผลิตสินค้าของผู้ประกอบการ ตั้งอยู่ที่บ้านของผู้ประกอบการเอง สาเหตุที่ตั้งสถานที่ผลิตสินค้าที่บ้านนั้นก็เพราะไม่ต้องเสียค่าเช่าจากการได้ไปสำรวจบริเวณ แหล่งผลิตสินค้าของผู้ประกอบการแล้วผู้วิจัยสามารถแบ่งสัดส่วนในการใช้พื้นที่ในการบริหารจัดการธุรกิจ ดังภาพที่ 5.31 ดังนี้

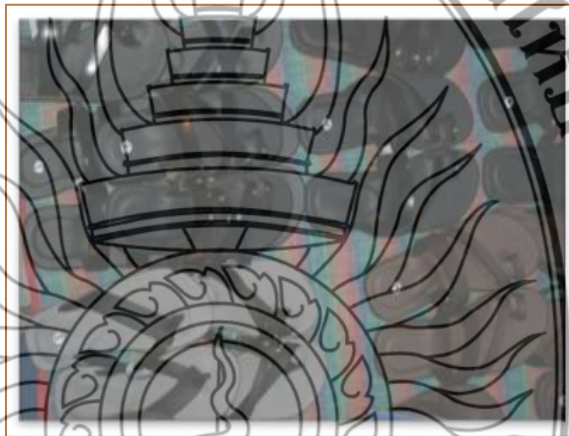

ภาพที่ 5.31 แผนผังการแสดงบริเวณพื้นที่ในการผลิตเครื่องหนัง

17.1.3 การศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมเครื่องหนัง

คุณศรีรัตน์การมีประสบการณ์ในการเครื่องหนังมากกว่า 4 ปี ซึ่งได้บริหารงานร่วมกับสมาชิกภายในกลุ่มนั่นก็คือ ญาติ ในการผลิตสินค้าคุณศรีรัตน์ได้จัดหาวัตถุดิบในการผลิตเอง

โดยซื้อจากร้านหนังสือที่ซื้อคือหนังสือและผ้าเย็บ ในการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้นคุณศรีรัตน์ ได้ออกแบบเองทั้งหมด การผลิตสินค้าจะผลิตที่บ้าน ซึ่งการปฏิบัติงานตั้งแต่เวลา 08.00 ถึง 17.00 น. โดยทำร่วมกับญาติ ปัจจุบันมีสินค้าที่ผู้ประกอบการผลิตคือ รองเท้าหนัง (ในการผลิต 1 ครั้ง ใช้เวลา 1 สัปดาห์ ได้จำนวนสินค้า 70-80 ชิ้น ซึ่งจำหน่ายในราคา 59 บาทต่อชิ้น) แหล่งที่จำหน่ายสินค้าของผู้ประกอบการจะจำหน่ายในการจัดงานสินค้าคือ ถนนคนเดินวัวลายและถนนคนเดินท่าแพ วันเสาร์-อาทิตย์ ในการประกอบอาชีพนี้ของผู้ประกอบการยังไม่เคยได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานใดเลย ส่วนปัญหาที่ผู้ประกอบการประสบอยู่ในปัจจุบันคือต้นทุน ในการผลิตสูง ในการซื้อหนัง ไม่มีเวลาในการผลิตและผลิตไม่ทัน

ภาพที่ 5.32 ผลิตภัณฑ์ของคุณศรีรัตน์ ประพันธ์वास

17.2 การจัดโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงนั้น พบว่าผู้ประกอบการได้ดำเนินการผลิตกับญาติผู้ประกอบการ โดยสามารถจัดโครงสร้างขององค์กรได้ดังนี้

จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณศรีรัตน์ ประพันธ์वास

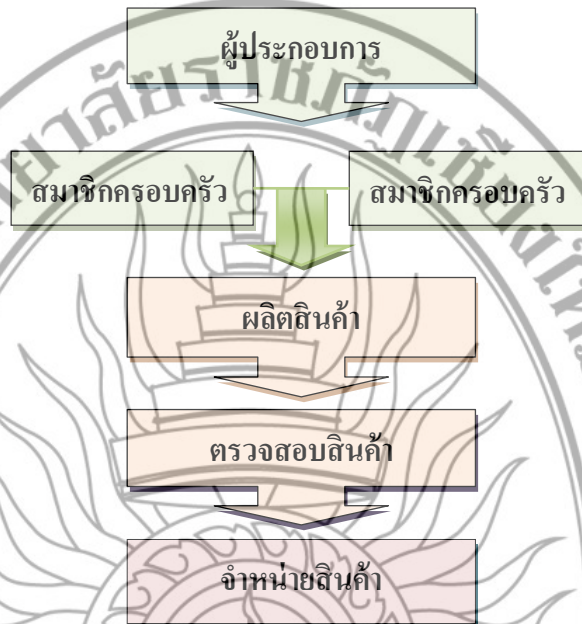
ประเภทสมาชิกภายในองค์กร	จำนวน (คน)
ผู้ประกอบการ	1
สมาชิกภายในครอบครัวของผู้ประกอบการ	2
สมาชิกภายในชุมชน	-
รวม	3

ตารางที่ 5.17 จำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณศรีรัตน์ ประพันธ์वास

ที่มา : ศรีรัตน์ ประพันธ์वास, 2553, กุมภาพันธ์ 9

จากการศึกษาข้อมูลจำนวนสมาชิกภายในองค์กรของคุณศรีรัตน์นั้น สามารถแจกแจงเป็นโครงสร้างขององค์กรได้ดังแผนภูมิที่ 5.16 ดังนี้

โครงสร้างองค์กรของคุณศรีรัตน์ ประพันธ์वास

แผนภูมิที่ 5.17 โครงสร้างองค์กรของคุณศรีรัตน์ ประพันธ์वास

จากแผนภูมิที่ 5.17 เห็นได้ว่าโครงสร้างองค์กรของคุณศรีรัตน์นั้นจะเป็นอุตสาหกรรมภายในครอบครัวทำให้การบริหารงานเป็นแบบเรียบง่ายไม่มีกฎเกณฑ์

17.3 การจัดการด้านการตลาดหัตถกรรมเครื่องหนัง

ธุรกิจของคุณศรีรัตน์นั้นจะบริหารงานด้วยตัวเองและมีสมาชิกภายในครอบครัวมาช่วยในการผลิต ในการผลิตสินค้าแต่ละครั้งคุณศรีรัตน์จะคำนึงถึงความต้องการของผู้บริโภคและเพื่อให้ได้ยอดจำหน่ายมากที่สุด การผลิตสินค้าในแต่ละครั้งคุณศรีรัตน์ได้คิดค้นลงมือเองทั้งหมด ปัจจุบันสินค้าของคุณศรีรัตน์ยังไม่มีตราและชื่อสินค้า ส่วนตัวคุณศรีรัตน์เองก็ต้องการให้มีตราและชื่อสินค้าเป็นของตนเองเพื่อให้เป็นที่น่าเชื่อถือของลูกค้า ก่อนการออกจำหน่ายคุณศรีรัตน์ได้ทำการตรวจสอบสินค้าโดยจะเน้นตรวจสอบความทนทานของรองเท้า ส่วนรูปแบบบรรจุภัณฑ์เป็นบรรจุภัณฑ์แบบง่าย ๆ ที่คุณศรีรัตน์ได้ออกแบบเองซึ่งยังขาดรายละเอียดที่ระบุตามมาตรฐาน ลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นลูกค้าทุกเพศทุกวัยซื้อเพื่อสวมใส่ โดยในการมาซื้อแต่ละครั้งของลูกค้าก็จะมีคำแนะนำในตัวผลิตภัณฑ์ คุณศรีรัตน์ก็จะนำเอาคำแนะนำเหล่านั้นมาปรับปรุงเพื่อให้ได้สินค้าที่ดีที่สุด ในการกำหนดราคาสินค้า คุณศรีรัตน์ได้กำหนดราคาเองตามราคาค้นทุนและตั้งราคาตามท้องตลาด โดยมีคุณศรีรัตน์มีปัจจัยที่ได้พิจารณาในการกำหนดราคาสินค้าคือต้นทุน

ราคาสินค้า และคุณภาพสินค้า ซึ่งไม่คิดรวมค่าต้นทุนขนส่งสินค้า ส่วนช่องทางในการจำหน่ายสินค้าของผู้ประกอบการมีอยู่ 1 แห่ง โดยจะดำเนินการจำหน่ายเองโดยไม่ผ่านตัวแทนจำหน่าย ในด้านการแข่งขันทางการค้าผู้ประกอบการได้บอกว่ามีการแข่งขันกับผู้ประกอบการเจ้าอื่น แต่ในการแข่งขันระดับตลาดหมู่บ้านจุดเด่นของสินค้าคือจะมีความทนทาน รูปแบบสวยงาม สีสันสวยงาม สามารถใช้ได้กับทุกเพศทุกวัย

17.4 การจัดการด้านผลิตหัตถกรรมเครื่องหนัง

ผู้ประกอบการมีประสบการณ์ในการทำงานมานานกว่า 4 ปี กลวิธีในการผลิตสินค้าของผู้ประกอบการคือ การเย็บรองเท้า โดยจะเย็บรองเท้าตามขนาดของเท้าไซส์ต่าง ๆ และออกแบบทรงของรองเท้าตามแบบที่วางไว้ ในการจัดหาวัตถุดิบในการผลิตผู้ประกอบการจะจัดซื้อเอง โดยซื้อจากร้านหนึ่ง วัตถุดิบที่ซื้อคือหนังและด้ายเอ็น ลักษณะการซื้อจะซื้อคราวละไม่มาก เกณฑ์ในการเลือกซื้อวัตถุดิบ จะเลือกซื้อวัตถุดิบที่มีคุณภาพ และมีแบบตามต้องการ ในส่วนของมาตรฐานในการควบคุมการผลิตสินค้า คือ ต้องมีความสวยงามและทนทาน และมีวิธีการเก็บรักษาวัตถุดิบ โดยการแยกหมวดหมู่อุปกรณ์ใช้งานแต่ละประเภท

17.5 การจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง

จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ประกอบการ ทำให้ผู้วิจัยทราบว่าผู้ประกอบการ ไม่มีกระบวนการในการส่งเสริมด้านการประชาสัมพันธ์ เนื่องจากต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง และไม่มีงบประมาณในการทำส่วนนี้

18. ขั้นตอนการผลิตหัตถกรรมงานเครื่องหนัง

ในขั้นตอนการทำหัตถกรรมเครื่องหนังในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยสามารถแจกแจงตามลักษณะของผลิตภัณฑ์ 2 ประเภท คือ หัตถกรรมเครื่องหนัง (กระเป๋าหนัง) และหัตถกรรมสาขาเครื่องหนัง (ช่างทำรองเท้า) ซึ่งผู้วิจัยอธิบายถึงขั้นตอนในการผลิตตามที่ได้สัมภาษณ์จากผู้ประกอบการและช่างซ่อมรองเท้า ทั้ง 16 กลุ่มตัวอย่างวิจัย โดยภาพที่นำมาประกอบบทความนี้อาจนำมาจากหลายกลุ่มเพื่ออธิบายให้เกิดความเข้าใจตรงกัน อาจเป็นภาพที่ไม่ต่อเนื่องกัน เนื่องจากเวลาที่ไปสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลนั้น ผู้วิจัยไม่สามารถบันทึกภาพขั้นตอนการทำได้ทั้งหมด ดังนั้นผู้วิจัยจึงประมวลข้อมูลดังกล่าวและเรียบเรียงข้อมูลเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และความเข้าใจ ดังนี้

18.1 ขั้นตอนการผลิตหัตถกรรมเครื่องหนัง (กระเป๋าหนัง)

18.1.1 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตหัตถกรรมเครื่องหนัง(กระเป๋าหนัง) สามารถอธิบายได้ดังนี้

1) หนังสั้ว ที่นำมาใช้ในการผลิตกระดาษนั้นมืหลายประเภท ซึ่งอาจจะผ่านการฟอก การย้อมสี การเคลือบเงา และการขัดเงา เพื่อให้ได้ลักษณะ รูปแบบที่สวมนามและหลากหลายตรงตามความต้องการของลูกค้า

ภาพที่ 5.33 หนังสั้ว

2) เครื่องมือตอกลาย หรือ ค้อน ใช้สำหรับงานหนังสือหรืองานทั่วไปมีทั้งค้อนไม้ ค้อนเหล็ก ค้อนเหล็กที่ใช้ในงานช่างหนังสือมีลักษณะไม่เหมือนค้อนไม้ หัวค้อนจะมนนูนเล็กน้อย มี 2 ขนาดคือ ขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ ขนาดเล็กส่วนมากใช้กับขอบริมหนังสือ ขนาดใหญ่ใช้ตอกเครื่องมือบางชนิดหรือทุบประกอบรูปทรงเพื่อให้เกิดความสวยงาม ค้อนเหล็กห้ามใช้ตอกเครื่องมือตอกลาย เพราะเครื่องมือจะสึกและเย็นง่าย ส่วนค้อนไม้ซึ่งทำจากไม้เนื้อแข็ง ทนทาน ใช้ตอกเครื่องมือ ตอกลาย จะทำให้รักษาหน้าของลายให้คงทน และอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดีเสมอ

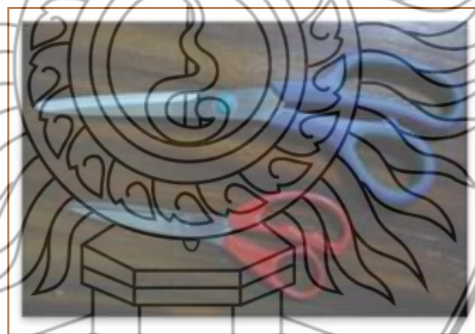
ภาพที่ 5.34 ค้อน

3) มีดกัตเตอร์ ใช้ตัดขอบหรือริม และหนังเส้น การตัดหนังอะไรก็ตามเวลาตัดให้วางไม้บรรทัดเหล็กทับกดให้แน่น มือที่ถือกัตเตอร์ วางนิ้วไว้บนสันมีดตัดจากทางซ้ายมือไปทางขวามือ ถ้าใบมีดที่อ ให้หักออกตามร่อง เวลาตัดควรระวัง อาจพลาดถ้ากดไม่แน่น ใบมีดแหลมจะทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้

ภาพที่ 5.35 มีดกัตเตอร์

4) กรรไกร ใช้สำหรับตัดผ้า ตัดกระดาษ และตัดหนัง กรรไกรมีอายุการใช้งานนานทนทาน มีประสิทธิภาพในการทำงานได้ดี เวลาใช้กรรไกรตัดผ้าหรือแผ่นหนัง ไม่ควรยกผ้าหรือแผ่นหนัง และไม่เอียงกรรไกร เพราะจะทำให้รอยตัดไม่สม่ำเสมอ ทำให้ไม่ตรงได้

ภาพที่ 5.36 กรรไกร

5) ไม้บรรทัด ใช้สำหรับวัดขนาดของแผ่นหนัง ให้ได้ขนาดตามที่ร่างหรือออกแบบไว้ และใช้สำหรับขึ้นงานหนังให้ตรง

ภาพที่ 5.37 ไม้บรรทัด

6) ปากกาวดหนัง เป็นปากกาที่มีคุณลักษณะพิเศษ ใช้นุ่ม คล้ายปากกาหมึกซึม ใช้สำหรับเขียนบนหนังเท่านั้น

ภาพที่ 5.38 ปากกาวดหนัง

7) กาวนอก (กาวยาง) เป็นกาวสำเร็จรูป เหมาะกับงานประดิษฐ์พวกหนัง โดยเฉพาะทำให้หนังติดแน่น แข็งแรง ทนทาน แฉะแห้งเร็ว ถ้าใช้กับผ้าจะทำให้ผ้าเหลือง ไม่นิยมใช้ ประดิษฐ์พวกผ้า เมื่อใช้แล้วควรเก็บรักษาให้มิดชิดและเป็นที่ เพราะวัสดุนี้ไวไฟและเกิดเพลิงไหม้ ได้ง่ายการทา กาวนอกให้ใช้แปรงสำหรับทา กาว ซึ่งมีจำหน่ายโดยเฉพาะ หรือในกรณีใช้กาวเล็กน้อย อาจใช้นิ้วป้ายก็ได้ แต่อย่าให้บ่อนักความรุนแรงในการกัดพื้นผิวของกาวนอกมีมาก

ภาพที่ 5.39 กาวติดหนังหรือ กาวนอก (กาวยาง)

8) เข็มสำหรับเย็บหนัง โดยทั่วไปจะใช้เข็มปักโครตติส

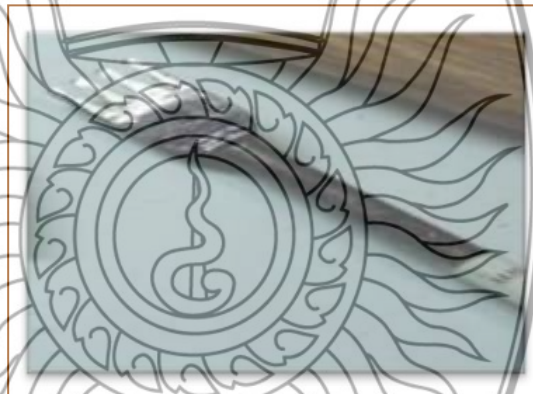
ภาพที่ 5.40 เข็มปักโครตติส

9) ค่ายเทียน หรือเชือกเทียน ใช้สำหรับเช็บเก็บรายละเอียดของขอบกระเป่า

ภาพที่ 5.41 ค่ายเทียน

10) ตัวดอกน้ำ ใช้ดอกให้หนังเป็นรูปเพื่อช่วยแก่การสอย

ภาพที่ 5.42 ตัวดอกน้ำ

11) สีข้อมหนัง ชนิดแอลกอฮอล์ใช้กับงานข้อมหนัง และจะซึมลงได้ผิวหนัง
แห้งเร็ว สีสดใสมากในงานข้อม ดอกไม้หนัง และงานหนังดอกลาย รองเท้าหนังฟอกฟาด

ภาพที่ 5.43 สีข้อมหนังฟอก

12) ชุคลีว ใช้ในการสลักหรือแกะลายบนหนัง

ภาพที่ 5.44 ชุคลีว

18.1.2 ขั้นตอนการผลิตหัตถกรรมเครื่องหนัง (กระเป๋าหนัง) มีดังนี้

- 1) ออกแบบรูปทรงกระเป๋าลงในกระดาษ แล้วลอกแบบลงบนแผ่นหนัง
- 2) ใช้มีดหรือกรรไกรตัดริมหนังให้เท่ากับแบบที่ลอกไว้
- 3) ใช้สำลิจับน้ำลูบบนผิวหนังให้ทั่ว เพื่อให้ตัวหนังนิ่ม เพื่อสะดวกในการดูแลและสลักวาดลาย
- 4) ออกแบบลายดลแล้วลอกลงบนผืนหนังที่ตัดเป็นรูปทรงกระเป๋า ซึ่งจะเลือกใช้วิธี ก้อนปั้นหรือเขียนให้เหมือนแบบก็ได้
- 5) สลักหรือคุณลวดลายไปตามลายที่ลอกไว้ ซึ่งลายที่สลักจะสวยงามหรือไม่ ขึ้นอยู่กับทักษะและความชำนาญ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญ เพราะถ้าสลักลายไม่สวย จะทำให้การลงสีหรือย้อมสีไม่สวยงามดังนั้น จึงควรระมัดระวังให้มาก ๆ แต่ในปัจจุบันนี้มีเครื่องมือที่ใช้ตอกลาย ซึ่งจะลดความยุ่งยากได้มาก โดยจะต้องออกแบบให้ดูว่าจะมีลายอะไร ตรงไหนบ้าง เพื่อความสวยงาม
- 6) หลังจากสลักหรือคุณลายเรียบร้อยแล้ว ใช้สำลิจับสีอ่อนซึ่งเป็นสีพื้นทาบนหนังให้ทั่ว แล้วใช้สีเข้มทึบลงไปโดยใช้สำลีแตะเบา ๆ บนลวดลาย ระวังอย่าให้สีลงไปในเรื่องลายเพราะจะทำให้ลายไม่เด่น ดังนั้นขั้นตอนการลงสีจึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก ผู้ที่จะทำงานอาชีพนี้ จึงควรเป็นคนช่างสังเกตและทำบ่อยจะได้เกิดทักษะความชำนาญ
- 7) ในกรณีที่ใช้เครื่องมือตอกลาย ควรลงสีก่อนตอก
- 8) หลังจากลงสีเรียบร้อยแล้ว นำไปตากให้สีแห้ง จากนั้นใช้สำลิจับน้ำมันขัดเงาแล้วเช็ดให้ทั่ว จะทำให้หนังเป็นเงางาม และยังช่วยให้สีและหนังทนทาน

9) เย็บขอบ โดยมีหนังสือเล่มเล็กกรอบ ๖ ชั้นตอนนี้ต้องมีการจักรใหญ่สำหรับเย็บหนังสืออีก 1 ตัว หรืออาจใช้วิธีถักด้วยหนังสือสำหรับเย็บโดยเฉพาะ ซึ่งเป็นเส้นบาง ๆ โดยร้อยไปตามรูที่เจาะไว้

10) หลังจากเย็บขอบเสร็จแล้วก็ทำการเก็บรายละเอียดของชิ้นงาน รวมไปถึงตรวจสอบความเรียบร้อยของชิ้นงาน เพื่อรอการจำหน่ายสินค้า

ภาพที่ 5.45 ผลิตภัณฑ์กระเป๋าหนังพร้อมจำหน่าย

18.2 ขั้นตอนการผลิตหัตถกรรมเครื่องหนัง(ช่างซ่อมรองเท้า) โดยทั่วไปจะมีกลวิธีที่เหมือนกันทุกกลุ่ม ซึ่งเป็นการทำที่ไม่ซับซ้อนมากนัก

18.2.1 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตหัตถกรรมเครื่องหนัง (ช่างซ่อมรองเท้า)

1) เข็มขอหรือเข็มชัก ใช้สำหรับเย็บพื้นรองเท้า มีขนาดตั้งแต่เส้นผ่าศูนย์กลาง 1 มิลลิเมตรขึ้นไป

ภาพที่ 5.46 เข็มขอหรือเข็มชัก

2) กรรไกรตัดหนัง ใช้สำหรับงานตัดหนังเพื่อให้ได้หนังที่มีขอบเรียบ

ภาพที่ 5.47 กรรไกรตัดหนัง

3) มีดกัดเตอร์ ใช้ตัดขอบหรือริม และหนังเส้น

ภาพที่ 5.48 มีดกัดเตอร์

4) เข็มสอยหรือเข็มสำหรับเย็บหนัง โดยทั่วไปจะใช้เข็มปักโครตีส

ภาพที่ 5.49 เข็มปักโครตีส

5) มีดเขียนเครื่องหนัง ใช้สำหรับเขียนหรือตัดเครื่องหนัง

ภาพที่ 5.50 มีดเขียนเครื่องหนัง

6) หินรองเขียน ใช้รองหนังเวลาเขียน ควรเลือกขนาด 8×8 นิ้ว

ภาพที่ 5.51 หินรองเขียน

7) เข็มงอ ใช้แทงนำเย็บรองเท้าในบริเวณที่ขาจะเข้าถึง

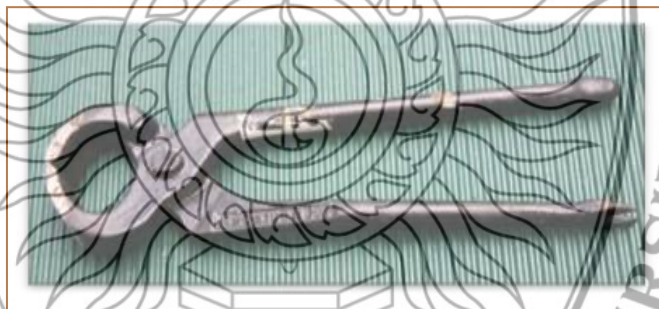
ภาพที่ 5.52 เข็มงอ

8) ค้อน ค้อนของช่างหนังจะมีลักษณะแตกต่างจากค้อนทั่วไป หัวค้อนจะเป็นเป็นกลม ใช้ตอกตะปูตามซอกสันรองเท้า

ภาพที่ 5.53 ค้อน

9) คีมปากนกแก้ว ใช้สำหรับถอดหัวตะปูออก

ภาพที่ 5.54 คีมปากนกแก้ว

10) เหล็กเจาะ ใช้เจาะเครื่องหนัง

ภาพที่ 5.55 เหล็กเจาะ

11) เหล็กสามขา ใช้สำหรับรองรองเท้าที่ซ่อมเพื่อความสะดวกในการพลิกหรือหมุนรองเท้า

ภาพที่ 5.56 เหล็กสามขา

12) มอเตอร์ตัด ใช้ตัดเคลือบรองเท้าได้เงางามกว่าขัดโดยใช้มือ รวมไปถึงการทำความสะอาดรองเท้าด้วย

ภาพที่ 5.57 มอเตอร์ขัด

13) จักรเย็บหนัง ใช้ในการเย็บหนังที่ใช้ขึ้นรูปรองเท้า

ภาพที่ 5.58 จักรเย็บหนัง

14) กาวน้ำ กาวยางเหลือง และแปรงทากาว โดยกาวยางน้ำ เวลาใช้ต้องทาทิ้งไว้ให้แห้งพอสมควร แล้วจึงนำไปติดได้ถ้าติดขณะที่กาวยังเปียก จะไม่ติด ส่วนกาวเหลืองสามารถติดได้เลย

ภาพที่ 5.59 กาวน้ำ กาวยางเหลือง และแปรงทากาว

15) กระดาษทราย ใช้ตกแต่งผิวที่ขรุขระ กระดาษทรายที่นิยมใช้คือ กระดาษทรายแบบละเอียด และแบบหยาบ

ภาพที่ 5.60 กระดาษทราย

16) ค้ายึดรองเท้า ใช้ในงานยึดรองเท้าที่ทั่วไปที่ไม่ยากเกินไป

ภาพที่ 5.61 ค้ายึดรองเท้า

17) ด้ายขุบเทียน เป็นด้ายที่มีลักษณะพิเศษ คือ เหนียวมากและจะไม่ขีด

ภาพที่ 5.62 ด้ายขุบเทียน

18) พื้นรองเท้า

ภาพที่ 5.63 พื้นรองเท้า

18.2.2 ขั้นตอนการผลิตหัตถกรรมเครื่องหนัง (ช่างซ่อมรองเท้า) มีดังนี้

1) วัดขนาดพื้นรองเท้าให้เท่ากับรองเท้าของลูกค้า

ภาพที่ 5.64 การวัดขนาดพื้นรองเท้ายกกับเท้าของลูกค้า

- 2) เมื่อได้ขนาดพื้นรองเท้าตามขนาดแล้วก็จะทากาวเข้ากับพื้นรองเท้า

ภาพที่ 5.65 การทากาวเข้ากับพื้นรองเท้า

- 3) นำพื้นรองเท้ามาประกบกับรองเท้าแล้วเช็ดด้วยผ้าก็อปเป็นอันว่าเสร็จ

ภาพที่ 5.66 การเขี่ยรองเท้า

- 4) หลังจากเขี่ยเสร็จแล้วก็ทำการเก็บรายละเอียดของชิ้นงาน รวมถึงตรวจสอบความเรียบร้อยของชิ้นงาน เพื่อรอการจำหน่ายสินค้า